

Slavica 20.

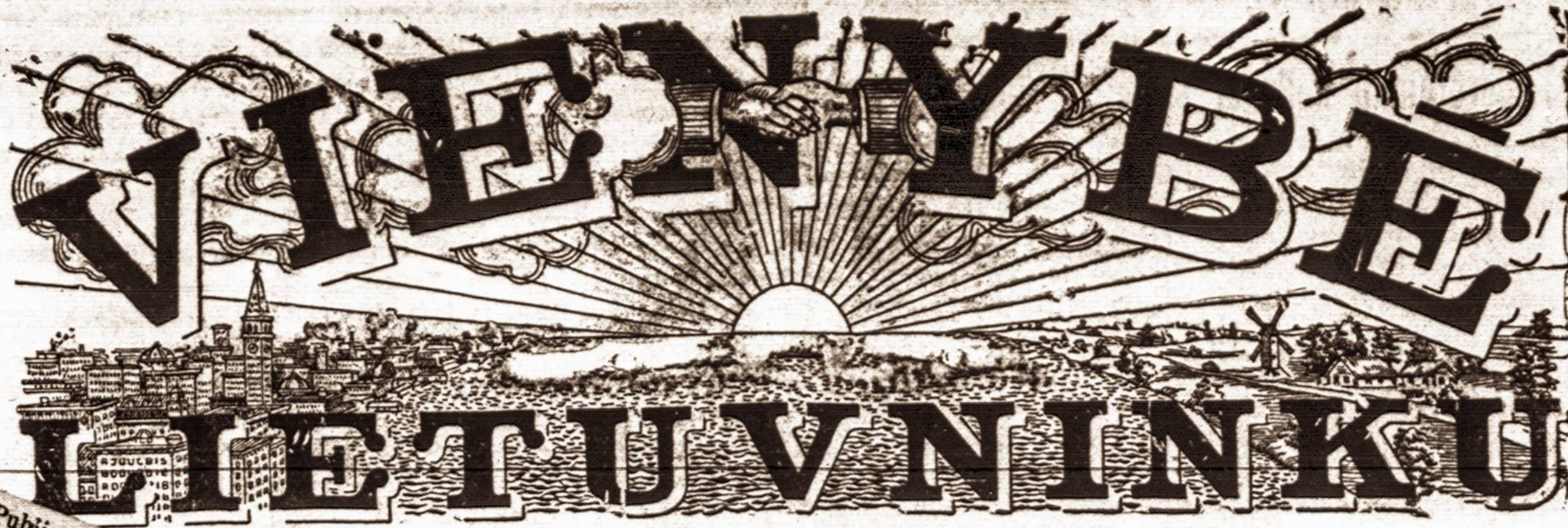
Įstatytas 1886.

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“
SAVAITINIS LAIKRAŠTIS

Eina Sereedomis, Brooklyn, N. Y.

Metinė prenumerata:
Suvienytose Valstijose ... \$2.00
Kanadoje 2.50
Visose kitose vicpstatystėse 3.00
Prenumerata apmokama iš kalno.
Prenumeratos metams skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainų klauskite laišku:

J. J. PAUKSZTIS & CO., INC.
120-124 Grand St.
Brooklyn, N. Y.
Telephone, 2427 Greenpoint.

Established 1886.

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“
THE LITHUANIAN WEEKLY

Published Wednesdays at Brooklyn, New York.

Yearly Subscription Rates:
United States \$2.00
Canada 2.50
All other countries 3.00
Advertising rates on application.

Address:
J. J. PAUKSZTIS & CO., INC.
120-124 Grand St.
Brooklyn, N. Y.
Telephone 2427 Greenpoint.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

NO. 40. BROOKLYN, N. Y. SPALIO (October) 3 d., 1917 M. METAI XXXI.
(Telefonas 2427 Greenpoint) Entered As Second Class Matter Oct. 23, 1907, At The Post Office At Brooklyn, N. Y. Under Act Of March 3rd 1879. (Telephone 2427 Greenpoint.)

Anglai sumušė Turkus.

ANGLAI PAĖMĖ MIESTĄ RAMADIE DAUG TURKŲ KAREIVIŲ, KANUOLIŲ IR GENEROLĄ SU VISU ŠTABU.

ITALAI VĖL PRADEJO VEIKTI. PAĖMĖ 1,400 AUSTRŲ.

VOKIEČIŲ ORLAIVIAI VĖL UŽPUOLĖ ANT LONDONO. UZMUŠĖ 11 IR SUZEIDĖ 82. TRIS ZEPELINAI ŽUVO.

PETROGRADE ATSIDARĖ SOCIALIŠTŲ KONGRESAS. BOLŠEVIKAI APSVILPĖ KERENSKI JŲ DIDŽIUMA NUBALSAVO, KAD REIKIA KOALICIJINĖS MINISTERIJOS, BET BE KADETŲ.

PETROGRADE SUAREŠTUOTI SUOMIŲ AGENTAI SUPRINEJANTIS GINKLUS.

AMERIKOJE JAU PRASIDĖJO SMARKI AITACIJA UŽ ANTRĄ LAISVĖS PASKOLA.

347 VYRAI PAIMTI KARIUMENĖN PABĖGO. VALDZIA PASKELBĖ, KAD KAS PRANEŠ KUR BENT VIENAS JŲ RANDASI, GAUS 50 DOLARIŲ.

DABAR AMERIKOJE ARESTUOJAMI I. W. W. UNIJOS VADOVAI. SUAREŠTUOTA APIE 100 ŽMONIŲ.

Iš karės lauko

ANGLAI VIS TOLYN TEBĖKALA VOKIEČIUS.

Londonas. — Gen. Haig, pradėjęs naują užsibrukimą ant vokiečių apkasų ir rytus nuo Ypres, kalasi pomažėlių vis tolyn ir tolyn į priekį. Anglų nuostoliai, pasidėkavojant sumaniam bei veikliam kanuolių darbu, stebėtinai maži.

Vokiečiai atklaičiai spiriasi. Pastaruoju laiku jie net 7 kartus vienoje dienoje užsibruko ant anglų, bet tapo skaudžiai atmuštais atgal. Anglai paėmė suvirš 1614 intinių.

VOKIEČIAI BOMBARDAVO LONDONĄ.

Londonas. — Vokiečių orlaiviai šią savaitę keletą kartų naktimis bombardavo Londoną ir priemiesčius. Netoli dvidešimt žmonių buvo užmušta, ir keliasdešimt sužeista.

VOKIEČIAI LAIŽOSI Į DVINSKĄ.

Petrogradas. — Žiurint j vokiečių armijos persikilnojimus bei veikimus, aiškiai matosi, jog jie trokšta Dvinsko. Tas labiausiai paaškęjo po paėmimui Jakobštado.

Vokiečių orlaiviai sklandžioja ant Rygos užlajos ir bando sužinoti, kame gali rusų laivynas.

ANGLŲ LAIVAI BOMBARDAVO OSTEND.

Londonas. — Anglų kariniai laivai užklupo Ostend ir sudaužė keletą laivyniškių dirbtuvių. O orlaiviai tuom tarpu bombavo aerodromus ir gerai, sakoma, pataikė. Beto pastarieji nudaužė du vokiečių orlaivius jūrėna.

ITALAI TYRAI NUVALĖ BAINSIZZA AUGŠTUMĄ NUO AUSTRŲ.

Roma. — Italai smulkiais, bet aršiais užsibrukimais nuvalė nuo austrų visą Bainsizza augštumą ir dabar rengiasi prie dar didesnių mušų.

Labiausiai veikia italų orlaiviai, kurie uoliai šnipinėja su smukusių austrų veikimus.

VOKIEČIAI VĖL ATMUŠTI NUO VERDUNO.

Paryžius. — Vokiečiai taip pamėgo Verduną, kad ir su lazda jų nebegalima atginti. Jie beveik kasdien tai smarkiai jį apšaudė, tai užsibruka yt pašėlę, norėdami pravaryti francuzus.

Štai pastarom dienom jie puolė su smarkiu aitrumu ilgyje pusantros mylios ant Francuzijos apkasų, bet buvo atmušti su baisiausiais nuostoliais.

Iš Visur

VOKIEČIAI VĖL IMA BELGUS.

Havre. — Vokiečių karinė valdžia, nieko nepaisydama, vėl suėmė visus vyrus nuo 16 lig 40, išėmus mokytojus, gydytojus bei kunigus, iš miestų Bruges, Roulers, Menin ir kitų. Juos išsiuntė priverstinai dirbti laivų dokuose, amunicijos dirbtuvėse, užpakalų fronto ir tt.

Taip praneša Belgų valdžia.

SUZEISTUOSIUS AR TIK NEIMS ORU VEŽIOTI.

Paryžius. — Vienoje vietoje netoli fronto buvo daktarų išbandytą vežti suzeistus orlaivius. Vienas vaisfytojas gulė lyg sužeistas ant tam tikrų marškų ir jį vežė orlaiviu net 15 mylių. Paskui jis užreikšė, kad tai tobuliausias budas vežioti sunkiai suzeistus, nes orlaivij ne truputį nekrato. O juk kiekvienas gali persistatyti kokias kančias reikia iškentėti suzeistajam beringenant ambulansu ar vežime.

SVEDIJOJ MANOMA INKURTI NAUJAS KABINETAS.

Stockholm. — Karalius Gustavas trokšta (žinoma, prispirtas žmonių) permaintyti ministerių kabinetą. Tas pavesta von Sydow'ui, kuris atsižymi kaipo darbštus liberalas.

Rinkimuose į parlamentą socialistai gavo 14 naujų sėdynių, liberalai penkias, o konservistai prastojo net 28 vietas.

RUSAI NEBENORI MUŠTIES.

Stockholm. — Pagal įvairių keilautojų pranešimų, rusų armija tiesiog nebeneri kariauti ir gana. Dar kazokai ir kaukazičiai šiaip-taip laikosi, bet ir juose gurstators apginti revoliucijinę Rusiją.

O vis tai pasekmės bolševikų sapnavimų.

Austrai-intiniai, esą, dabar veda rusus ir pasilieka gyventi ant derlingų žemių.

CHINUOSE BAIŠUS POTVINIS

Peking. — Miestas Tien-tsin ir apielinkės apsemti vandenių, kuris vis tebekyla. Apskaičiuojama, kad suvirš milijono žmonių liko be pastogės. Nors miestas ir buvo apsaugotas tam tikrom varžom nuo potvinių, bet visos provincijos Chi-li upės, besiskverbdamos į jures, pramušė jas ir grąšina daugiau plotų užlieti vandeniu. Reikia pažymėti, kad Chinai

tai bado, potvinių ir marų tankiai atlankyta šalis.

ARGENTINOJE VISUOTINAS STREIKAS.

Buenos Aires. — Argentina paraližuota visuotiniu streiku. Sustojo bėgiojė visi traukiniai, neveikia telegrafas. Daugeliu Argentinios miestų grėšia badas. Buenos Aires jaučiamas pieno trūkumas. Elektriškos stotys ir visokios valdžios įstaigos saugojamos kareivių.

Yra gandai, buk tame visuotiname streike nemaža rolė lošia ir vokiečių.

JAU PRADEJO EVAKUOTI PETROGRADĄ.

Petrogradas. — Gautos žinios, jog jau rusai po truputį pradėjo evakuoti Petrogradą. Išvežamos visokios brangenybės iš Ermitažo ir kitų muzėjų. Taipgi išvežami svarbūs daiktai iš synodo, brangūs paveiksai, auksiniai daiktai ir tam panašiai.

BUKOVINOJE ŽMONĖS TIESIOG BADU MIRŠTA.

Odesa. — Gautos čionai žinios kad Bukovinoj, kurią rusai per ilgą laiką laikė savo rankose dabar žmonės tiesiog badu miršta. Daugelyje vietų jau buvo alkanųjų sukilimai.

KAIZERIS IŠSIGANDO TAIKOS PROPOGANDOS.

Kopenhagen. — Gautos žinios, kad pietinėse Vokietijos provincijose prasidėjo gana smarki ir rimta agitacija už taiką. Berli-no valdžia esanti labai nusigandusi.

KOVA VOKIEČIŲ REICHSTAGE.

Kopenhagen. — Gautos žinios, kad dešinėj liberalų-junkerių partija pareikalavo, jog būtų palaikyti prie Vokietijos užimti kraštai. Socialistų vyriausiasis laikraštis „Forwaerts“ sako, kad tai metimas pirštinės radikališkajam blokui, kuris eina prieš aneksijas ir kontribucijas.

RUSAI BIJOŠI, KAD FRANCUZIJA SU ANGLIJA NEPADARYTŲ SEPERATIVIŠKOS TAIKOS.

Petrogradas. — Darbininkų ir kareivių taryba nusigando, kuomet dasižinojo vokiečių kanclerio Michaelio kalba, kurioje apie Rusiją nieko nekalbama. Jie suprato, kad vokiečiai nori su francuzais ir anglais padaryti seperativšką taiką ir pasinaudoti Rusija.

Bet ministeriai pranešė, kad gautas nuo anglų ir francuzų pranešimas, jog jie jokiū būdu nesitaikys seperativiškai (paskirai). Taigi anglai bijo, kad rusai nesitaikytų paskirai, o rusai bijo, kad anglai nepadarytų tą patį.

KANCLERIO TAIKOS KALBA NEATSIBUS.

Berlinas. — Taip ilgai laukta atsiveriant reichstagui kanclerio taikos kalba neįvyks, nes jos nenori keletas valdininkų ir armijos komandierių.

Liberalai ir kiti radikalai nuostabi. Bet jie tikėjosi, kad valdžia riskiai išdėstys savo karinius tikslus bei siekius, o čia še tau, boba, ir pyragas.

SUCHOMLINOVAS NUTEISTAS SUNKIEM DARBAM.

Petrogradas. — Čia užsibaigė Suchomlinovo teismas. Jis buvo kaltinamas išdavystėje, vilgygstėje ir tt. ir tapo nuteistas visam gyvenimui katorgon — ant sunkių darbų.

Gi jo graži pačiutė išteisinta, bet baisiai susmuko, ir užreikšė, jog be vyro nēr jai gyvenimo.

RUSAMS KARĖ KAŠTAVUS DVIDEŠIMTS SU PUSE MILIJARDŲ DOLARIŲ.

Petrogradas. — Finansų ministeris užreikšė, kad lig 14 d. rugs. Rusijai karė kaštavo 41 milijardas rublių (20 ir pusė milijardų dolarių).

Ir tie kaštai vis dauginasi pasidėkavojant nesąmoningiem nekurių darbininkų reikalavimam pakelti nesvietiškai algas. Todėl ministeris ir užprašo darbininkus, kad šie palauktų geresnių mokesčių po karės.

PARYŽIUJ DABAR GALIMA ANGLISKAI TELEFONU KALBĖTIES.

Paryžius. — Prasidėjus kare, buvo uždrausta anglų kalba šnekėtis per telefoną, bet dabar Paryžių atsiradus daugybei amerikiečių, kurie neišitobulinę užtekčiai francuziškai, tat tas prisaky mas atšauktas.

PIETINĖJ AMERIKOJ RENKASI SAJUNGA PRIEŠ VOKIEČIUS.

Buenos Aires. — Argentinos prezidentas Irigoyen, sakoma, noris sudaryti Pietinės Amerikos respublikų sąjungą, kuri drauge veiktų prieš vokiškas šunybes.

Respublika Peru pasiuntė atstuonijų dienų ultimatumą Vokietijai, ir jei pastaroji tinkamai ne

atsakys, bus pertraukti diplomatiški ryšiai.

Pietinėj Amerikoje, užvis labiausia Argentinioj žmonės tiesiog verda ant vokiečių. Beto pastarojoj šalyj siaučia gelžkelio streikas, kas ir pridaro nemažai žaibavimo.

MONARCHISTŲ SUOKALBIS TYRA APGAULĖ.

Petrogradas. — Aiškiai ištyrinėjus visas monarchistų suokalbio apystovas, pasirodė, kad tai darbas dviejų liuosnorių kareivių ir dvejuo taip pliečių. Jie visokiom machinacijom gavo nuo imperatoriaus netolį pinigų, tab stančio rublių, kuriuos ir praulijo Viteboke (Vitebske).

Nei Didieji kunigaikščiai nei kiti žmonės nieko apie tą „garsų“ suokalbį nežinojo.

K. IR D. TARYBAI NEPATINKA „MIRTIES KAREIVIAI“

Petrogradas. — Karinė sekcija K. ir D. T. išnešė rezoliuciją, kurioj reikalaujama, kad „mirties kareiviai“ būtų pakasavoti armijoj.

Paklausykit delei kokių priežasčių: —

„Negalima prikergti vien mirties kareiviams liuosnastj mirti už tėvynę, nes tas priguli visiem kariuoninkam“

„Mirties batalijonai užmeta dėmę ant rusų armijos, buk ši nebeneri apginti savo liuosybe.“

„Mirties kareiviai padalina armiją į dvi dali: vieną gerojų-karžygių, kitą besąmoningų kareivių.“

Bet prisžiūrėjus, kaip rusų armija veikia, negalima sakyti, kad jie jau labai gina savo liuosybe.

Bet bailyis visados neužkenčia narsaus.

Iš Amerikos!

SUV. VALST. REGULIARĖ ARMIJA KUPINA.

Washingtonas. — Bal. 1 d. armija reikalavo 183,898 liuosnorius prispildymui. Gi dabar jau jōn pastojo suvirš 217,228 vyrai, reiskia apie 33 tukstančius daugiau negu reikia. Išviso reguliarėj armijoj randasi netoli 300 tukstančių rėsnų, stiprų vyrų, ir kasdien vis daugiau žmonių rašos, labiausiai iš Pensylvanijos valstijos.

PLUKSNOS BEI SMALA DAR NEUZMIRŠTA.

Stuttgart, Ark. — Čia tapo suareštuota 4 I. W. W. agentai, ku

rie kurstė ryžių ukius darbininkus nedirbti. Bet inpykė fermeriai nelaukė valdiško pabaudimo. Jie, skaičiuoję 150 ypatų, užklupo kalinį, patvėrė tuos agentus, juos nušveitė bizuonais ištepė smala bei išvoliojo pluksnose ir paleido, idant daugiau negrįžtų.

UZ DEZERTERIŲ \$50.

New Yorkas. — Iš šio miesto truksta 347 vyrų, kurie buvo pašaukti ir priimti kariuomenėn, bet, priešius laukui iškelti ir lavinimosi stovyklas, jie nepristatė savęs. Kiekvienas, kuris praneš valdžiai apie tokį dezertieri, gaus \$50 dovanų. Gi dezertieriui greičiausiai grėsia mirtis.

1036 NAUJŲ LAIVŲ STATOSI.

Washington, D. C. — Iš išduoto raporto, aišku, kad statosi 1,036 nauji prekybiniai laivai, ir nekurių jau bus pabaigti bėgyje 60 dienų. Manoma lig kitų Naujų Metų taps ant jurių paleista laivų lig šešeto milijonų intalpos.

CHEMIKŲ SUSIVAŽIAVIMAS NEW YORKE.

New York. — Šią savaitę tęsiasi chemikų susivažiavimas. Susvažiavo iš įvairių Amerikos kraštų 25,000 chemikai. Jie visi pasiryžę tarnauti Suvienytoms Valstijoms laike karės.

Taipgi daug tariamasi apie chemišką išdirbystę.

AMERIKIEČIAI PRAMONIJŲ JAU LYGINASI VOKIEČIAMS.

New York. — Kaip žinoma, apsisukelbus kare, Amerika likosi be dažų ir puikėsiu stiklo išdirbinių, nes Austrija su Vokietija buvo gabiausios tose šakose šalys ir nuo jų visos kitos pirkdavos.

Bet dabar, po ilgų bandymų ir kaštų, amerikiečiai išdirba nebologesnius dažus bei stiklus kaip vokiečiai.

Darbininkų Reikalai

DARBAS Dirbk ir nenusimink.

Jau šventraštis visų pirmiausia apdainuoja darbą, kaip Dievas tvėrė pasaulį ir tik jau septyntoje dienoje kalbama apie pailsį. Ir visose kitose didžiųjų tikėjimų raštuose pirma arba net vien tik tai kalbama apie darbą, ką dievai darė, kaip jie kariavo ir tt. Darbas buvo apdainuotas nuo tūkstančių dainių, poetų, rašytojų. Tai gi matome, kad tas troškimas triusti, dirbti giliai yra įskiepytas žmonijos širdyje.

Bet ir ar gali būti kitaip? Žmogaus protas vis pasitobulindamas atrado su nusistebėjimu kaip viskas šioje Visatoje juda, kruta. Nevenias daiktas, nors mažiausias nestovi ant vietos — nesilisi. Dausose sukasi, nesusitodamos govėdos įvairių žvaigždžių, sklendo meteorai, kometos. Septynios žinomos planetos skrieja aplink saulę ir podraug sukasi apie savo ašį. Tai čia didieji kunai. Pažiūrėkim į mažus.

Pagal naujusiu mokslu žinių, visi kunai susidaro iš atomų, o pastarieji iš elektronų. Kaip smulkus šitie kuneliai yra, rodo tas, kad pilkos galvėkės jų suėina nesuskaitomi milijonai. Jie visi juda, sukasi apie vieną vidurį, kaip sukasi planetos apie saulę. Taigi ta kedė, tas stalas, kuris išrodo mums nejudančią, ištikro yra pilnas gyvybės, krutėjimo, nes juose skraido neapskaitinujamos govėdos elektronų.

Nėra nieko pastovaus gamtoje. Visi dirba. Ir vėjelis, kuris ant savo sparnų neš dulkeles, sėkleles, ir vanduo, kuris graužia, lygina akmenis. O koks darbas eisai ir nuo kio gyvio sąstotatje? Čia bėga kraujas, ten tarpinasi įvairūs gyvybė palaikantys syvai, ten vėl išmetami neberekalingi dalykai. Viskas juda, tik kruta.

Tai ar gali žmogus nemylėti darbo, triuso, kuomet viskas apskui jo taip darbščiai darbuojasi? „Jis geras darbininkas,“ „Jis darbštus vaikas,“ „Tas žmogus darbštas,“ — tokios ir panašios išraiškos, kurias girdime kasdieniame gyvenime, aiškiai rodo, kaip žmonės myli ir gerbia našingą triusą.

Tik reikia atskirti darbą nuo pulėjimo. „Darbas yra tas, kame mes mirštam,“ tare Ruskinas. Ir teisybė, nes triusdami mes aikvojam spēkas, o kiekvienas aikvojimas gyvybės spēkų jas permaino ir negyvas spēkas ir mes mirštame. Nuo to nieks neišbėga. Bet pulėjimas tai yra stati saudžudystė, kadangi šiame atvėjyje žmogus aikvoja savo gyvybės saukus, kaip pakvaisę turčius savo lobius. O pasekmės tokio spēkų aikvojimo yra trumpas gyvenimas, nupuolimas žmogaus gyvumo ir net išnykimas tautos, šeimos. Vėl darbą nuo pulėjimo galima atskirti tuomi, kad darbas padaro žmogų smagiu, narsiu, sau pasitikinčiu, gyvu: gi pulėjimas padaro žmogų sumuskusiu, žioplū, balliu, be jokio gaivumo.

Štai ką sako, garsus Anglijos rašytojas—mąstytojas apie darbą: „Darbe yra koks tai amžinas prakilnumas, net šventumas. Nežiurint kaip žmogus būtų aptamtuotas, kaip jis užmirštų savo augštą pašaukimą — kolei jis veikliai ir grynširdžiai trūsiasis — tolei viltis dar tvykso; vien tingėjime tankšo nepalaujantis sumukimas. Pažiūrėk tiktai kaip, nors prasciausiuose darbuose, žmogaus siela susituopia tikron sanlydon (harmonijon). Su laisva narsa jis prisilenkia link savo užduoties; o svyravimas, troškimas, nuliudimas, sąžiūs grauzimas, apmaudas, pats sumukimas, burlendami susitraukia toli užkabarius savo lindynių. Jam darbo žerėjimas tai lyg apvalantį ugnis, kurioj visi nuodaiampa sudeginti, gi net iš pačių du-

(su visais socialistų privalumais) ir bedievis. Antroji buvo tai gana veikli vyte, taipgi mandagi, graži mergina, pasižymėjusi savo veiklumu.

Adolfui jau nuo seno vieno rūgių pjojviko šlovė negadavė ramumo. Jis jam baisiai pavydėjo, nes mat šis išrado naują pasekmingą būdą, kaip prirašius naujų narių prie partijos, būtų reikia tik iškelti raudonario knygutę ir suukti: — Vyrai, kas išgys šią knygutę, tą tuoj paluosuos, negu karės! Ji yra stipresnė, negu popiežiaus poteriai. Neškit kvoterį, o busit laisvi nuo savo brolių žudymo. Ir žinoma, ant tokio riksmo, brukšt, kaip matai ir prirašio kokia šimtinė „bespalvių“ draugu. Taigi Adolfėdė bausis neramumas, kad jo tuščia galva neišmano jokio būdo prirašyti naujų narių ir tuom pakilti šlovėje.

Kartą jam besišvaistant prieš veidrodį, šmikšt tik šauni mintis: jis yra pavaidus vyrukas, tai ar negalėtų tą savo gražumą panaudoti vylionei merginų prie kuopos? Po ilgų matematiškų išskaitliavimų, jis priėjo prie išvados, kad jis net daugiau narių prirašysiąs, negu tas rūgių pjojvikas. Mat po karės vyrai nebeis ant meškerės su raudona knyguite, o merginos gražius jaunikačius v-

mų pasidaro vaiski ir palaiminta liepsna.

Palaimintas tas, kuris surado savo darbą; lai jis nebejieško kitosios palaimos; jis jau turi savo gyvenimo tikslą. Darbas tai gyvenimas. Iš darbininko širdies pakyla dangiška pajiega, paties Visagalio Dievo inkvėpta, kuri atbudina jį prie viso prakilnumo, prie visos išminties. Ar pažinai sveikas, kuomet nors tikrąją vertę ištermės, drąsos, apšvietos, pasirengimo prisipažinti prie savo klaidų? Jei ne, tai ją pažinai besimdamas su nuožniom Faktos Esmės spēkom. Vien Tikėjimas gali pristatyti visus galimumus, išsivystančius iš darbo.

Žmogau, dangaus sunau! argi nėra tavo pat paslapčiausiam širdies užkabariu veikimo dilginiai, kurie neduoda tau ramumo, pakol neišleidai juos ant šviežio oro? Tat neverkšenk, ir neuršk ant likimo. Žvilgtelk augšytyn, nuvargęs brolau. Pažiūrėk, kaip tavo draugai darbininkai — ta šventa minia nemariųjų — gyvuoja per amžių-amžius!

— Carlyle.

„Kiekvienas darbas, net verpimas medvilnių, yra prakilnumas; po teisybei darbas vien tik ir yra prakilnumas.“ — Carlyle.

„Vien Grynas Darbas, vien teisingas triusas yra amžinas, kaip amžinas yr Tas, Kurs subūdavo ir tebeduoduoja šį šaunų pasaulį.“ — Carlyle.

Žmonės, kurie nieko naudingo neveikia, kurie gyvena tik iš kitų triuso, yra draugijos siurbės, kurių čiuplia iš jos gyvenimo sultis, ir verčia žmones nekiltan, šventan darban, bet prašiekitan, sielažeminančian pulėjiman.

Sarunas.

New Yorko valstijoj per devynis mėnesius įvairių streikų žmonės nustojo net 306 šimtmečius laiko! Taip stigauja Valstijos Pramonijsės-Komisijos raportas. Jis sako, kad nuo 1 d. spalio 1915 m., lig 30 d. birželio, 1916 m. ištikro 328 streikai, kurie tiesioginiai įvelė 222,325 darbininkų su 8,114,438 (suvirš aštuonių milijonų) dienų nuostolių ir netiesioginiai 31,629 žmonių su

sados mėgsta: ir dieną ir naktį. Beto prirašyta mergina nebeponarės virsti degeneratu, apsigves su koku imelės-trokstančiu socialistu — ir socialistų bus, kaip grybų! Drebeš, kapitale!

Su ta šaunia, ne, stačiai dieviška, prakilnia mintimi galvoj (kurioj abelnai tik keturi vėjai uždavo), Adolfas ir emė suktes apie Bailutę. Kaip matome jam paisekė.

Ant rytojaus jis savo brangią Onytę prirašė prie kuopos, už savaitės su ja susipyko, už antros su ja pasi-metė, už trečios užmezgė ryšius su kita vyte Butkevičaitė. Ir, nelyginant nuobodulio pasakoje, vėl viskas prasidėjo iš pradžios.

Kiek girdėjome p. Šalaujo metoda dar neužpatentoto ta Washingtono, ir jeigu koksai tautietis, ar katalikas, turėdamas gražią išvaizdą bei akmeninę širdį, panerētų vylioti nekaltas merginas savo partijų eilė-sna, didesnei Lietuvos nešio veit, tai gali vartoti šią metodą. Amerikos įstatai nebaudžia už vartojimą nepatentuoto išradimo, kaip jis nebutų niekiškiškas.

Sarunas.

1,466,725 (netoli pasantro milijono) dienų nuostoliu. Išviso tokiu būdu pasidaro 9,581,163 dienų nuostolių, arba netoliese 306 šimtmečių.

Tai mat kokias baisias pasekmes karė pramonijoj inaudžia!

KALNAKASIAI REIKALAUJA PAKĖLIMO ALGŲ.

Washington, D. C. — Čionai gautos žinios, kad daugelyje vietų angiekasiai ir apskritai kalnakasiai griežtai reikalauja pakėlimo algų nuo 20 iki 70 nuosimėjų. Prezidentas Wilsonas mano įsikišti į tą nesutikimą darbdavių su darbininkais.

PLIENO KOM. PAKĖLĖ ALGAS

Johnston, Pa. — Cambria Plieno Kom. paskelbė, kad ji pakelsianti ant 10 nuosimėjų algas 18 tukstančiam darbininkų.

Kitos kompanijos irgi žada tą patį padaryti.

MUSŲ PABĖGELIAI

Luga, (Petr. g.). —

Lugoje lietuvių yra nemažai, bet gyvumo jų nematyti. Politikos dirvoje darbininkų beveik visai nėra. Nors daromi ir susirinkimai, bet ten tik peršama žmonėms Liaudies Sąjunga. Įsikūrė Liaudies Sąjungos kuopa, narių apstai įsirašė. Bet tie liaudininkai nieko ne dirba, tik socialistams drožia; vadindami juos „be dieviais tikėjimo griovikas trukšmo darytojais ir tt. Žmonės dar gąsdina sakydami, jeigu kas išsizada bažnyčios, tai tik tas gali sutikti su socialistų programomis.

Jaunimas pabūdo, įsikūrė Jaunimo draugijelt. Išrinkta valdyba iš 4 žmonių, nors ir darbuojasi, bet darbo daug nematyti, priežastis — tai stoka laiko valdybos nariams. O antra, tai pats jaunimas mažai atjaucia reikalingumą steigti kuopas, daryti susirinkimus ir šviesties. Laikraščių beveik visai neskaity.

Vėjavaiškas.

Kurganas (Tobolsko gub.). —

Mums Kurgano lietuviams su dideliu vargu teko švėsti „Lietuvių dieną“ gegužės 7 d. Vietinis klebonas, nors pats lietuvis, yra lietuviams nepalankus. Pas mus neauga yra lietuvių. Kiti save vadinasi paliokais, bet girdėdamas juos kalbant negali suprasti ar jis lenkas, ar gudas, ar lietuvis: vienas žodis lenkiškas, keli lietuviški, o kiti žodžiai — Dievas geras žino kokie. „Lietuvių dienai“ aukų surinkta bažnyčioje apie 30 rub. Bažnyčia buvo išpušta gana puikiai. Lietuviavai buvo patenkinti savo švente, nors ir jiems teko su klebonu barties.

Kareivis.

Orenburgas. —

Pirmoje savo koresp. iš Orenburgo aprašiau vietos kunigų ir kuniginių suktybes, renkant atstovą seiman, kurias jie darė, tarpdami pabėgėliams savo kandidata. Aš tomis suktybėmis pasipriešinau. Dabar jau esu sulaukęs savo opozicijos vaisių. Liet. Dr. n. d. k. š. Orenburgo Skyrus, kurio pirminikas — miesto kun. Underis, atstatė mane (birželio 8 d.) nuo pabėgėlių mokyklos-mokytojo vietos. Priežastis: kad aš nustojes be skyrus žinios mokyti ir kad nesiteikęs duoti jam paaikškinimų.

Nustojau mokyti, nes gegužės 31 d. mokinius paleidžiau vasaros vakacijų. Tat padarian Liet. Dr. Centro Komiteto nutarimu (š. 1917 m. gegužės 6 d. Ne-

671). Todel neturėjau reikalą klausties vietos skyrus. Nereikėjo man prieš jį nei aiškinties. Kadangi skyrus, bent jo pirminkas, žinojo Centro Komiteto nutarimą, tai mano pasiaikškinimai nebuvo jam nei reikalingi. Skyrui, tikriau sakant, kunigams ir jų sėbrams (Skyrius iš kunigų ir jų sėbrų tesusidaro), matyti, reikėjo tik priekabių.

Kun. Underis, nuėjus pas jį atsimti algos ir pasaktius, jog priežastys, del kurių mane skyrus atstatė, yra nerimtos, atsakė: skyrus negaljs palikti pabėgėlių vaikų vasarą be mokslo; aš nenorjs mokyti, tai skyrus rasiąs kita mokytoją, kuris mokysijs ir vasara.

Vasaros poilsis — tai viso kulturingo pasaulio pripažintoji mokytojo ir mokinių teisė. Vasaros darbo, reikalavimas, tai mokytojo teisių varžymas. Vasaros poilsis reikalingas tiek mokytojo, tiek mokinių sveikatai. Jo reikalauja ne tik higiena, bet ir pedagogika. Mokymo ir mokymosi darbas be poilsio negali sektes. Mokytoją ir vaikus priveritus darbuoties vasarą, ne naudos, bet žalos tegalima sulaukti.

Bet jei kun. Underis su savaisiais to nemanu, ir išgeidė pabėgėliams patarnauti, tai turi bent paskirti mokytojų mokėstį už vasaros darbą. Reikalauti, kad jis darbuotų dykai tai, tiesiog, nesuprantama. Lietuvių Dr. Centro Kom. turėtų protestuoti mano atstatymą, turėtų papeikti kunigų ir kuniginių „politiką.“ Nes aš pasielgiau iš Liet. Dr. Centro Kom. „cirkuliaro.“ St. Češunas.

Borysovas. —

Minsko gub. nelaimingas atsitikimas! Birželio 10 d. tremtinė lietuvi Marijona Moekapetrytė 17 m. Suvalkų gubp. nuėjo maudyties su kitomis draugėmis į Bereziną, nežinodama vietos upės papulė į išmūstą duobę ir nusken-do, draugės išsigando ir negelbėjo, tik bėgo pasakyti motinai. Vėlai vakarą gavė žinoti lietuviai atbėgo įšekoti, bet tik atrado ją rytojaus dieną. Tremtiniamis reikia buti atsargiems mandantiems nežinomomis vietomis.

Kar. Vešota.

Odesa. —

Susirinkimas Odesos garnizono lietuvi karininkų birželio 18 d., kuriame dalyvavo 30 karininkų. Pirmininku buvo išrinktas kar. Trimakas, sekretoriu gyd. Jasiukaitis.

Trimakas pranešė apie nutarimus Lietuvių karininkų susivažiavimo Petrograde išrodinėdamas, kad dar nėra tartas galutinai žodis delei lietuvių pulkų organizavimo, tą žodį tars kiekvienas karininkas per referendumą, kurį turi apskelbti Pildomasai Komitetas Lietuvių karininkų Sąjungos.

Susaukimui Lietuvių Karininkų susivažiavimo Rumunų fronto išrinkta Komisija iš 5 asmenų: Židelis, Trimakas, Kucinas, Getrušis ir val. Draungelis. Susivažiavimo vieta paskirta Odesa. Nutarta kreipties į Vyriausiąją vadą Rumunų fronto su prašymu išleisti įsakymą į visas dalis: susirinkti lietuviams ir išrinkti delegatą į susivažiavimą. Kiekviena dalis nuo 50 iki 10 karininkų renka 1 delegatą. Tose dalyse, kame nėra 10 lietuvių karininkų susivienija su kitomis. Susivažiavimo tikslas:

- 1) Lietuvių politikos ateitis; 2) Lietuvių pulkų klausimas; 3) Rinkimai atstovų į Pildomąjį Komitetą Lietuvių Karininkų Sąjungos Petrograde; 4) Lietuvių karininkų Rumunų

FELJETONAS

NAUJAS BUDAS GAUTI PARTIJON SOCIALISTUS.

— Onute, juk tu mane myli, ar ne?
— T-e-e-e-ip.
— Tai kodėl baikštatau prisirašyti prie kuopos?
— Kad žmonės kalba, buk socialistai tai baisiausi bedieviai, niekšai, o ir kunigėlis nekarta juos keikė.
— Ak, aš nelaimingas!
Tikrai, Onute, tu manęs nemyli! Net mano žodžius taip greit užmiršti. Argi aš tau, širdelė, neišaiškinau, kaip ant delno, jog Dievo nėra? Jeigu jis būtų, tai ar leistų dabar milijonams žmonių save žudyti? Sakyk, Onyte, ar leistų geras, mielėsirdingas Dievas Tėvas savo vaikeliams taip vargti? A?

— Ne-e-e.
— Na, vat, jau protauji gerai: reiškia jokio Dievo nėra. Tą ir mokslinčiai aiškiai darodė, o Marksas pavirtino. Tai kam tikėti visokiem biznierių kunigų prietarams-pasakoms. Jie tik mulkina tamsius žmones, kad savo pilvikų šiltu bei sočiu palaičius. Atsimeni, kaip kun. X. pavogė nuo prasto darbininko \$50, kuriuos šis buvo paaukavęs nukentėjusiems broliams?

— Ot, tai mano lelija! Aėiu tau, širdelė, už tokią laimę! Sveikinu, sveikinu tave, kaip naują kovotoją prieš kapitalistus. Rytą nu-eisim į kuopos susirinkimą ir tenai prirašysiu tave.

Nuo sodo suolo pakilo dvi figuros ir meilingai susiglaudę lėtai nužingsniau ta kuėiu. Jos buvo Adolfas Šalaujas ir Ona Bailutė. Pirmasai buvo pasižymėjęs kaipo gražus, paveidus jaunikaits, aitrus socialistas

— Gerai, mylimasai, prisirašysiu, nes tu man brangesnis už mano šlovę, ar žmonių liežuvius.
— Ot, tai mano lelija! Aėiu tau, širdelė, už tokią laimę! Sveikinu, sveikinu tave, kaip naują kovotoją prieš kapitalistus. Rytą nu-eisim į kuopos susirinkimą ir tenai prirašysiu tave.

VIENYBĖ LIETUVNINKŲ

fronto organizavimas.
Pirmininkas trumpais žodžiais pranešė apie darbus Rusijos Lietuvos Seimo, susirinkimas išreikšė pasigailėjimą Seimui, kodėl ne buvo tartas žodis, Lietuvos ateitį, vienu balsu. Dauguma išreikšė palankumą išneštai rezoliucijai demokratinės dalies Seimo.

RASPUTINAS JUDOMUOSE PAVEIKSLUOSE.

(Recenzija).
Pirmą vakarą nuvykau pažiūrėti, kaip atrodo garsusis vienuolis, kuris budamas bemokslis, valdė didžiąją Rusiją. Priešai teatras minia kelių šimtų žmonių. Ten buvo nemažas burs matrosų, rusų skraidulio „Variat“ žydai, kurie stengėsi kalbėti rusiškai, rusai, lenkai, lietuviai ir kiti; rusų kalba viešpataujanti. Spraudžiausi į vidų. Nekantriai laukiau kuomet pasirodys ant ekrano Rasputinas (Mat iš pradžios buvo lošiama kitas veikalėlis. Rasputinas gi užima vos pusantros valandos). Štai ir Rasputinas, V. si seka atidžiai. Vienok nesulaukta to, ko tikėtasi. Dar pradžioje, veikimas tarpe sodiečių, nu sisekės geriau, bet toliau niekam tikęs. Matyties, kad tai darbas nesuprantančių rusų gyvenimo. Pavyzdž. Rasputinas aprengetas ir meldžiasi kaip vienuolis katalikas, o ne stačiatikis (išskiriant plaukus). Tai menkniekis iš dvasinio atžvilgio, bet tas parodo, kad lošimo vedėjai ir aktorai nežino Rusijos. Caro dvarą, t. y. valdininkai, dvariškiečiai, tarnai, jų išaiškintiems prie kito ir caro šeimos, jei nebutų parašo, reiktų pripažinti provincialiais valdininkais, o ne palociumi valdovo didelės šalies. Nors tai dalykai, kurie tiesioginiu būdu nelyti svarbiojo gerojaus — Rasputino, bet jei lošiant iškraipomi faktai, kad ir antrašėlis svarbus, tai ir gi negalima girti. Vienok ir pamatinė mintis, kaip Rasputinas galėjo taip iškilti, nėra tinkamai išaiškinta. Jeigu išskilimui iš tarpo sodiečių Rasputinas turėjo pavartoti intriga, tai kaip jis galėms apsieiti be intrigu Rusijos sostinėje Petrograde? O sulyg lošimo išneša taip. Kopytėlė ir maldomis (kokios jos nebutų) galima paverkti burelį dykaujančių poniu, o ne priversti nusilenkti surimbėjusius politikoj, trokštančius garbės ir valdžios aristokratui ir visą čia įvairių dvasiškų, kurių nestokavo prie caro dvaro ir pirm Rasputino. Tikėti panašioms pasakaitėms gali tik vaikai. Bet geriausiai teisėjū gali būti minia atsilankiusi pirmą vakarą, kurios neamaži nelaukiant pabaigos, apeleido teatrą.

Aleksandrovskas.

Viso čia apsigyveno apie 560 lietuvių tremtinių, — daugiausia Kauno gub., nors kai-kur pasitaiko Suvalkų ir Kuršo gub. Užsiėmimo žvilgsniu apie 95 nuos. visų tremtinių — darbininkai ir 5 nuos. — buvę ukininkai bei amatininkai. Pradžioje tremtiniam būvo teikiama tik medžiaginė pašalpa. Vėliau, kiek sutarkius jų gyvenimą, imta rūpintis ir dvasios reikalais: tapo įsteigta pradedamoji mokykla ir prieglauda. Dar buvo mėginama siuvimo, skalbimo ir dailidžių mokyklų steigti. Siuvimo mokykla išgyveno 7 mėnesius. Kitos taip ilgai negalėjo išstūrėti, nes buvo pareikalauta, kad šios įstaigos pačios save užsilaikytų. Kadangi jos buvo tik mokyklos, o ne dirbtuvės, tai pačios savaime nepajėgė laikytis ir turėjo užsidiaryti.

Lietuvoje begyvendami tremtiniai buvo pratę prie paprastų darbų. Ir čia atsikrausė, jie nesigriebia nei prekybos, nei pramonės, bet dirba fabrikuose ir visur, kur tik randa sau tinkamo darbo.

S. M.

Valke ir jo apielinėse buvo apsigyvenę apie 460 lietuvių-tremtinių. Dabar jų skaičius žymiai sumažėjo. Mat, dėl pigesnio pragyvenimo daug tremtinių į Elvą (nuo Valko 56 verstai) nuvyko. Daugiausia tremtinių Kauno gub. iš Biržų, Mažeikių, Radviliškio apielinčių, — yra ir nuo Bausko Kuršo gub. 70 nuos. kalba lietuviškai, apie 10 nuos. — lenkiškai bei latviškai ir apie 20 nuos. vien tik latviškai. Kaip latviškai, taip ir lenkiškai kalbantieji tremtiniai nesiskiria nuo lietuvių, o kai-kurie jų save lietuviais vadina. Didžiausia juktimi rodo bus bendras katalikų tikėjimas. Mat vietos latviai Liuterio tikėjimo. Dar yra keletas žydų šeimynų. Dar Lietuvoje iš mažens drauge su lietuviams begyvendami, žydai taip prie jų prijunko, kad ir čia gyvena didžiausioje santarvėje. Pastebėta, kad tremtiniai ne lietuviai, gyveną visą laiką Lietuvoj, dabar glaudžiasi į vieną būrį su lietuviams ir, lygiai kaip ir pastarieji, pasilgę Lietuvos. Lietuvių santykiuose su lietuviais nieko, aštraus neapsireiškė, nes lietuviai stengiasi neužgaulioti svetimo gyvenimo, patydoms užsida- rė savų. Visi lietuviai nepatenkinti svetimos šalies gyvenimu ir nekantriai laukia tos dienos, kada galės grįžti tėvynėn.

S. M.
(Iš „Santaros“)

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI.

Klausimas. — Aš esu vedęs, turiu 4 vaikus, esu 31 m. amžiaus. Mane pašaukė pastoti šios šalies piliečiu. Jei aš išsiimčiau pirmasias pilietiškas popieras, tai ar turėčiau užtikrintą gyvenimą šioje šalyje?

A. J. B.

Atsakymas. — Taip, išsiėmus pirmasias pilietiškas popieras turėtumėt užtikrintą gyvenimą šioje šalyje sulyg dabartinių tiesų. Ligšiol tokį užtikrintą gyvenimą turėjo ir nepiliečiai, tik dabar žada juos imti kariumenėn kartu su piliečiais.

Tai pastangos prieš mus iš vienos pusės.
Antroji pusė — ta irgi užsidarvus tikslą — priėjus prie mūsų uždrausti mums veikti pagal savo noro.
Melagingomis žiniomis kompromituoja mūsų organizacijas, tarpe savo žmonių paskleidžia neteisingas žinias, kad paskui, suklaudinai jų pasekėjai tik ir šaukia, jog jus tokie ir tokie, — „laikotės Liet. Dienoje surinktas aukas.“
Taip skelbiama klerikalų spaudoje, taip jie, prie kožnos progos, užsimerkę nuo faktų, rėkia į liaudį apie tokius „blogus“ mūsų darbus.

Juk tai aiškiausias faktas, ant kiek dabar sukompromituota toji klerikališkoji pusė, kuri kalba apie sukompromitavimą Centralio Komiteto. Tie žmoneliai daugiau nieko ir nežino, kaip tik šaukti žodžiais: „jūs susikompromitavėte!“ Nežino net reikšmės to žodžio! Ant kiek tai ipumpuota ir kaip toli pasiduoda savo netikram vadams mūsų visuomenė — net gaila pamąstyti.

Kiekvienas susitikimas su tokiomis žmonėmis duoda progą manyti, ant kiek jie yra suklaudiniais ir vėjo supamais, į kurią pusę tik panorima.
Nėra pas klerikalus sveika nuomone ir savu protu veikiančių žmonių: jie vadovaujami davatkų parama, kuri buna visada gera ir pasekminga.
Neseniai Brooklyne pradėta tarties bendrai visų srovų žmonėms Bazaru surengime. Nežiūrint ką aptars patys jų žmonės ir kaip neprisidės, bet paskui, išgirdę savo vado balsą, vėl liaujasi savų pasiryžimų ir tik kalba tą, ką tas diktuoja. — Bet vada! visuomet diktuoja neteisusiai, klaidinančiai.

Mūsų Padėjimas.

Čia noriu kalbėti apie viduriniąją lietuvių srovę — apie tautininkus — apie mūsų padėjimą.
Kaip jau suprantama, viduriniąją lietuvių srovę — tautininkai — turi vidurinę poziciją tarpe kitų srovų: klerikalų ir socialistų. — Ji, būdama tarpe tų dviejų srovų, taip turi kovoti su joms, kaip augmuo — sveikas ir naudingas, vasaros metu nuo karščių iš vienos pusės bei nuo sniegu ir žiurų šalčių iš kitos: ir viena ir kita pusė yra grasinga.
Visokiame atsitikime, kaip jau patirta, suspinta prie darbo visos srovės; bet tas subėgimas yra tam, kad kuo daugiau pavėlusi savąją pusę.
Nejaugi tik to mums reiktų laukti ir tik tą visada sutikti? Ne! tas turėtų būti užkiršta.
Šių dienų atsitikimai atveria mums faktus. Jau tokiose vietose, kur prie mūsų prieina socialistai, arba kur dasigauna klerikalai, ten būtina, jie dēda pastangas atmetimui to, ką mes pradėjom, ką mes sau darom.
Socialistai, paprastai, mėgsta lysti į mūsų organizacijas ir jose užvest „savą tvarką.“ Taip, jie prisiliejo palengva prie Susivie-

nijimo Lietuvių Amerikoje: dabar, nepaisydami Susivienijimo įstatų nei tikslų, veda kuopas savais keliais. Tą prirodė nekurios kuopos skirdamos aukas Rusijos neva revoliucijai, bet tuo pat laiku griežtai atmetę pasiūlymą pakaupti Lietuvos Neprigulmybės Fondui. Dabar dedasi prie Darbininkų Tarybos.

Kuomet vienur-kitūr pakelta balsas prieš toki neteisinę išnaudojimā lietuvių visuomenės, t. y. rinkimā aukų ir klaidinimą, paminteta pora straipsnelių SLA. organe, — jie net ir tenai kėsinasi (!) užstot kelią viešai kalbėti prieš jų darbus. Tas parodo, kad mes vidurinės srovės žmonės, jau sloginami.

Tai pastangos prieš mus iš vienos pusės.
Antroji pusė — ta irgi užsidarvus tikslą — priėjus prie mūsų uždrausti mums veikti pagal savo noro.
Melagingomis žiniomis kompromituoja mūsų organizacijas, tarpe savo žmonių paskleidžia neteisingas žinias, kad paskui, suklaudinai jų pasekėjai tik ir šaukia, jog jus tokie ir tokie, — „laikotės Liet. Dienoje surinktas aukas.“
Taip skelbiama klerikalų spaudoje, taip jie, prie kožnos progos, užsimerkę nuo faktų, rėkia į liaudį apie tokius „blogus“ mūsų darbus.

Juk tai aiškiausias faktas, ant kiek dabar sukompromituota toji klerikališkoji pusė, kuri kalba apie sukompromitavimą Centralio Komiteto. Tie žmoneliai daugiau nieko ir nežino, kaip tik šaukti žodžiais: „jūs susikompromitavėte!“ Nežino net reikšmės to žodžio! Ant kiek tai ipumpuota ir kaip toli pasiduoda savo netikram vadams mūsų visuomenė — net gaila pamąstyti.

Kiekvienas susitikimas su tokiomis žmonėmis duoda progą manyti, ant kiek jie yra suklaudiniais ir vėjo supamais, į kurią pusę tik panorima.
Nėra pas klerikalus sveika nuomone ir savu protu veikiančių žmonių: jie vadovaujami davatkų parama, kuri buna visada gera ir pasekminga.
Neseniai Brooklyne pradėta tarties bendrai visų srovų žmonėms Bazaru surengime. Nežiūrint ką aptars patys jų žmonės ir kaip neprisidės, bet paskui, išgirdę savo vado balsą, vėl liaujasi savų pasiryžimų ir tik kalba tą, ką tas diktuoja. — Bet vada! visuomet diktuoja neteisusiai, klaidinančiai.

Jie atsistoja ir, geresniam pasisekimui dalykus pakreipti savon pusėn, kalba apie „susikompromitavimą“ tų žmonių, su kuriais jie atėjo pasitart veikt išvieno. Tą kalbą, girdėdami, jų pasekėjai suploja, ir tada jau niekeno kito balsas neturi reikšmės.
Rinkimuose ar kur kitur klerikalai pasinaudoja bobelėmis, davatkomis: jos visada kelia toje pu sėje ranka, kur jų vadas kilsteli.
Taip teko prisiklausyti viename iš artimiausių susirinkimo bazaro reikale. Renkant valdybą, arti sėdėje bobelės, girdėdamos kandidatų balsus, jų ypatiskai nepažinodamos, viena kitos tik kušt-kušt: „Kas tas tokis — ar katalikas?“ Jeigu tik tokis, jos viršun rankas iškelia!
Moters, tokios kaip panaudojama klerikalų politikoms pervaryti, turėtų sėdėti namie, turėtų geriaus namus prižiūrėti, geriaus auklėti vaikus, kurie, užaugę niekad lietuviškai kalbėt nemoka.
Tokis klerikalų politikavimas yra pavojingas visai mūsų visuomenai, nekaltant apie sroves. Jie jau užreikšė, kad „lai tik moters prisiliejo palengva prie Susivie-

ses“ šalies dalykuose — jiems tas bus gera!
Štai, mums stojasi didelis darbas: mums reikia pastatyt visuo- menę ant tikro kelio, kad jos paskui neblaškytų kas panori. Mums reikia kuodaugiausia žmo- nėse skiepyt principus demokra- tijos ir lietuvių pirmoje vie- toje. Mums reikia uždraust bile- kam visų lietuvių vardu varinėti kieno nors partiviškumus tarp svetimaudžių. Mums reikia pris- vest tuos, kurie veda Lietuvą į Rymą, reikalaut iš tenai prabilt žodį apie Lietuvą, o ne tylėt apie ją ir tykot iš jos sau pelno. — Tai mūsų užduočis, ką turime ve- kti namie, t. y. tarp save.

Prie mūsų užduočių priklauso ir duoda mums direktivā: Ameri- kos Lietuvių Tautinė Sandara; Amerikos Lietuvių Tautinė Tary- ba; L. Neprigulmybės Fondas; Centralis Komitetas. — Visos tos organizacijos turi savo siekius, esančius svarbiais šiame momen- te.
Stokime už jų — eikime syk- kin!

K. S. Karpavičius.

AR, MES NORIME, KAD LIETUVA BUTŲ NEPRIGULMINGA?

Į tą klausimą kiekvienas atsakys:
— Norime! Norime!
Bet-gi mums atsakymo neužtenka. Klyksmu, žodžiais, savo laikraščiuose ra- šinėjimais nieko neatsiek- sime. Čia reikia užgo, ne- nuilstančio darbo, reikia vi- sos kruvos pigių.
Girdime pasijuokiant iš kovos už neprigulmingā Lie- tuvą, diplomatus keliaus. Juokas nėra vietoje — *Lietuva, patekusi po Vokietijos valdžia, apie revoliuciją svajoti nei negali*, gi Rusi- jos revoliucija prabėgo to- kiui laikui, kuomet mūsų Tė- vynė buvo atskirta nuo Ru- sijos ugnies ir plieno sieno- mis. Šiandien mums belie- ka rūpintis, kad mūsų Tė- vynės klausimas butų pakel- tas laukiamoje Taikos Kon- ferencijoje. Mes turime rei- kalauti, kad butų atstovai svarstyti mūsų Tėvynės at- eities klausimą; reikalauja- me, kad ir mūsų atstovas dalyvautų toje konferencio- je ir tenai užreikštų, jog *Lietuvių Tauta nori savisto- viai gyventi ir nori būti lai- sva*.

Turime žinoti, kad toki diplomatija nėra pažemi- nanti. Tokios diplomatijos nesibijo niekas, kam tikrai rupi jo tautos likimas. Tai- gi tokios diplomatijos vėdi- mui mes ir rengiamės.
Sakiau, jog žodžių ir kly- ksmų neužtenka. Neužtenka pasakymo, kad mes *norime, idant Lietuva butų laisva*. Reikia darbo ir aukų. Kuo- daugiausiai aukų, kad mu- šų žmonės, kuriems mes pa- vedame tautos likimu rupin- ties, galėtų priieiti, kur rei- kia, kad galėtų pasekmingai dirbti mūsų darbą.
Tai permatydamos ir ma- nydamos, jog mūsų tarpe y- ra žmonių, kurie ne žodžiu, bet darbu pasirūpins prisi- dėti prie kovos už Lietuvos Laisvę, dar pernai padaviau sumanymą susirašyti tuk- stančiniū žmonių, kurie pasi- žadėtų mokėti kas metai po \$10.00 kovai už Lietuvos Laisvę. Aš tuokart maniau, kad iš 750,000 amerikiečių- lietuvių tas 1,000 tikrų tė-

vynainių bematant susi- rinkins. Maniau, kad visos SLA. kuopos, visos Sanda- ros kuopos, visos TMD. kuo- pos, visos mūsų draugys- tės, visi mūsų vertėiviai, profesijų žmonės, darbinin- kai, kuriems aplinkybės pa- velija, — maniau, kad jie visi stos, kaip vienas, už sa- vą Tėvynės ateitį ir pasa- kys:
Mes norime, kad Lietu- va butų laisva! Dirbsime tuo prakiliū tikslu ir, štai, parodymūi, jog mes nesame tuščiakalbiai, prisirašome prie 1,000 Tėvynainių, pasi- žadančių kas metai mokėti Lietuvos laisvės reikalams po \$10.00!!!.

Aš to tikėjau. Bet kol- kas jaučiuosi užsivylęs: ne- daug atsirado mūsų prakil- nių patriotų. Net mūsų spauda — ką su gėda reikia pripažinti — visiškai ne- bandė vesti aštrios agitaci- jos už tą sumanymą. Mūsų spauda pasitenkino, kad pu- se-lupų pagyrė sumanymą ir užsidiarė... Kuomi tą gali- ma išaiškinti?... Tiktai vi- na „Tėvynė“ išpradžių redė agitaciją, bet ir ji, pastebė- jusi kitų laikraščių skepti- škumą iš jų karštos para- mos, aptilo...
Nejaugi mes pigmėjai? Nejaugi mes neturime tiek pilietiško išauklėjimo, kad negalima atlikti tokio men- džio darbo, kaip sumobiliza- vos 1,000 Lietuvos Mylė- tojų, kurie sukrautų ant Tė- vynės aukuro mažutę auką? Ta auka, sulyginamai kal- bant, butų maža tokiam rei- kalui, kaip kova už Lietu- vos Neprigulmybę, bet ji galėtų prisidėti prie nulė- mimo mūsų ateities.
Prie užbaigos dar paste- bėsiu, kad jei Lietuvos Lais- vės išgavimui, vadinasi — mūsų Tėvynės išganymui butų reikalinga ne tik dip- lomatiška kova, bet ir gin- kluitas sukilimas prieš mu- šų prispaudėjus, užtikrinu, kad Lietuvos Neprigulmy- bės Fondas pirmutinis pasi- ryšytų Lietuvos ginklū! Aš pats stengėiausi buti pirmu-

tinėse eilėse tų, kurie rem- tų ir toki kovos budą, jei jis pasirodytų reikalingu ir išganingu mūsų Tėvy- nės!!!

V. K. Račkauskas.

P. S. — Drauge su ši- tuo laišku Nepr. Fondo Sekretorius teiksis priimti ma- no metinę mokestį už 1917 metus. Taippat prašyčiau, kad butų skelbiami laikraš- čiuose (pačiliui) vardai vi- sų, kas prisirašė prie „1,000 po \$10.00.“ Žinokime, kas iš mūsų savo žodžius pa- remia skatiku, o kas yra tik tai tuščiakalbis!

•••••
• Tik ką išėjo iš po spaudos nauja graži apysaka.
• NAUDINGO ŽMOGAUS GYVENIMAS.
• Pagal lenkiško sudėjo M. Untulis.
• Čion aprašoma kaip Jurgiu- kas mokinosi, ką jis išmoko ir paskui kiek jis daug gero padarė mūsų žmonėms. Jur- giuko gyvenimas turėtų buti pavyzdžiu mūsų jaunimo gy- venimui. Todėl jaunimui, kad išmoki kaip reikia gy- venti, reiktų butinai tą kny- gutę perskaityti. Joje atras visus savo gerus darbus kaip veidrodyje.
• Neprosalį ją perskaityti ir mūsų senumėnai, kuri joj ras kaip auginti jaunimą, kaip atspėti savo vaikų geidulius.
• Knygelė parašyta apysakos formoje, škaitosi labai leng- vai ir suprantamai. Kaina tokios puikios ir tariningos knygutės labai prieinama — tiktai 15c. Reikalunkite „V. L. ADMINISTRACIJŲ“ 120 Grand St., B'klyn, N. Y.
•••••

PINIGAI

Gerieniai, greičiausiai ir pigiau- siai Persiūnčia Pinigus Lietuva- Rusiją ir visas dalis svieto ir parduoda Šifkortes „VIEN LIET.“ OFISE 120 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

SENIUSA LIETUVISKA

VIE NYBĖS LIETUVNINKŲ SPAUSTUVĖ

Atlieka

Visokių Spaudos Darbus

Nuo Mažiausio Iki Didžiausiam

GREITAI, ARTISTIŠKAI IR PIGIAI

Apskaitliavimą už darbą prisijūnciam pareikalavus.

Užsiprenumerokite „VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“ Kaina metams — \$2.00 Į užr-bežį — \$3.00.

Didžiausia krautuvė visokių knygų

Parduodam šifkortes ir Siunciam pinigūs greitai ir sangiai.

Visuose reikaluose adresuokite:

VIE NYBĖS LIETUVNINKŲ
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

KORESPONDENCIJOS

ROCHESTER, N. Y.

Gal neįtikojamai naująjį amerikiečių laikraštį „Lithuanian Democrat“... Gal neįtikojamai naująjį amerikiečių laikraštį „Lithuanian Democrat“... Gal neįtikojamai naująjį amerikiečių laikraštį „Lithuanian Democrat“... Gal neįtikojamai naująjį amerikiečių laikraštį „Lithuanian Democrat“...

kilniau atsižymėjus tarp svetimtaučių. Ljnkėtina TMD. 62 kp. geriausių pasisekimų ir neuilmsio veikimo dirvoje. Jonas V. Baltrukonis.

HUDSON, MASS.

Čia lietuvių yra į keletą simtų, tarpe jų ir gana pasiturinčių, kurie turi savo namus, krautus, ir tt. Yra viena kooperativė krautuvių, kuriai gana neblogai sekasi. Geriausia pasituri lietuviai čia seniau apsigyvenę, ir bedirbdami lietžiponų (rangoat) dirbtuvėje susikrovė nemaža skatiko.

Abelnai uždabiai čia maži. Katrie gauna \$2.50 į dieną, tai labai gali didžiuti. Dauguma uždirba tik \$2 ir mažiau. Dirba 10 val. O pragyvenimas, tai baisiai brangus: praščiausios mėsos svaras kaštuoja 25c. Laimė tik, kad musų miestelyje uždrausta svaigalai pardavinėti, kitaip kitas galo su galu nesuvestų. Ir tai žmonės, to peklisko troškulio varomi, stenėdami, baisiausiai vargdami nešinas į miestuką iš kitų vietovių tą skystimą nuodus. Net gaila žiūrėti į juos bevargstančius. Socialistai čia taip nasmuko, kad nevienas svetainės savininkas neduoda nei už jokius pinigų jiems savo salės baliams, susirinkimams, etc. Pakeleivis.

BRIDGEPORT, CONN.

Išleistuvės. — Rugsėjo 18 d., 1917 m. T. Sagevičiaus hotelyje atsibuvo išleistuvės p. Niauros į S. V. kariūnė. Parengė ALTS. 15 kp. pagerbimui savo darbštus šario. Reikia paminėti, kad p. Niaura buvo darbštus ne tik Sandaros kuopoje, bet visokiais budais rėmė ir darbosvi Amerikos Liet. Centraliniame Komite. Zmonių dalyvavo pusėtinai daug, ir visi tam musų kareiviniui tarė atsiveikimo žodį. Plačiau ir įspūdingiau kalbėjo pp. F. Naiskelis, S. Mieliauskas ir A. Stankovičius, o A. Žilinskas, kaippo turintis juokdario gabumą gana daug svečius prijuokino eiles ar monologus deklamodamas ir šiaip juokingais išsitarimais. Vakarėlis buvo nors sutidinantis, bet vienok malonus ir drangiškias. Saulius.

TMD. susirinkimas. — Rugsėjo 9 d., 1917 po pietų atsibuvo Tėv. Myl. Dr. susirinkimas. Susirinkusieji apkalbėjo kaip pasekmingas vartyti agitaciją ateityje, persikeičiant gamtos išvaizdai ir orui einant vėsyn. Iš naujo prasisdės ir musų aplinkėje judėjimas. Susirinkime prisirašė du nauji nariai pilnai užsimokėdami visą metinę mokestį. Saulius.

WATERBURY, CONN.

Pas mus waterburiečius judėjimas eina visu smarkumu, nors daugelis jaunuomenės išvažuoja į S. V. kariūnė. Waterburio jaunuomenės d-jos rengė savo pašautiesiems nariams išleistuves paskirai, todėl ir „Varpo“ dramatiška dr-jos parengė skyrium išleistuves arba vakarienę savo nariams, busianties kareiviams, butent: P. Tiškiniui, V. Kiaušui, Iz. Bernotui ir Vasauskui. Vakarėnė atsibuvo 13 d. rugsėjo. Pašautkieji draugai atsiveikindami papasakojo apie praeities laikų savo gyvenimą bei darbus, o p. Tiškinas uoliai užragino visus būti gerai tėvynainiais.

„Varpo“ draugija, atmindama,

kad anapus vandenyno gyvena lietuviai didesniame varge, negu čionais, sulosė „Valkatą“ Tėvynės Gelbėtojų draugijos nau dai.

Kaip girdėti, „Valkata“, kurią sulosė 15 d. rugsėjo davė gryno pelno apie \$30.00. Pinigai bus pasišti kuogreičiausiai per Svediją Lietuvon sušelpți badaujančius, varga vargstančius lietuvius. Gelbėtojas.

WATERBURY, CONN.

19 d. rugs. „Aušros“ teat-ka dr-jos turėjo nepaprastą susirinkimą delei išleidimo draugo J. Bružo ir kariūnė. Dr-gas J. Bružas yra daug pasidarbavęs „Aušros“ draugijoje, buvo geras aktorius ir dainininkas. Todėl draugiam buvo gaila skirties su tokiu darbščiu darbininku. J. Bružas buvo nusiminęs ir vos tik galėjo paskutinį žodį išsakyti „Sudiev, draugai ir draugės, gal jau nesimatysim.“ Aušriečiai išreiškė jam pagarbą atsistojimu. Potam draugas F. J. Siugždinis prasakė griaudinančią prakabą primindamas, kad, jeigu mes gyvenam visą laiką santarvėje, tai ir ant toliaus iki paskutiniai valandai reiktų vieni kitų neužmiršti ir ragino draugus idant kiek kas išgalėdamas aukauti nupirkimui iškėliaujančiam kokias nors dovanas. P. A. Vilkaičiūtė pereina per draugus ir surenka \$9.00 už kuriuos tapo nupirktas dailus auksinis žiedas, kaipu ženklas užsitaravimo šioje draugijoje, per keturis su viršum metus. Karštai trokštame, kad drg. J. Bružas laimingai išliktų gyvu, ir vėlai sugrįžtų suraminti savo nulindusius draugus. Jaunikaitis.

NEW BRITAIN, CONN.

Prasidedant šaltesniai sezonui musų Draugijos pradedada gyventis judėjimas. Vienos rengia balius, antros prakalbas, lošimus. Bus du bazarai: Suvienytų vietinių draugijų ir parapijinių; abudav traukis per keletą savaitių. Šimet pripuola net dviejų musų didelių draugijų apskričių susivažiavimas. Vėtas jau įvyko (Tėvyn. Mylėtojų apskr.) 16 d. rugsėjo. Kaip girdėties apskričio valdyba užsibriežė gerus siekius, kuriuos stengsis įvykdyti. SLA. 4 Apskr. susivažiavimas įvyks 7 d. spalio Lietuvos svatėnėje. Tikimasi skaitlingo susivažiavimo ir vietinė SLA. 34 kp. rengias iškilmingai priimti atstovus: geriausi vietiniai lošėjai paemė mokinties gražų scenišką veiklą „Daktaras iš prievartos“, kur bus atvaizduotas užsibaigus sesijomis. Taip visas judėjimas normališkas, tik daugumas jaunuolių nusiima, kad reikia kareiviantį. Kiek paminta iš lietuvių kariūnėnė nesužinojau, bet tikiuosi greitu laiku tą atsitinti ir pranešti „V. L.“ skaitytojams. Meilutis.

NEW BRITAIN, CONN.

P. Svečias, budamas kaipo svečias musų miestuke, o gal ir apviltas per p. Vaitkevičienės informacijas, „V. L.“ biskutį apsilenkė su teisybe. Butent, — Prie sutaisymo mažų mergaičių choro labiausiai pasidarbovo p. Salaveičiūtė, nors ir p. Vaitkevičienė prie to prisidėjo. P-lą Salaveičiūtę ne kas kitas išmokino lietuvių poezijos perlus, kaip tik jos tikroji motina, kuri savo mergaitei, dar tai šešių metų, emė skiepyti virsmintus perlus. Aš tą asmeniškai gerai žinau. Nuo p-nios Vaitkevičienės kitų kolonijų lietuvių vargiai gali imti

pavyzdį, išskyrus tada, kuomet ji su savo vaikučiais gana šauniai dalyvauja nekuriuose lietuvių smagamynuose. Nes aš esu girdėjęs, kad ji pajuočia musų tautos garbę užsipelniusius vyrus, tautiečius, „V. L.“ ir tt. Teisybės mylintis koresp.

NEW HAVEN, CONN.

16 d. rugsėjo ISS. 27 kp. buvo parengusi pikniką, kurian atsilankė apie 50 žmonių. Piknikas, kaip piknikas, bet socialistai įmaišė jame „garsų“ kalbėtoją iš New Yorko, butent, p. Jukelį, gal but delto, idant piknikas pasirodytų iškilmingesniu, bei nepaprastesniu. Bet, vargšai, apsiyvlė, nes prakalbų klausėsi tik apie 20 žmonių ir tai prieš galą jie emė nerimauti. Buvo net pradėta mėtytis bonkomis, krepšiais. p. Jukelis kalbėjo gana ilgai, mat piešė dabartinį surėdymą. Apart kitų nesąmonių, jis prikabinėjo, buk rusų socialistai nuvertė eara, o dabar nuramdė ir maištininką Kornilovą, kursai, esą norėjo caro valdžios vėl įvesti. Gera aritmetika priskaityti prie didžiaburnių socialistų milijonus žmonių, kurie prispirti bado, išdavysčių sukilo prieš eara ir pastarąjį nukelė nuo sosto! p. Jukelis pagyrė kaizerį, kad šisai paemė Rygą. Nes dabar rusai turės kalbėti vienas su vokiečiais ir daryti taiką. Žinoma, anot kalbėtojo, kad Wilsonas yra „viešpačiū“, Amerikos karuna „skurdiu“, ir tt. Gi taika tuomet įvyksianti, kuomet visi žmonės prisirašys prie socialistų ir užprotestuos. Tai taip maž-daug „garsus“ kalbėtojas „piešė dabartinį surėdymą.“ Teisybė, kad socialistai tebedudoja senosna dudosna. Reporteris.

BALTIMORE, MD.

Iš Amerikos Lietuvių Atletų Klubu veikimo. — 17 d. rugsėjo atsibuvo laidotuvės jauno klubiečio Jono Biršto, kuriuos dalyvavo dauguma narių su klubu ženkla. Beto draugai, sumetę po keletą centų, uždėjo velionini puikų gėlių vainiką. 18 d. rugs. atsibuvo A. L. A. K. susirinkimas, kuriame pramogų komisija pranešė, jog bus sekantįjį pasilinksminimai parengti: — 28 d. spalio, nedėlioje, bus „osterienė“ Bankers parke. 31 d. gruodžio, prieš pat Naujus Metus bus balius Barry Hall, 747 W. Baltimore Str. 12 d. geg. 1918 m. bus didelis Klubu išvažiavimas Benkers parke. Beto šių žiemą A. L. A. K. mano pastatyti ant scenos du veikalu (vienas „Tris Mylimos“, kitas dar neaprintkas); dienos jiem dar nenuskirtos. Žodžiu, klubiečiai veikia visu smarkumu. Butų geistina, kad kitos organizacijos bei kuopos stengtųsi išvengti parengti kokias nors pramogas paskelbtose dienose. Klubu korespondentas.

BALTIMORE, MD.

Vasaros karščiams baigianties, draugijos, draugijėlės pradėjo griebties už darbo kaslink rengimo balių, vaidinimų, vakarienių, prakalbų ir tt. Ir ALTS. 5-toji kuopa nutarė surengti vakarienę 19 d. lapkr. Barry's svetainėje ant Baltimore gatvės, paminėjimui susivienijimo dviejų draugysčių: ALTS. ir Rutų Rateljio. Pora mėnesių atgal tosios dvi draugijėlės susivienijo vienon, idant butų geresnės pasekmės veikimui lietuvių tarpe. Kiek man teko patirti, ta rengiama vakarienė bus labai skirtinga nuo kitų vakarienių, kurios

buvo kada nors pas mus rengiamos, tat bus neprošalį apibriežti jos turinį. ALTS. mano surengti „Vestuves.“ iš narių tarpo bus parinkti jaunasis ir jaunoji, taipgi apie keli desėtkai brolaičių bei družkų ir svotų bei svocių. Kaip girdėtis, tai už svotus ir svocias yra jau apsiemę sekantįjį biznieriai: A. Galinauskas, J. Kvederas, P. Rakauskas, J. Galinaitis.

Tat, broliai ir sesutės baltimoriečiai, mes žinome, kad pas mus buvo rengiama prakalbos, vaidinimai, baliai, vakarienės ir tt., bet vestuvių dar niekas nebuvo rengęs. Todėl labai linksma pranešti, kad ALTS. parengs vieną iš puikiausių vakarų, kuriame kiekvienas pamatys daug svarbių dalykų, butent — 1. Jaunąjį ir jaunąją apsiėrdžius puikiai... 2. Keli desėtkus brolaičių ir družkų. 3. Puikią vakarienę pavalymui ir šaunių gėrimų išsigerimui. 4. Šokių ir lietuviškų žaislų. 5. Prakalbų apie ALTS. ir kokią ji svarbą turi tarpe lietuvių. 6. Muzikantus, niekad negirdėtus, kurie griež naujausios mados šokius. Tai gi kas neatsilankys ant šios vakarienės verks baidiom ašarom, girdėdami, kaip tenai puiku buvo. Tat lietuviai ir lietuvaitės, nepamirškite, kad 19 dieną lapkričio, tai yra panedėlio vakare, bus nepaprastos vestuvės, kurios prasidės 8 val. vakare ir tęsis iki vėlumai nakties! [žanga labai mažas: vyrams tiktai \$1.00, o moterims ir merginoms 50c. Tikrai sakant, negalima išreikšti ant popieros, kaip ten bus puiku, linksma. Sukian.

WILKES BARRE, PA.

Priemiesty Ashley, Car Shop Co. išėjo ant streiko visi darbininkai, norėdami mokesties pakėlimo. Kompanija pasikvietė murinus streiklaužiantį ir šnipinėti tarpe streikierių. Burdžius tuoj apie tai pranešė gubernatoriui, kad ištirtų dalyką ir kad sulaikytų vežimą negrų ir vietą streikierių. Dabar pribuvo federalės valdžios tyrinėtojai ir jieško priezasties, kodėl streikas iškilo. Antras streikas iškilo tarpe kasyklų kurėjų, kurie reikalauja 20 nuoš. algos pakėlimo. Kietos anglies kasyklų mainieriai vėl tikisi gauti pakėlimą algos iš kompanijos liuosoro. Tarybos eina jau link pakėlimo mokesties. Į kariūnė išvežė apie 200 vyrų, iš miesto, tarpe jų yra lietuvių apie 10 vyrų: tai pirmas pajautimas pasaulinės karės čionai. Kasyklų žmonės yra dideli patriotai apie Wilkes Barre, Pa. Čia negali niekas priešintis viešai, nes tuoj atsidiaria belangė. Reporteris.

CLEVELAND, OHIO.

(Nuo specialio korespondento) Rugsėjo 16 d. Vorwaerts salėje buvo parengtas didelis balius ir koncertas, kurį surengė Clevelando Lietuviškų Draugysčių Sąryšis, naudai Liet. Salės Bendrovės. Programas susidėjo iš prakalbų, dainų ir deklamacijų. Programos išpildė tris chora, butent, C. L. T. choras, Vyčių choras ir „Varpo“ vyrų choras. Programas prasidėjo su prakalbos. Pirmas kalbėjo p. A. Zdanavičius, kuris trumpai nupiešė Salės Bendrovės stovį ir reikalingumą prigulėti prie jos. Antras kalbėjo (pravardeš nenugirdau), kuris pasakojo apie jos reikalus ir kėblumus. Trečia kalbėjo p-lė B. Skribkauskis, kuris kalbėjoja ragino visus jaunuosius ir paze-

les prigulėti prie Salės Bendrovės, kad greičiau būtų galima ingyti savo lietuviškas namas. Toliau sekė programos iš dainų, muzikos, dnetų, deklamacijų ir rulių šitaip: —

- 1) Muzikos gabalėlis — griežė Tautiškas benas; 2) Deklamacija — p-lė B. Šerkšniūtė; 3) Oželis — C. L. T. choras; 4) Solo — p-nia J. Klimavičienė; 5) Pavasario saulutė šviečia — C. L. T. choras; 6) Duetas Kregždėlė — p-lės J. Baltrukoniūtė ir M. Malskiūtė; 7) Saulutė teka — C. L. T. choras; 8) Duetas: Valia valuže — p-nia J. Klimavičienė ir p-lė M. Malskiūtė; 9) Gyvok ilgai — Vyčių choras; 10) Solo: Naujoji gadyne — p-nas J. Šeštokas; 11) Tai gražios dainos — Vyčių choras; 12) Šelpkime Tėvynę — Varpo choras; 13) Solo: Nevesiu — p-nas K. Bagdonas; 14) Iš miškio — Varpo choras. Ant paibaigos buvo visų trijų chorų padainuotas Tautiškas himnas.

Kaip dainos, taip ir deklamacijos nusisekė neblogiausiai, bet reikia pažymėti vienas dalykas, kuris publikai daug nesmagumo padarė, tai vadinamieji vyčiai, kurie buk seka Romos šulų pėdomis, bet ištikro paseka Bambas, Malkius ir kitus tam panašius. Vienas vytis, išgalvojęs iš savo vytiškos galvos kokį tai baurą, išėjo ant estrados ir pradėjo bliuznyti ant nepatinkamų kitos srovės žmonių. Rodos jau reiktų atminti ir tai, jog vakaras surengtas Lietuvių Salės Bendrovės naudai, o šioje priklausos visokių pažiūrų asmenį. Todelei nereiktų jų užgaulioti tokiame vakare, bet vyčiai nieko nepaiso ir tuom daro gėdą visiems Salės Bendrovės nariams.

Reiktų jau vyčiams bent kiek kulturiškumo ingyti.

Žmonių buvo apie penketa simtų, bet nekurię jaunikačiai labai neramiai užsilaike.

WESTVILLE, ILL.

Šie lietuviai iš Westville, Ill yra paimti į kariūnė ir išvežti į Camp Dodge, Iowa: — Kazys Mauricas, Feliksas P. Poleikis, Ypolitas Šungaila, Domininkas Bernotas, Antanas Gustas, Kazys Daržinikas, Vladas Žekas, Danielius Bobinas (ne pilietis), Edvardas Nekroševičia (ne pilietis), Kastantas Rutkauskas, Antanas Miklovis (ne pilietis), Viktoras Yocius, (SLA. 29 kp. narys), Mataušas Kauza (ne pilietis, SLA. 29 kp. narys), Vladas Dumbliauskas (SLA. 29 kp. narys), Antanas Radzevičius (SLA. 29 kp. narys).

V. S. K.

Indomiausia tas, kad ir ne piliečius, tai yra tuos, kurie neturi nei pirmų popierių, paemė lygiai kaip ir visus kitus piliečius. Kada Local Board atsakė blankas paliosavimui, tai Antanas Miklovis padavė prašymą į District Board, bet prašymas tapo atmettas. V. S. K.

KAS NESKAITO—TAS TAMSUS.

Visi pasaulio geresni žmonės tiktai delto apšviesti ir moka gyventi, ir daug žino, kad jie skaito įvairias knygas ir laikraščius. Moksliausių straipsnių ir sveikų žinių daugiausia telpa *Vienybė Lietuvininkų*. Užušakyk! Didžiausia Knygų Krautuvi — tai

„Vienybė Lietuvininkų“ 120 Grand Street, Brooklyn, New York.

Įeina kas savaitė iš Brooklyn, N. Y. Juvienyose Valstijose \$3.00 Europoje ir kitur \$3.00 Kanadoje \$4.50 Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užrašymo, ne nuo Naujų Metų. J. J. PAUKŠTIS & CO. (Inc.) 120-126 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y. Telephone 2427 Greenpoint

LIBERTY LOAN

Liberty Loan arba Laisvės paskola vėl užtraukiama sumoje 3 bilijonų dolarių. Dabar visos bankos priimėna užrašus ant tos paskolos.

Daugelis žmonių nežino, kas ta paskola, bijosi užsirašyti. Čia mes turime paaiškinti. Indėti pinigus į Laisvės paskolą yra geriau, negu juos laikyti bankose. Banka gali subankrutyti, o Suvienytos Valstijos, jų niekad nesubankrutys, jos juos visus užgvarantavo tą paskolą.

Apert to už šią Laisvės paskolą bus mokama po 4 dolarius nuo šimto palukanų ar procento į metus, o bankos irgi nedaugiau moka.

Įsnešti visus pinigus nereikia iš karto, galima įnešti dalimis per apie 3 mėnesius. Kas link išėmimo, jei būtų reikalingi pinigai, tai irgi labai lengva, nes bankos visuomet išmainys ant pinigų, arba komercijos kalba kalbant, visuomet bus galima Laisvės paskolos bondus parduoti.

Apert viso to, pirkdami žmonės Laisvės paskolos bondus padės valdžiai vesti jos reikalus.

Tokiū būdu visais išrovakimais, nežinint iš kokios pusės žiūrėti, paskolos bondų pirkimas žmonėms atneš didelę naudą. Užsirašyti arba nusipirkti tą paskolos bondų galima kiekvienoje bankoje.

—oooOooo—

MOKESČIAI.

Dar niekad turbūt Amerikos lietuviškiems laikraščiams nerekėjo rašyti straipsnius apie mokesčius. Čia jie buvo sulyginamai labai maži. Tiesioginiai ir netiesioginiai mokesčiai mažai sunkino gyventojus.

Bet dabar, kuomet Suvalstijos karėn reikalingi miliardai dolarių jos vėdumui. Dabar Kongresas svarstė ir priėmė projektą sulų kurio tikimasi surinkti net pustrėčio miliardo dolarių daugiau, negu pirmiau surinkdavo.

Žemiau paduodame toblitėlę parodančią nuo ko ir kiek manoma paimti. Skaitlines paduodame milijonais.

Inplaukos duos — 600 mil. Pelnas iš padidėjusių inplaukų — 1,110 mil.

Visoki svaiginantjsgėrimai — 192 mil. Minkšti gėrimai — 13 mil. Cigarai, papirosai ir tabakas — 61 mil. Tavorų pervežimas 56 m. Automobiliai — 40 mil. Teatrai — 50 mil.

Visokie brangakmeniai — 4 mil. Krasos ženklų pa-

branginimas — 60 mil. Krasa antra klesasiuntinėjami laikraščiai — 14 mil.

Apert to bus apdėta mokėstimis ir daugelis kitų daiktų, kurių nesuminėjome. Viso į metus manoma surinkti 2,610 milijonų arba daugiau nei pustrėčio miliardo.

Neteisringiausias mokeskis — tai ant krasa antra klesasiuntinėjamų laikraščių. Krasa laikraščius daugiausiai siuntinėja tiktai svetimtaičiai. Taigi jie visais kitas mokesčius nešdami kartu su amerikiečiais, dar turės sumokėti 14 milijonų apert to. Svetimtaičiai laikraščiai antra klesasiuntinėjami daugiausiai yra ir švietimosi įstaigomis. Tokiu būdu, galima sakyti, valdžia apdėjo mokesčiais ir apšvietą.

Suvienyose Valstijose yra biskį daugiau nei 100 milijonų gyventojų. Taigi apert visų kitų mokesčių, kiekvienas net ir mažiausias turės sumokėti po 26 dolarius. Taigi nuo dabar jau negalima bus sakyti, kad Amerikoje maži mokesčiai.

Tas bilius kongreso jau priimtas ir prezidento užtvirtintas. Jis ineis į galę nuo 1 d. liepos, 1918 m. Priės apdėjimą laikraščius mokesčiais buvo didelė opozicija, tai yra dar nors mažaitis, kad kongresas susirinkęs gruodžio mėnesyje pakeis tą.

—oooOooo—

LIETUVA KAIPO BUFERINĖ VALSTIJA.

Kad vokiečiai nori taikos, apie tai jau negalima abejoti. Jie jau labai nuilsę ir Vokietijoje pradėdant nuo paprastų žmonių ir baigiant reichstago nariais visi kalba apie tai, kad reikalinga jau taika. Į Rygos puolimą irgi negalima kitaip žiūrėti, kaip tik į vokiečių norą priartinti taiką. Jei vokiečiai būtų norėję, tai jau senai, kaip tik Rusijoj kilo revoliucija būtų galėję Rygą paimti. Vokiečiai nori visiskai sumušti rusus, kad tokiū būdu padaryti nuolankesniais visus sąjungiečius. Puolus Rygai ir užėmus vokiečiams visą Latviją ir Estoniją Lietuvos klausimas jau ineina į kitą vagą. Yra žinios, kad vokiečiai dar tik kareiš prasidedant tikėjosi užimti tas žemes ir iš jų sudaryti vieną valstiją Pabaltijos pajuriuose, į kurią ineitų lietuviai, latviai ir estai. Nežinome ar dabar tą planų vokiečiai prisilaikys, bet prie dabartinės rusų bespėkės sunku tikėti, kad tos žemės grįžtų atgal rusams.

Bet iš kitos pusės niekad sąjungiečiai nedaeis iki to, kad tokius milžiniškus plou-

tus Vokietija galėtų prijungti-uzgrobti. Tai būtų sąjungiečių didžiausias pralošimas. Tokiu būdu ir ieseina, kad jei tie kraštai neteks vokiečiams ir negrįžs rusams, tai jie pasiliks patj sau, ko senai jau geidžia švedai, norvegai danai ir suomiai, kad iš visų valstijų Pabaltijoj sudaryti vieną stiprią politiską vienutę.

Bet greičiausiai gali taip atsitikti, kad Lietuva kaip ošalis gulinti tarp vokiečių ir rusų (supratime, kad Lenkija tiks visiškai neprigulminga), gali būti padaryta į buferinę valstiją.

Kas yra buferinė valstija? Buferinė valstija yra tokia valstija, kuria negali pasidalinti kitos didelės valstijos. Tai tokia valstija, kuri atskiria vieną didelę valstiją nuo kitos.

Daugelis žmonių sako, kad verčiau būtų globoje kokios nors didelės valstijos, negu būti buferine savistovė valstija. Juk ant buferinės valstijos nori intekmėti abi pusi, nori abi pusi pasinaudoti jaja, nieko jai neduodant. O karci kilus tarp didžiųjų valstijų, tankiausiai ji atsibūva ant tokios valstijos žemės. Belgija buvo buferinė valstija tarp Francuzijos ir Vokietijos ir šioje karėje ji pirmiausiai tapo parblokska. Vokiečiams gi, kaip išsireikšė vienas reichstago narys, neprošali būtų padaryti iš Lietuvos buferinę valstiją, nes visvien vokiečiai galėtų kontroliuoti Lietuvos pramonę, o juk to vokiečiai labiausiai ir nori. Pasilikti gi Lietuvą sau nedaleis sąjungiečiai.

Musų gi nuomone, būtų gana gerai pasilikti buferinė valstija. Juk jei pakliu-sime kieno nors globon, tai globėjai juk neuždyka globoja. Budama Lietuva buferine valstija, nors turėtų visiską neprigulmybę. Kaslink ekonomiskos neprigulmybės, tai vis vien iš karto mes lietuviai negalėsime būti neprigulmingais. Gal tiks laiku išsiliuosuosim iš ekonomiskos kitų globos, kaip išsvystysime savo pramonę.

Ar ta vokiečių pažiūra į Pabaltiją Rygai puolus pasikeitė ar ne, tuom tarpu sunku spėti. Bet Latvijos užėmimas vargiai pablogina Lietuvos klausimą. Sakytume, kad tas greičiau pagerina. Pakliuvus dabar latviams į vokiečių rankas, tu šalių klausimas aišku, kad turės tapti tarptautiskū klausimu. O jei kartą jau taps tarptautiskū klausimu, tai nėra abejonės, kad bus išteigta Lietuviškai-Latviškā valstybė (arba respublika), apie kurią jau senai svajoja musų seniausios veikėjas Dr. J. Šliupas.

Peržvalga

Dar apie lietuviškai-latviškā valstybę.

„New York Times“ spalio 4 d. ir „The Evening World“ spalio 3 d. vėlai vakare tilpo žinia po antgalviu „Lietuviai ir latviai reikalauja Wilsono pagalbos“, kurią žemiau ištis išspausdiname: „Stockholmas, Spalio 3 d. — Dr. Jonas Šliupas, po pasitarimo su lietuviais bei latviais iš įvairių

Rusijos kraštų, pribuvo spalio 2 d. ēionai ir inprašė p. Ira Nelson Morris — S. V. ambasadorių — persijsti prez. Wilsonui memorialā, kuriame išreikšti šių tautų troškimai ir prašoma prezidentą juos paremti.

Lietuviai ir latviai reikalauja visiskos nepriklausomybės, teisės inkurti savo valdžią ir atstovybės busiančioje taikos konferencijoje. Jų programa kas link žemių reikalauja atstatymo didesnės pusės žemių, prarastų 1795 metuose. Tas suima apie 12 milijonų gyventojų, lietuvių, latvių ir kitų tautų.

Busijos lietuviai reikalauja Neprigulmingos Lietuvos.

Pereitos savaitės laikraštyje „Evening Mail“ tilpo gana plati žinia apie Rusijos gyventojus ir politiskū reikalavimus. Tenai tarp kito ko pasakyta, kad Rusijos Lietuvių vyriausioji Taryba indavė Anglijos ir Suvienytų Valstijų ambasadoriams memorandumā, kuriuomi reikalaujama neprigulmingos Lietuvos.

Taigi nuo dabar jau ir pas mus negali būti jokių dviejų nuomonių tame klausime.

Rusija ir Kerenskis.

Rusija pergryvena visokias riaušis, visokius nuotikjonus. Visur skamba Kerenskio vardas. Bolševikai senai jau nori atimti iš jo valdžią, darbuojasi leniniečiai. Buvo kalbama, kad Maskvos susižavijimas prašalins jį nuo valdžios. Kornilovas pakėlė tikrą sumišimą, kad pagriebti valdžią, ir ant galo bolševikų susižavijimas tųpat tikėjosi padaryti. Vienok Kerenskio rankose vis pasiieka. Jis ilgiau taip galės valdyti, tai labai galima laukti, kad jis panorės ir karališko vainiko. Juk istorija pilna panašių nuotikių. Ir kas gali žinoti, kad neužviešpataus Rusijoj Kerenskio dinastija.

Rusiją šiaip taip valdyti.

Bet jei Rusijoje visa tvarka priklausio nuo vieno žmogaus, tai tas aiškiai paliudija, kad Rusijai dar reikalinga monarchija, kad Rusija dar nepriaugusi prie augštesnio laipsnio. Ir ištikro jei Kerenskis ir ilgiau taip galės valdyti, tai labai galima laukti, kad jis panorės ir karališko vainiko. Juk istorija pilna panašių nuotikių. Ir kas gali žinoti, kad neužviešpataus Rusijoj Kerenskio dinastija.

Lietuvių pabėgėlių esama ir Holandiėje.

Mes gavome iš Roterdamo laiskā, kuris kelio net ištisus 6 mėnesius. Jis kelis kartus cenzuruotas. Jame rašoma: Rotterdam IV 4-17.

Tautiečiai lietuviai: —

Atėję vokiečiai į Lietuvą paimė į nelaisvę daugelį jaunų vyrų. Nekuriems pasisekė pabėgti iš Vokietijos į Holandią. Mieste Rotterdam tokių esama 50 lietuvių. Kas reikalinga pragyvenimui, gaunam iš Rusijos konsulio. Turėdami užtekinai liuso laiko norėtumėm jį suvartoti pasiskaitymui gerų knygų ir laikraščių, o nemokantieji pasimokinti rašyti ir skaityti, bet neturime nei knygų, nei laikraščių nei pinigų nusipirkti. Nuoširdžiai meldžiame gerbiamųjų lietuvių sušelpiti laikraščiais ir knygomis, už ką iš anksto tariam širdingą aciū.

Lietuvių burelio vardu — Antanas Griečius.

Rotterdam, Haspelsstraat N29e. Hotel „Wilson.“

Bet kaip padėti, kaip sušelpiti knygomis ir laikraščiais, tai mes jau nežinome. Jei laiškai į vieną pusę eina pusę metų, tai tik už metų gali pasiekti juos pašalpa.

Kiek Suvalst. yra katalikų.

„Draugas“ paduoda, kad dabar viso Suvienyose Valstijose randasi 14,698,761 katalikų. Statistikai gi sako, kad Suvalstijose yra daugiau nei 100 milijonų gyventojų. Taigi iš kiekvienų 7 gyventojų randasi tiktai vienas katalikas.

Taigi ar nebereikalingai Suvalstijose pripažjsta viešpatavanti katalikų Bažnyčia. Tiesa, kitos Bažnyčios savo narių turi dar mažiau, tik tų įvairių Bažnyčių ēionai yra gana daug.

Kokių priemonių griebiasi.

Prisižūrėjus į Rusijos demokratiskąjį susižavijimą, kuriame dalyvauja didžiama bolševikų, galima pastebėti indomių dalykių.

Susižavijimo svarbiausias nutarimas, tai kaip sutvarkyti valdžią. Didžiama 766 balsais prieš 688 balsus nutaria palaikyti Kerenskį ir reikalauti koalicinės ministerijos.

Tą svarbiausią punktą nutarus ant rytojaus daugelis (461) delegatų neatėjo ir kraštutiniēji bolševikai pasijuto didžiūmoje ir jie pasistengė pervartyti rezolucijas, kuriomis neleidžia nei kadėtams, nei kitoms dešimėms partijoms ineiti ministerijon. Dabar taip yra: nutarta steigti koalicinę ministeriją, bet joje tegali būti tiktai socialistai.

Tokis pasielgimas tai primena amerikiečių Šv. Rokų draugysčių susirinkimus, kuriuose jei buvalytinga diena ir mažai draugų susirenka, pervaromi tokie nutarimai, kurie visiškai nesutinka su draugijos didžiūma.

Taigi Rusijoje ministerių kabineto sąstatas priklausio nuo „lytingos dienos.“

Netaip yra.

Besiginėdama „Ateitis“ su J. O. Širvydu parašė, kad jis yra „Vien. Liet.“ dalininku. Tą žinią pakartoję kiti laikraščiai. Tai netiesa. J. O. Širvydas nėra jokiū dalininku „V. Liet.“ nei jos redaktorium. J. O. Širvydas va tiktai ALTS. ir TMD. skyrių vedėjas per tų organizacijų seimus išrinktas. „V. L.“ už tuos skyrjus prieš visuomenę neatsako, o atsakoti tokios organizacijos.

Taigi laikraščiai malonės tą žinią atitaisyti.

New Yorko Bazaro reikale.

Pagaliaus po ilgų pasikalbėjimų ir svarstymų susidarė bendras Bazarų komitetas. Kad bazarų rengimas New Yorke turi labai didelę materialę ir politiską svarbą, tai jau pirmiau rašėme. Per bazarą lietuviai labai išsigrasins. Taigi jau dabar viskas susitvarkė ir tik pasiieka dirbti.

Bazarų bendrą komitetą sudaro 6 nariai iš C. K. su 7 nariais iš vietinių draugysčių atstovų. Komiteta sudaro tiktai tautiečiai ir katalikai, socialistų draugijos j jį neprisiđėjo, jiems turbūt mažai rupi parinkimas aukų Lietuvai ir išgrasvinimas lietuvių vardo.

Pirmutinis posėdis įvyko 2 d. spalio C. K. kambaryje, ant 5 Av. New Yorke. Viskas labai gerai sekėsi tvarkyties. Išrinktos įvairiausios komisijos ir tt.

Svarbiausia, kad kaip galint daugiausiai daiktų surinkti. Todel kreipiames į plačią visuomenę prašydami paaukauti daiktų. Labiausiai pageidaujami šie daiktai: juostos, pakelės, išsiuvinėti žiurštai, staltiesės, lietuviški abrusai. Taipgi pageidaujami ir visokie rankų darbo maži išdrožti daikteliai, vaikams žaislės ir tam panašiai. Visi daiktai iš toli-

mesnių vietų turi būti siunčiami antrašu 307 W. 30th Str. New York, o vietiniai gali sunesti pas gerb. kun. N. Petkų. Visokiose reikaluose gi reikia kreipties į Centralj Komitetą, 320 — 5th Av. New York, N. Y.

Taigi dirbkime visi, kiek kas galime. Tai svarbus reikalas.

Slaptų agentų istorija vis plėčiasi.

„Keleivis“ No. 40 išspausdinęs ištraukomis p. S. Šimkaus straipsnį apie slaptus agentus ir padaręs savas išvadas užbaigia labai indomia. Nenorėdami cituoti iš „Keleivio“ delei nevisiskai spaudai parankiū žodžių, perpasakosime savais žodžiais.

Jisai rašo, kad Bostono apielinkėje tarpe katalikų ešą tokių slaptų agentų, kurie jau įskundė nevieną žmogų ir nevienai draugijai pridarė nesmagumo.

„Keleivis“ reikalauja, kad klerikalai viešai paskelbtų jų vardus. Ypačiai, kad vienoje klerikalų redakcijoje yra jų lizdas. Liepia „Darbininkui“ prabiliti.

Taigi juo tolyn juo labyn plėčiasi ta istorija apie slaptus agentus.

Šis „Keleivio“ paskelbimas negalės taip nieku užsibaigti. Jei „Darb.“ neprabilis, tai „Keleivius“ reikės pranešti kokiais pamatais intarė jis vieną klerikaliskā redakcijā esant agentų lizdu. Palauksime, pamatysime.

Kas yra pirmuoju „Laisvės“ redaktoriumi?

Mes pripratę skaityti „Laisvės“ atsakomoju redaktoriumi p. L. Pruseikā, bet kitaip yra. Oficialiskame paskelbime ir pavirtintame Notary Public sakoma, kad „L.“ redaktoriumi yra p. V. Paukštis. (Paimame iš „L.“ N80). Taigi įstatimiskai atsakomoju redaktorium yra p. V. Paukštis.

Kur dingo dešimtinkai.

Dr. J. Šliupas rašo į Neprig. Fondā, kad jam reikalingi pinigai užsilikimui, o fonde jų mažai yra. Tautiečiai, nejaugi mes negalime palaikyti Dr. J. Šliupo, kuris vienas tikrai ir su atsidavimu veikia del Lietuvos neprigulmybės. Dr. J. Šliupas tai nepaiečiamas žmogus. Kur gi tie visi, kurie pernai pasižadėjo mokėti dešimtines Atsilepkitel! Rašydami šiuos žodžius „V. L.“ vedėjai aukaujame po dešimting, nors jų mažai teturime.

Aukaukime. Paskui bus ne laikas.

IS CENTRALIO KOMITETO VEIKIMO.

Gauta žinia, jog \$5,000, kuriuos C. K-tas pasiumė Lietuvos komitetui Stockholm, gauta.

Naujai surinktos aukos neužilgo bus vėl pasiusta.

Gauta vėl laiskas iš State Department, jog Lietuvj Dienos pinigų likimas dar neišrišta.

Paskutiniame posėdyje nutarta delei bazarengumo darbo aljaną ty pasekare lietuvių skyrjū rengti iš vien su sąrysiu vietinių ir apielinkės draugijū.

Visi, kurie bazare dalyvauja — spręs ir apie išsiuntimą bazare surinktų pinigų.

Taipgi Bazarų komitetui pavesta C. K. kambarys ir C. K. darbininkai dirbs bazarų reikale.

DYKAI! DYKAI!! DYKAI!!! SKAITYK, SUSTOK, GALVOK! UMaikiau visokių knygų, kokių tik kas nori. Galite gauti pas A. S. KULBICKAS 7602 Aberdeen Av. Cleveland, Ohio.

Kooperativė Vertelgystė.

—Suvirš penkiu-dešimčių metų lietuvių gyvenimo Suvienuytose Valstijose Amerikoje, kooperatiivame klausime yra labai mažai kas nuveikta. Kooperacija amerikiečių lietuvių tarpe neturėjo progos įsikūnyti ir lietuviams pageidaujama naują atnešti. O šita kooperatiivės sistemos vertelgystė yra labai pageidaujama ir tautos, kurių tarpe kooperatiivės vertelgystės idėja prigijo, nunai naudojasi iš labai gerų pasekmių.

Teisybė, amerikiečiai lietuvių šios rūšies vertelgystė yra bandę užsiimti ir šį klausimą aplamai stengėsi rišti veik visu šioje šalyje gyvenimo laiku. Šį klausimą riša dar ir dabar, ir vienur, tai kitur ir dabartiniu laiku bando kooperatiivės vertelgystė užsiimti. Bet ant didelės nelaimės, nei pats šis taip svarbus klausimas galutinai išrištas, nei iš įvairių bandymų gauta patenkiamų pasekmių.

Tatai, jeigu visas reikalas svarstyta ir bandymai daryti, kaip ir dabar yra daromi, o pasekmės buvo kaip ir yra menkos, tai turi būti kad tame yra priežastis.

Taip, yra priežastis ir jas reikia ne vien pastebėti, bet pastebėjus pasistengti pašalinti, o tuomet iš kooperatiivės vertelgystės bus galima turėti naudą.

Pirmutinė priežastis yra tame, jogei pas amerikiečius lietuvių šitas klausimas, visu čia lietuvių gyvenimo laiku, buvo tik antraeilis klausimas. Musų spauda, gvildenimui šio reikalo, labai mažai vietos teduoda. Musų rašytojai yra per daug ideališki, kad daleisti savo gabumus ir idėjas sutepti „bizniškais“ raštais. Musų kalbėtojai ir kitokie „veikėjai“ taippat laiką sau už pažeminimą kalbėti už, ar delei „biznio“. Iš jų vieni laiko tai sau kaip „sausu“ dalyku, jokios apčiuopiamos vėrtės neturinčiu. Kiti „ideališki politikieriai“ tame dirbdami ir tvėrdami vertelgystę junta, kad šiųomi savo darbu prigėlbės suvirtinimą „lietuviškos būžuazijos“ etc.

O tame visi jie klysta ir jau turime progą suprasti pasekmes iš šitų paklaidų, kurioms vien tik pasidėkavojant, daug musų vienučių ir visokių bizni ir į visokių biznierių, žiuri su paneika. Šita vėspataujanti lietuvių tarpe mintis, galima prilyginti nuodams, kurie atlieka naikinimo, o ne gydymo darbą.

Antra priežastimi buvo, tai nesupratimas biznio sistemos, su kurios pagalba tik tėra galima pasekmingai bizni vesti. Sistema apima kaip piniginio reikalo kontroliavimą, taip ir darbininkų parinkimą. Kuomet piniginis klausimas kooperatiivame biznyje yra liuosas ir netvarkus, tai čia labai greitai atsitinka saualiviavimas, kuris aikštėn iškilęs, iš pamatų išgriauna organizaciją. Tas pats yra ir su darbininkais, kurie dirba savo darbo nuosekliai nežinodami ir nesuprasdami.

Nesupratimą vertelgystė

tės-biznio, pirmučiausiai apsisireiškia nemokėjimie nu-pirkti prekių, tinkamų savo rūšies vertelgystei ir už pričinamą čienią. Praktiški patyrimai duoda mums progą čia privesti prilyginimą. Žinote visi, taip vadinamas „A ir P.“ krautuves. Jos yra kontrolėje kooperatiivės organizacijos. Ši organizacija turi šimtus savo krautuvių tik viename New Yorke. O skaitant jų krautuves esančias visose S. V. sieks tukstančius. Kada ši organizacija pradėjo savo bizni, tai pradėjo tik su viena krautuve ir tas atsitiko, mažiau kaip 20 metų atgal. Dabargi jau turi tukstančius krautuvių, kurios yra labai puikiai vedamos. Ir prekės nuolat šviežios. Ir patarnavimas pirmos klesės. Ir čienios daug žemesnės, negu krautuvsė pavienių žmonių užlaikomose. Pavieniai su jais konkuruoti negali. Delko? Užtai, kad jie savo bizni veda labai sistematiškai. Prekes perka tiesiai iš fabriku, tiesiai nu ukininkų ir perka iš karto daug, o tas jiems suteikia progą prekes pigiau pirkti. Duoną kepa patįs savo keptuvėse. Daugelį kitokių prekių taipgi savuose fabrikuose pasigamina. Parduo-da visokias prekes vien tik už „cash.“ Darbininkai yra parinkti taip, kad ne vien mokėtų ir suprastų gerai savo darbą atskyrime ir sudėliojime prekių, bet reikalauja, kad jie mokėtų ir su-pirkėjais švelniai ir mandagiai apsieiti. Kaip matote, čia pasitarnauja, pasekmingam biznio vedimui nuosekli ir išnaši sistema, kurios pamate yra kuonogeriausios pasekmės.

Musų kooperatiivės vertelgystės bandymai neatnešė gerų pasekmių pasidėkavojant tik tam, jogei pamate biznio buvo veik visur, indė-ta pasitikejimas vietoje nuoseklios sistemos. Jeigu sutvė-rė kooperaciją ir užvedė vertelgystę „katalikai“, tai jie žiūrėjo, kad perdetinis būtų tik „geras katalikas“, o neatsivėlgė nei kiek į jo išsilavinimą. Užmiršo žiūrėti ar tas perdetinis supranta nors kiek bizni ir ar jis mokės ir išmanys kaip sistematiškai jį vesti ir tvarkyti. Gana budavo kaip dar ir yra vien tik to, kad štai Juozas yra „geras katalikas“ ir mes užsitikime jam. Panašiai ir kitur. Jeigu sutvė-rė kooperaciją „socialistai“, tai jau perdetinis kitokių pažvalgų čia buti negali, o tik socialistas. Ir čia neatkreipiama domos į tai, kad ypata užimanti perdetinio vietą turėtų gerą supratimą apie bizni ir kokią nors geresnę sistemą suprastų, kad su tos sistemos pagalba būtų galima pasekmingai pradėta vertelgystė vesti.

Tokie perdetiniai, patįs nesuprasdami jokios sistemos ir nepažindami užvestos vertelgystės, nemoka ir nesupranta kokius darbininkus reikia samdyti. Nemoka žiūrėti į darbininkų reikalingą išsilavinimą, bei tinkamas tai vertelgystei ypatingos o vietoje to, tankiausiai pasiima už darbininkus sa-

vo artimus draugus arba savo partijos narius, nežiurint, kad tokie darbininkai yra visiškai netinkami. Nemoka ir nežino kur ir kokias prekes ir už kokią čienę pirkti.

Panašiai pastatytam biznui neilgai tenka gyventi. Nes, kur pamate nėra supratimo, žinojimo ir tvarkios sistemos, o tik anarchija, tai ir praktikoje išgyvena dar didesnė anarchija. Gi anarchija yra pati savimi viena iš žmonijos pamatinių blygybių, kuriai ant ne laimės, teko musų tarpe, ypač kooperatiivės vertelgystės srityje, žymią rolę su-lošti.

Peržvelgiant visą musų kooperatiivės vertelgystės bandymo istoriją, nieko daugiau čia nėra, kaip tik vien, kad organizuoti bizniai betvarkėje gimė, betvarkėje buvo vedami ir priversti buvo mirti delei tos pačios betvarkės. Po jų mirties atbalsais girdime štai ką: „Man žierius suvogė pinigus“, „Darbininkai nemokėjo dirbti ir imdavo iš štoro prekes be užmokės ties“, „Susu-ko, apgavo žmones, suėdė žmonių progą, etc.“ Tankiai gali buti, kad šitokie manymai yra neteisingi ir nepamatuoti, bet, buvus biznui vedamam nesistematiškai ir be jokios tvarkos, šitų užmetimų neturima kuo-mi atremti. O dar labiaus užmetinėjančių manymai patvirtina tada, kada šitoks kooperatiivis biznis pereina į pavienio rankas, o tas pasekmingai bizni veda, ne tik kad iš jojo sau gyvenimą pa-sidaro, bet dar ir pinigų susitaupo. Yra daug tokių atsitikimų, kur kooperatiivis biznius, privestus prie puoli-mo, patįs perdetiniai yra atpirkę ir po to jie gerai gyvena ir tuli net praturtėjo.

Man rodosi, jogei kooperatiivė vertelgystė neturėtų buti politiška varsa nutep-ta; neturėtų buti nutep-ta nei religiška varsa. Vertelgystė, abelnai yra bespalvė ir taip ją matydami lietu-viai galėtų geresnę tvarką įvesti, geresnes pasekmes tu-rėti. Organizauta vertelgystė turėtų buti musų bendru dalyku. O taip šį klausimą pastatę kooperatiivio biznio vedimui pamate naudosime ne užsitikėjamą ypata, ne pataikavimą partijos narijoms ar tai kokios bent religijos, bet reikalaisime nuo vedėjų tam tikro laipsnio išsilavinimo ir supratimo vertelgystės; supratimo sistemos, kuri butinai yra reikalinga pasekmingam biznio vedimui.

Amerikiečiams lietuviams yra laikas jau atbusti ir užsiimti rimtai organizuota vertelgystė. Laikas yra pradėti sistematiškai organizuoti bizni visokios rūšies, pradėtant nuo smulkiausio „retail“ biznio, baigiant augščiausia — išdirbyste.

Šito prakilnaus tikslo at-siekimui turėtų daugiaus vietos pašvesti lietuvių laik-raščiai. Turėtų daugiaus laiko paaukauti rašymui straipsnių musų rašytojai.

Turėtų daugiaus domos kreipti į tai musų politikai, kalbėtojai ir kitokie veikėjai, kadangi organizuota vertel-gystė yra labai dideliu veik-sniu musų gyvenime; yra tai „backbone“ nugarkaulis

musų tautos kune, o kunas be nugarkaulio yra silpnas. Kalbėjimas apie bizni, lavi-nimąsi biznio, tai nėra „sai-sas“ dalykas kaip kad tuli sau įsivaizdina. Mokėjimas vesti ir tvarkyti organizua-tą vertelgystę sistematiškai; augimas ir pasekmingas bu-jojimas bizni lietuvių tarpe, teisingais pamatais paremtų, nesibijokite, nepa-gimdžs „buržuazijos“, pa-staroji yra tai nepamatuotai išsvajotas lietuvių gyvenime baubas.

Matote, kad ir politikoje tik tos tautos yra galingos, kurių yra stiprus nugarkau- liai „backbone“, o politiškas tautų nugarkaulis apsisrei-šia kaip tik turtingoje ir iš-našioje vertelgystėje. Mes lietuvių šiuomi atžvilgiu esame labai silpni ir todėl šitas pajiegas nors nuo da-bar pradėkime rimtai ir sis-tematiškai budavoti ir stip-rinti. Sandarėtis.

Laisvė!

IŠ LIETUVOS NEPRIGULMYBĖS FONDO RAŠTINĖS. 307 W. 30th St., New York, N. Y.

Laisvė! Laisvė! — šaukia kiekvienas gyvunas, kuris tiktai turi protą. Laisvės geidžia kiekvienas paukštelis, kiekvienas žvėrelis. Laisvės geidžia ir didžiausias montas, ir mažiausias vabalėlis. Laisvės geidžia, netiktai turinti protą gyvunai, jos geidžia ir augi-vienas, kas tik gyvas, kas auga ir tobulinasi. Laisvės geidžia visokie medžiai, žuolai, palmos. Jos geidžia ir paprastas nuskuręs kar-klas, sumindziota žolėlė. Visiems reikia laisvės, šviesos, oro ir saulės spindulių.

Ne tik protingi ir neprotingi gyvunai geidžia laisvės, bet ir kiekvienas daiktas, kuris tik randasi ant musų supolingos žemelės. Laisvės geidžia jūrų vilniš ir jos nesurasdomos plačiausiuose vandenynuose dūžo ir blaško akmeninius krantus. Laisvės geidžia ir vėjai, kuriems nepakanka plačiausių erdvių ir jie trupina kal-nus ir laužo medžius. Net ir tas menkutis akmenėlis šalikelyje gulintis, ir tas pretenduoją ant laisvės šmotelio, kad laisvai nusiris-ti prabūtėn, kur jis nebūtų minamas po kojų.

Laisvės geidžia visi ir viskas. Jos geidžia kalnai ir pakalnės, vėjai ir lytus, gaisrai ir upės, liutai ir paprasti vabalėliai.

Laisvės! Laisvės! — šaukia begalinė erdvių aidas.

O žmogus!? O žmogus brolis lietu- vis ar geidžia laisvės? Tas pasaulio viešpatis, tas stebėtiniausias gamtos tvarinys, tas gyvunas, kuris savo smegenimis pavergia ir vėjus ir upes ir ju-ras. Tas žmogus, kuris pirmuti- nis davė kultūrą žmonijai, kuris išmokino pasaulį arti žemę, ir ku-ris yra tų pirmųjų ariečių arčiausias ainis, ar tas geidžia laisvės?

Ar tas žmogus, kuris pirmuti- nis išmokino arkli artį, o žirgą apžėrgti, ar nori jis laisvės?

Tas žmogus, kuris įsteigė sau Romą ir daugelį Romavų, kuris pirmutinis surado dievams vardą, kurio dievus Gerą (latinų dieve Gera) ir Dianą (Diana) išmoko gerbti, ar tas nori laisvės?

Ar tas žmogus, kuris išaugino nevystančią, nemiršančią, amžių gelę rutą, ar jis nori laisvės?

O ironija! Jis nenori sau lais- vės! Jis nori vergauti kitam žmo-gui. Jis nesirupina savo žmonė- mis, jis nesirupina, kad jo tauta, jo žmonės, jo tėvynė būtų lais- viausia ir neprigulminga.

O pasaulinis juokas! Tas žmo-

gus, kuris nešioja savyje sanskri- tų kraują, kuris pasauliui davė pusę kultūros, tas vergauja sve- timžemei politikai, plaukiančiam iš scholastiškosios viduramžės, ar iš naujesnių gadynių materializmo pelkių.

Lietuvi! Atmink, kad tik tu vien- nas nelabai geidi, ko net akmenis geidžia!?

Lietuvi! Atmink, kad tik tu vien- nas nelabai rupiniesi, kuo rupi- nasi viso pasaulio augalai ir gyvunai. O jie rupinasi ingyti daugiau saulės spindulių, daugiau laisvės, daugiau savistovumo.

Lietuvi! Atmink, kad tu esi žmogus lietuvis, o ne niekas, nes tik niekas nieko negeidžia. Jei tu negali laisvės ir neprigulmy- bės, tu esi ne lietuvis, bet tikru- tikriausiai — niekas.

O gal aš klystu? Gal aš netiesą sakau?

Jei klystu, tu gali priparodyti tik-tai vieną: parodyk, ar tu rupi- niesi Lietuvos Neprigulmybe! Ar tu daug aukavai i Neprigulmybės Fondu?

Lietuvi! Jei tu nesirupini Ne- prigulmybe, jei tu neaukavai i Ne- prigulmybės Fondu, tu esi ne tik- ne žmogus, ne lietuvis, bet tu net- nesi nei gyvunas, nei paprastas medis, nei ant tako gulintis žvėrdžas.

Jei tu neaukavai i Neprigulmy- bės Fondu, tu esi niekas!

Aukauk!

P. Norkus.

LAISKAS I REDAKCIJA.

Gerb. Redakcija: —

Teikitės indėti „Vienybėn“ šiuos kelis žodžius, nes man iš- ties parupo „šnipų klausimas.“ O jis taip painus atrodo (ir ištiesų taip yra), kad tie, kurie „šnipus“ surado ir įvairius pletkus prami- nė ir paskleidė po Amerikos lie- tuvius, tuojaus be jokių „svar- bių priežasčių“ paskelbtų laik- raščiuose: kas yra tie šnipai (jų pavardes) ir ką jie faktiška padarė. Keistutis Šliupas, norėda- mas turbut save tarp lietuvių iš- sigarsinti sensaciją parašė, „Tėvynės“ redaktorius jas mylė- damas indėjo. Po Keistučio Šl. straipsniui žmonės girdėdamas įvairius negražius intarimus, ypač šmeiziančius vidurinės srovės vei- kejus parrisdavime, etc. parašiau p. Račkauskui laišką, žinoma nu- peikdamas, kad leido „Tėvynėje“ sensaciją skelbti ir tuomi taip suirusiame amerikiečių lietuvių gyvenime dar didesnius nesmagu- mus daryti be jokių faktų ir sy- kiu prašiau: jei jau pradėta šni- pai jieskoti, tai greičiausia pas- kelbti jų pavardes ir jų negerus lietuviškus (šl. „straipsnyje svar- biausia buvo meste dėmė, kad tie šnipai kenkia Lietuvos Ne- prigulmybei) padarytus darbus. Gi V. K. Račkauskas parašė at- gal, žinoma dar pabardamas, kad aš kišnosį ne į savo reikalą, ir kad šnipų klausimas pradėtas ty- rinėti ir sako „pasirodo, kad tas šnipas tarnauja ne Anglijos val- dziai, bet Vokietijos.“ Ir sako „bus tas viskas iširta (supraski- te: K. Šliupas rašė, kad viskas yra žinioje: ir šnipai, ir jų dar- bai) ir pranešta.“ Laukėme to pranešimo. Korespondentai ir lai- kraščiai, kiekviena srovė, savaip, kurio dievus Gerą (latinų dieve Gera) ir Dianą (Diana) išmoko gerbti, ar tas nori laisvės?

Ar tas žmogus, kuris išaugino nevystančią, nemiršančią, amžių gelę rutą, ar jis nori laisvės?

O ironija! Jis nenori sau lais- vės! Jis nori vergauti kitam žmo- gui. Jis nesirupina savo žmonė- mis, jis nesirupina, kad jo tauta, jo žmonės, jo tėvynė būtų lais- viausia ir neprigulminga.

O pasaulinis juokas! Tas žmo-

gus, kuris nešioja savyje sanskri- tų kraują, kuris pasauliui davė pusę kultūros, tas vergauja sve- timžemei politikai, plaukiančiam iš scholastiškosios viduramžės, ar iš naujesnių gadynių materializmo pelkių.

Lietuvi! Atmink, kad tik tu vien- nas nelabai geidi, ko net akmenis geidžia!?

Lietuvi! Atmink, kad tik tu vien- nas nelabai rupiniesi, kuo rupi- nasi viso pasaulio augalai ir gyvunai. O jie rupinasi ingyti daugiau saulės spindulių, daugiau laisvės, daugiau savistovumo.

Lietuvi! Atmink, kad tu esi žmogus lietuvis, o ne niekas, nes tik niekas nieko negeidžia. Jei tu negali laisvės ir neprigulmy- bės, tu esi ne lietuvis, bet tikru- tikriausiai — niekas.

O gal aš klystu? Gal aš netiesą sakau?

jį patį. Bet pačiausio branduo- lio, ką bloga padarė Pilėnas lie- tuviams, jų organizacijoms St. Šimkus nepasako. Jis sako: jeigu prireiki — bus paskelbta, gi tuom tarpu delei svarbių priežas- čių neskelbiama. Argi ne ironija ir nepasityčiojimas iš tų žmonių, kurie ir „Ateityje“ ir „A. Liet.“ ir socialistų ir klerikalų bubnijo, kad būtų viskas paskelbta. O gi tos svarbios priežastis ar tik ne- bus, kad patsai g. Šimkus negali jų prirodyti, jų nežino. Aš neti- kių, kad jis buvo Anglijos amba- sadoje, ar konsulate ir matė Pilė- no „skundus“, nes g. Šimkus dar per mažas ir negali net prieiti. Aš pirmas pasmerksiu Pilėną, jei tik matysiu faktiška, kad jis kenkia lietuviams, musų draugijoms ir, anot K. Šliupo, Lietuvos Neprigulmybei. Bet dabar, kada nėra prirodyta faktiška, kad Pilėnų my- liu ir gerbiu, kadangi jis daugiausiu aukų davė Lietuvos Ne- prigulmybės Fondui (vienu tik sy- kių prisūntę čekį ant 60 dol.), da- vė daugiausia Lietuvos Gelbėji- mo Fondui. Tenapamislina kas nors, kad Pilėnas gali buti davęs Lietuvos laisvei su veidmainybe, kaip paveikslan Rusijos revoliuci- jonieriai suvo draugus išdavinėjo carui, ne, aš Pilėno nenoriu ap- ginti, dar gi jo asmeniškai nesu matęs, bet aš žiuriu i dabarties momentą, kaip dalykai rodos stovi. Kad Pilėnas tarnauja Angli- jai, tą jau mes žinome nuo 10 ar daugiaus metų. Kad jis yra An- glijos šnipas mes jau girdėjome pereinot žiemos Hearsto laikra- ūčiuose, kuriuose tulas vokietis von der Goltz (ŠS.) pasakė, kad lietuvis daug Anglijai pasitarna vo. Bet mes nematėme ir dar da- bar nepastebėjome, kad Pilėnas ar kas kitas iš lietuvių būtų lietu- vių organizacijos ar Lietuvos Ne- prigulmybės smaige. Bet jei gg. Šimkus, o toliau K. Šliupas, Rač- kauskas išties suras Lietuvos „parsi-davėlius“, tai manau lietu- vių tauta savo lietuviškuosius Burcevus dar didžiau pagerbs ir išties kokius tai ukus musų gyve- nime išblaškys. O dabar, pakol jie tik sudrumstė vandenį, o žuvų nepagavo, yra ne žvejais, tik py- kintojais.

Apkaltinant žmogų — sykiu reikia ir faktai duoti. Taip daro rusų Vladimiras Burcevas. Beje, jis dar neseniai išsireiškė, kad tarp rusų revoliucijonierių ir dar augštai stovinčių jų parrisdave- lių. Bet jis paskelbė jų pavardes su jų darbais, o ne taip kaip mu- sų Šliupas-Šimkus-Račkauskas.

Aš išreiškiau tik savo nuomo- nę ir manau, kad tai ir neblogai padariau.

Ikišiolai apie šnipų klausimą rašė laikraščių redaktoriai ir prie jų arti stovintjs žmonės. Kuoda- gaus atsiras nuošalinių ir dau- giaus tiesos reikalas iš musų re- daktorių ir jų bendrų (su kuriais jie „bavarska“ traukdami gal pamiršta kas' yra aplinkui), tuo greičiausia gal priesime prie galo ir taikos.

Su tikra pagarba,

J. Sekevičius.

Lawrence, Mass.

LAISKAS I ADMINISTRACIJA.

Gerbiamieji „V. L.“ leidėjai: — Esu jau iškoštas ir pripažin- tas tinkamų j kariumėn, todėl ne užlgo gal reiks man skirties, brangūs tautiečiai, su „V. L.“ ir Lietuvos reikalais.

Bet kolei kas, aš neapleisiu to mylimiausio visuomeniško laikra- ūčio „V. L.“ ir todėl tai šiomi prisūntėn savo numeratą \$2 ir meldžiu man siuntinėti tą ge- riausį iš laikraščių.

Viso laho Tamistoms velyda- mas,

Passieku,

Juozas Zuoga.

Sudiev!

Vakaras. Gatvės jau buvo nušviestos šviesomis. Ant vienos gatvės stovėjo didelis raudonas plytų namas. Jame buvo dideli langai iš kurių švietė šviesa.

Augštame jo bokšte buvo laikrodys, kuris jau rodė septynias. Tai buvo viena mokykla, o tą mokyklą vakarais lankė augęs jaunimas maišytų tautų.

Aš su savo draugu inėjomė į vidų, pasidėjome kepures ir plosčius paprastose vietose ir atsisėdome į savo vietas. Iš visų rumų mokiniai suėjo musų ruman, visi liko tušti, bet musų pilnas, net stačių. Mokytojos užėmė vietas apie stalą. Tada mokyklos perdėtinė pasakė prakalbą, po prakalbos sekė paveikslai, kuriuos rodė mokiniai augštesnės mokyklos. Paveikslus rodant aiškino juos jauna mokytoja. Pasakė užgriežę gramafonas. Ir taip nei just nejutome, kaip buvo jau arti devynios. Tada mokyklos perdėtinė sakė

keliu einant, atsisukau ir su gailėsčiu pažvelgiau į raudoną plytų namą. Mano širdis prabylo: „Sudiev name! sudiev mylimasis, tu man buvai per porą žiemų geriausias draugas, aš tavyje pakilau į ideališkas padanges, tavyje man atgimė meilė tėvynės, meilė mokslui, meilė žmonijos. Taigi, sudiev manoji sužiedotinė, sudiev! Brangi mokykla, daugiausiai nebelankysiu tavęs, Sudiev!“

Ir su nuliudimu ėjau su draugais namon, bet staiga mano liudnumą sudaužė džiaugsmas, nes atsiminiau, jog kitą rudenį vakarais eisiu į didesnę šventinę, kur rasiu didesnę šaltinį mokslui, meilės, tiesos ir išminties.

Pranas Pakuršietis.

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI

Klausimas. — Aš daug kartų girdėjau apie religijinius kultus. Tai ar negalėtumėte paaiškinti, kas tai yra tie kultai ir kaip jie atsirado K. A.—tis.

Atsakymas. — Kultas tai yra praktiškoji religijinė pusė. Religija apsirėškia žmogaus viduje, bet tas vidujinis žmogaus pergyvenimas butinai išsiskiria ir išlaukia vasaros laikė į savo rankas paimti knygas, „Sudiev!“ Pasigirdo delnų plojimas. Visi buvo linksmi, o labiausiai tie, kurie jautėsi pabaigę vakarinę mokyklą.

Kaip atsirado religijinis kultas pas žmones, tai sunku pasakyti, nes tas slepiasi giliausioje senovės. Sulyg vienų mokslinčių jis atsirado, kaip žmonės išmokė gerbti savo numirėlius, yra vėl mokslinčių, kurie prisilaiko tos nesūsnės, kad kultas atsirado iš pagerbimo nesuprantamų žmonių gamtos pajėgų.

Kultas tai yra konservatyvishkas žin kà giliai užsimastęs. Draugai kalbėjo apie rytojau vakarą, apie gavimą kultas tvėrėsi akmeninėje gady-paliudijimų. Cemantiniu ta-

aūkauti aviną Dievui, reikdavo jį papjauti akmeniniu peiliu. Ainiai gi išmoko pasidaryti plieną, kuriuo daug geriau pjaut, bet visgi dievnamuose užsiliko kultas papjauti aviną akmeniniu peiliu.

Ir apskritai kultai tai pačios žiliausios senovės palaikai, paminklai ir todėl jie turi būti palaikomi. Žmonėms paviršutiniems, nemstantiems kultai išrodo tuščiausia ceremonija, bet reikia atminti, kad veik kiekviename kulte glūdo kokias nors gili mintis. Ir apskritai kultai pakėlė žmogų kulturoje.

Didžiausias žmogaus išradimas, tai ugnies sukūrimas. Nuo ugnies atradimo galima sakyti žmogus pradeda savo kultūrą. Užtai veik visose pasaulio dalyse pas žmones buvo ugnies kultas. Ypač jis buvo gerai išstobulintas pas senovės sanskritus, ir apskritai arietuvius. Tą ugnies kultą ir mes lietuviai atsigaubėme į Europą. Ugnies kultas buvo vartojamas, kuomet mes gyvenome ant Dunojaus krantų, jis buvo vartojamas ir Lietuvoje dar ilgai po Krikščionybės priėmimui.

SIS—TAS.

Afrikonai ir čėverykai.

Afrikonai labai džiaugiasi, jei gali gauti kur kokius nors čėverykus, kaip ve yra Amerikoje nešiojami, o ypatingai jei gauna girgždančius.

Yra pasaka apie vieną, kuris inėjo į bažnyčią, kurioj misijos užlaikomos yra, su girgždančiais čėverykais labai pasididžiūdamas ir buvo iš jo galima matyti, kad jis gėrėjosi jais. Inėjęs į bažnyčią priejo prie lango nusiavė čėverykus ir išmetė juos per langą savo pačiai, kuri stovėjo lauke basa, kad ir ji turėtų džiaugsmą ineiti į bažnyčią su girgždančiais čėverykais.

Pajieškau Jurgio Tumelio. Pa-eina Suvalkų gub. parapijos Punsko, kaimo Seirijų. Kaip Amerikoje 16 metų pirmiaus gyvena Newark, N. J. Malonės jis pats ar kas apie jį žino man pranešti. Turiu svarbų reikalą.

VIN. LIŽAUCKAS

R. D. No. 2, Box 201 Du Bois, Pa. (43)

C. K. APYSKAITA Savaitė Oct. 1 iki 6 d.

Mėn. aukos iš Baltimore, Md. — Užsimokėjo šios ypatos: J. Česna \$4.00, J. Lietuvninkas \$3.00, A. Bielskiutė \$3. Ig. Naruševičius \$2.00, M. Kurilaitis, J. Kablys, V. Bielis, P. Kundrotas, A. Šimkevičienė, O. Dovidaičiūtė, M. Matulionienė, po \$1.00, A. Miliauskas \$3.00. Viso \$22.00.

Aukos iš Amsterdam, N. Y. surinktos per vestuves \$12.10. Pinigai užsilikę nuo „Lietuvių Dienos“ iš Paterson, N. J. \$7.50.

Mėn. auka R. Karūzos, iš Philadelphia, Pa. už 5 mėnesius \$15.00. Viso labo \$56.60.

IS LIET. NEPRIGULMYBĖS FONDO RAŠTINĖS. AUKOS.

Lakštas 96: — Rochester, N. Y. — ALTS. 21 kp. per K. J. Semaską — \$11.00 Chicago, Ill. — Dr. J. Jonikaitis, metinė mokeskis už 1917 m. — 25.00 New York, N. Y. — A. B. Strimaitis (prie straipsnio) — 5.00 Cleveland, Ohio. — H. P. Pratikionis — 1.00 Sioux City, Iowa. — SLA. 4 k. per J. Markuną — 15.00 Clinton, Ind. — Vietos jaunimas dalį peino nuo pikniko per J. Danilevičią — 5.00

Lincoln, N. H. — Mėnesinės mokes-tis (už liepos mėn.): Ant. Kilcauskas 50c. Po 25c. T. Janulaitis, P. Tveraga, J. Taparauskas, M. Bilkevičius, J. Vai-selinas, G. Veverskis ir visi kiti se-nieji nariai per K. Miekuną — 11.63 Lincoln, N. H. — Petro Gudaičio krikščionose per K. Miekuną surink-ta — 3.25 Viso inplanke — 81.88 Buvo lakšte 95 — 4,693.22 Viso inplanke — \$4,775.10 J. Sekevičius, Lawrence, Mass.

Vadovai Abelnai ir Lietuviškieji Paskyriam

(TASA)

Jau pribrendęs laikas, jeigu norime būti tikrais demokratais, jeigu pradai Ly-gybė, Brolybė, Laisvė tikrai žėri musų širdyse, akyliai, labai akyliai, tėmyti, domėties kurlink vadovai mus riečia. Jeigu vadovas tave suka ant žiaurumo, neapikantos, ne-teisumos kelio, tai šalinkies nuo jo, nes jis nori tave išnaudoti, ir nuvesti vėl gyvuliš-kuman, iš kurio žmonija nekemėžnai ritasi lauk. Bet jeigu jisai skatina tave prie pa-kantos, apšviestos, meilės, žmogiško bendrumo — tai klausyk jo, nes tai kelias, kurian žmonija maž-daug dabar svirsta. Žinok, kad kova už buvį, žiaurus lenktiniavimai, tai jau pasenęs Išritulos — Evoliucijos pabuk-las. Ji inteikia žmonėms naują įrankį to-lesniam ritulavimui — bendrumą, kooperaciją. Ir jeigu vadovas tave kviečia talkon del augštų siekių, jeigu pats negailėdamas nei triuso, nei laiko, stengiasi pagerinti tavo gerbuvį bei smagumą — tai klusk jo, ir jam padėk maloniai priimdamas jo žo-džius.

Jau laikas, oi kaip laikas (ši baisi karė, mums tai rodo), mums suprasti, kad kerš-tai, vaidai, kolionės tik ir tegimdo kerš-tus, vaidus, koliones. Ir beto jie silpnina musų žmoniškąją pusę, gramzdina gyvuliš-kuman. Nejaugi tai sunki mintis inkalti galyon? Pažvelgus musų tautos skurdžioj istorijoje, atrasime, kad prusai, gėtingiai, net pati savytė Lietuva žuvo pasidėka-vojanč barniams, kerštams. Tat nejaugi mes nepasimokinsime iš praetities, nuo tų gentkarčių, kurios mums aiškiai paliko savo pamokas? Nejaugi mes nekiek nesito-bulinam, nejaugi mes atbukom? Ar tik mes, turėdami tyras, nesuterštas širdis, perdaug užsitikim kitų tyrumo, dorumo, ir pertai ne tikim, kad yra svetaudiški žmonės, kurie tik ir nori čilpti musų sakus? O gal mes jau suakmenėjom nuo visų kolionių, vai-dų, taip, kad nebeužjaučiam praėjusių gent-karčių triusą bei nebemylim savo vaikų? Kas-žin?

Bet jau laikas — nes štai švinta aušra — stoti darbān, jei norime savo vaikams gerovę, jei manome, kad mes patįs galim kalti sau laimingesnį likimą. Šalin šunva-doviai! Jie mums užstoja kelią į žmoniškumą ir pažinojimą žmogiškų teisių! Lai skiepijas demokratią, kuomet vadovai bus tik žmonių tarnai, bus tik tėvūnais, vedan-čiais žmones ne į kerštus, vaidus, kur su-naikinama, brangiausia žmogaus dovana-gyvybė —, bet kur šviečia gerbuvio, doro triuso, meilės saulutė.

Atsargiau klausykime viltvylingų gai-dijų, bet užtai kluskime savo širdies bei sąžinės balsą stipriau. Reikalaukime, idant liaudies vardas nebutų daugiau teršiamas per įvairius šunvadovius, kurie posterin-gauja, buk liaudis nenori laisvės, nenori mokslo, doros! Reikalaukime, kad šunva-doviai pramoktų lietuvių kalbą — tą orią. Sanskrito sesutę — o ne sapaliočių bala ži-no kokuio liežuvii. Reikalaukime, kad jie išmestų saumylystę iš širdies, ir dirbtų-skelbtų mums mokslą, apšvietą, gerbuvį. Kas to neįstengia padaryti, lai prasišalina. Išsižadėkim jo, kad jis nėra musų — ir lai eina tada jisai, jei jo pikta širdis velija, parduoti savo bočių, savo žmonių kraują kitiems galingsniems akyplēšoms už Judo skatikus.

Lai Gyvuoja Laisva Santaranga Lietuva! VYT. ŠIRVYDAS. (UŽBAIGA)

SIS—TAS.

Karvės.

Kas girdėjo, kad karvės nešiotų aki-nius? Bet akiniai tulose vietose Siberijoje yra reikalingi karvėms. Jos maitinasi tenai žole, kuri išauga iš po sniego, o sau-lės spinduliai atsimušdami nuo sniego į kar-vių akis tankiai pagadina jas ir karvės vi-sai negali matyti. Bet atsirado tokis iš-mislinėjus, kuris įtaisė tokius tamsius aki-nius, kuriuos gali karvės nešioti smagiai ir apsisaugoti nuo apjakimo.

PRIE LOPSELIO.

Liuli, liuli, mažiulėli
Tau laikas užmigti;
Tavo sargą Aniolėlį
Per sapną sutikti.

Saldžiai snauskie, mano mielas,
Aš viena paliksiu,
Nors bus ilga man naktelė
Bet aš neužmigsiu.

Aš svajonėse jieškosiu
Kur ein tie takeliai,
Kur be kraujo praliejimo
Gyvena žmoneliai.

Kur nēr pagiežos nei keršto,
Kur nieks neraudoja;
Kur viens kitą karštai myli
Ir tikrai guodoja.

Mažiulėlis jau nutilo
Ir saldžiai užsnudo.
Baimė mano vaidentuvėj
Pasislėpus gludo!

Mintis jieško, ir neranda
Geidžiama kraštelio
Kur vietelė rami butų
Del mano sunelio.

Visur vargas, visur skurdas
Žmonelius kankina;
Karės, ligos ir pat žmonės
Viens kitą naikina.

Turtieji godūs ponai
Darbo žmones skriaudžia,
Teisėmis aps'rubežiavę
Be malonės baudžia.

O valdonai vainikuoti
Sostus savo gina,
Ir varguolių milijonus
Į karę vadina.

Sako eikit ginti šalį
Nes priešai užpuolė...
Visi eina... Tik palieka
Motina varguolė.

Pasilikus karčiai verkia
Mylimo sunelio.
O pō karėj negal' rasti
Nei šalto kapelio.

O koks' liudnas ir vargingas,
Motinos likimas!
Giliau žiurint į jos vargą
Ima nuliudimas!

Taip bėsėdint, besvajojant
Per visą naktelę,
Ir išauštančią išvydau
Aušrinę žvaigždėlę.

Ten aš eisiu, ten link vesiu
Ir savo mažiulį
Gal vietelę ramią rasiu
Augštai pas Dievulį.

Naruševičius.

—ooo0ooo—

O, Tėve, leisk mano tėvynei pabusti —
Kame protas be baimės, o galva augštai;
Kame mokslas yr laisvas;
Kame svietas nesutrupintas siaurai namiš-
kēm maintimi į skeveldras.
Kame žodžiai plaukia iš teisybės gelmių.

Kame nenuilstanti pastanga skėčia savo
rankas prie tobulumo;
Kame vaikus išminties upelis dar nepasi-
metė nykiame negyvo papročio smil-
tuotame tyre,

Kame protas yra vedamas per Tave į vis
prisiskėciančius sanprotavimus bei vei-
kimus

Tame laisvės danguje, duok mano šaliai
prabusti, o Tėve!
Gintandžiai. — Tagore.

—ooo0ooo—

Protinga kalba del kvailio, tai vis vien
kaip veidrodys del negražios moteries.
Kas jieško, tas randa, tik daugiausiai ne
tą, ko jieško.

ISLEISTUVIŲ Į EUROPA Mūsų GERBiamo
KOMPOZITORTAUS

Miko Petrausko
KONCERTAS

Apart komp. M. Petrausko
dalyvauja įžymios spēkos:

- p-lė P. JURGELIUTĖ (Soprano)
- p. K. STRUMSKIS (Tenoras)
- p. K. KRIAUCIUNAS (Tenoras)
- p. J. PRUSELAITUKAS (Smuika)
- p. A. SODEIKA (Baritonas)
- p. J. ČIURLIONIS (Pianistas)
- E. GREENOUGH (Pianistė)
- J. BUTĖNAS ir kiti.

Pradžią lygiai 8:15 v. vak.
BILJETŲ KAINOS
NUO \$1.00 IKI 25c.

SUBATOJE

20 SPALIO-OCT., 1917
McCaddin Hall

Berry St. (tarpe So. 2 ir 3 gat.), Brooklyn, N. Y.

Bilietus iškalno galima gauti "Vien. Lietuvninkų," "Lai-svės" ir "Tėvynės" ofisuose. Taipgi ir pas pp. K. Lint-ky, J. Ambraziejų, K. Šlišką, Masinlevičių ir "Labo" bedr.

A.L.T.S. REIKLAI**CENTRO VALDYBOS ADRESAI: —**
Sisine Sekretorius — St. Mockus,
194 Athens St., So. Boston, Mass.Pirmininkas — Rom. Adzgauskas,
515 Gregory St., Bridgeport, Conn.
Jo pagalbininkas — J. Ambrazejus,
168 Grand St., Brooklyn, N. Y.Išdirininkas: — M. W. Bush,
109 So. 5th St., Brooklyn, N. Y.Finais Sekretorius — J. O. Sirvydas,
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.KOMITETO NARIAI: —
M. J. Vinkaitis,
188 Clermont Av., New York, N. Y.Dr. A. Bacevicius,
161 Franklin St., Elizabeth, N. J.KONTROLĖS KOMISIJA: —
Dr. E. G. Klimas,
Philadelphia Hospital, Phila., Pa.P. Norkus,
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.J. V. Lutkauskas,
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.APŠVIETOS KOMISIJA: —
R. Karūza,
2810 Richmond St., Philadelphia, Pa.J. Sekavicius,
101 Oak St., Lawrence, Mass.TEISMO KOMISIJA: —
Adv. F. P. Bradchulis,
3112 So. Halsted St., Chicago, Ill.Adv. B. K. Balutis,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.Dr. A. J. Zimontas,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.NUO ALTS. SEIMO RENGIMO
KOMISIJOS.

Seimo vieta ir laikas jau paskelbta, tai yra 29 ir 30 lapkričio ir 1 d. gruodžio. Seimas atsisibus „World“ redakcijos name.

Programas toks:

Pirmas seimo vakaras pašvęstas bus apžiūrėjimui bazaru, kur bus įrengta lietuvių buda.

Antras vakaras pašvęstas didelių prakalboms.

O trečias subatos vakaras pašvęstas spektakliui. Bus pastatyta 4 aktų ir 6 atidengimų drama „Šėtonas.“

Rengimo komisijos narys,
P. NorkusAMERIKOS LIETUVIŲ TAUTI-
NĖS SANDAROS VIDU-
TVARKĖ.

(Tąsa iš „V. L.“ No. 40).

5. Išdirininkas. Visokie pinigai, inplaukė ir organizacijos Centrali Išda, turi pareiti per Išdo Sekretorių ir Išdirininką, kuris kiekvieną inplaukimą pas save i tam tikrą knygą intraukia ir visą organizacijos turtą laiko saugioje vietoje.

a) Kiekvieną išmokejimą Centralis Išdirininkas turi atlikti tik tai gavęs apyskaitą (bilą) su parašais Prezidento ir Susinešimų Sekretoriaus.

b) Metiniame organizacijos seime Centr. Išdirininkas priduoda aiškia apyskaitą apie abeląją išdo stovį.

c) Centralis Išdirininkas, pirmiau negu užima savo vietą po seimui, turi užsistatyti kaučiją. Kaučijos didumą nusprendžia seimas.

6. Knygius. Pas jį buna sudėta visa Sandaros literatura. Jisai priima užsakymus ir išsiuntinėja reikalaujamus raštus; gautus pinigus už literaturą persiunčia Išdo Sekretoriui, kad perduotų išdan. Baigdamas tarnystę sutaisi seimui apyskaitą, kuri turi parodyti: kiek literatūros priėmė užimdamas tarnystę, kiek naujų raštų pas jį pribuvo per metų laiką, kiek išparduota ir kitaip jo išleista raštų, kiek sumta už raštus pinigų, kiek raštų pasiliekia ant knygių rankų ateinantiesiems metams.

7. Archivarius. Archivarius priedermė yra — turėti savo globoje ALTS. archiva ir saugiai laikyti visus svarbesnius dokumentus, pagal tam tikrą archiva katalogą. Jokis dokumentas nei iš jo nuorašas negali būti iš archivo niekam išduodamas be raštiško paliepimo nuo Sandaros Prezidento.

8. Centralis Organizatorius.

Centralio Organizatoriaus priedermė yra vesti visą organizavimo darbą: organizuoti naujas kuopas, stiprinti senąsias, rengti prakalbų maršrutus, surasti kalbėtojus, pasiskirti sau suborganizatorius, vesti susirašinėjimus su veikėjais ir kuopomis savo srityje reikaluose, ir tt.

Kad išvengus nuo per didelių lešų, organizavimo reikaluose, Centralio Organizatoriaus visuomet pasitaria su Centro Valdyba pirm nęgu pradeda kokį naują dalyką, su pinigų klausimu besirūšiantį.

9. Programos Komisija. Jos užduotis yra sekančios: a) rinkti medžiagą programos priedams, pataisymams, paplatinimams ir pakeitimams, — sekant laikraštį ir kitą demokratijai artimiausias partijas bei Lietuvos ir lietuvių gyvenimo besiplėtojimā;

b) sumiti visus kuopų ir pavieniū veikėjų įnešimus prieš kiekvieną Sandaros seimą ir iš tų susistatyti businčio seimo darbų programā;

c) sumiti iš kuopų ir pavieniū nurodymus, kas yra Sandaros konstitucijoje nenuoseklūs, neaiškūs, neužtektinūs, etc. ir iš to perstatyti seimui savo sumanymus, kas reiktų pataisyti.

10. Teismo Komisija. Dvi svarbiausias funkcijas ši komisija turi atlikti: 1) sutaisyti trečiųjų teisumus sutaikymui nesutikimų tarpe Sandaros veikėjų, kurie dėl šito norėtų i šią komisiją kreipties; 2) atlikti visokius legališkus reikalus kilusius iš Sandaros prietikių su valstijos įstatymų reikalavimais. Delto visuomet butų geistina, idant ši komisija butų nuskiriama iš juristų.

11. Kontrolės Komisija. Kontrolės Komisijos priedermė yra metams besibaigiant ir seimui besistartintan peržiūrėti Išdo Sekretoriaus, Išdirininko ir Knygiiaus finansų knygas, bei priduoti seimui aiškia Sandaros turto apyskaitā. Svarbiame atsitikime ir Prezidentui paliepus, ši komisija yra galėje bile kuriuo laiku ir bile kurio iš viršūj paminėtų viršininkų knygas paimti ir, peržiūrėjus interkti Prezidento raštiniū raportā.

12. Apšvietos Komisija. Jos srityje yra visas patiekimas ir išleidimas Sandaros politiškaikultūriškų raštų. Tan inaina ir šie dalykai: sutaisyimas referatų, paskaitų, etc. Dalei visokių toje srityje lešų, Apšvietos Komisija visuomet tariasi su visa Centro Valdyba, pirmiausiai paduodama Prezidentui inėsimā.

(Toliaus bus).

T. M. D. REIKALAI**T. M. D. VIBALNINKŲ ADRESAI:**
Sekretorius — P. Norkus,
33 Burgess Place, Passaic, N. J.Prezidentas — Dr. A. J. Zimontas,
3252 So. Halsted Str., Chicago, Ill.Vice-Prezid. — Dr. K. Drangelis,
Chicago, Ill.Išdirininkas — J. V. Lutkauskas,
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.Knygininkas — M. J. Damijonaitis,
901 W. 33rd Str., Chicago, Ill.LITERATIŠKASIS KOMITETAS:
B. K. Balutis,
3252 So. Halsted Str., Chicago, Ill.J. O. Sirvydas,
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.V. K. Bakauskas,
307 W. 30th Str., New York, N. Y.

TĖVYNĖS MYLETOJŲ DRANGIJS NARIAMS PRANEŠIMAS.

Gerbiami Tėvynės Mylėtojų Draugijos nariai! Rašiau TMD. organe „Vienybėje Lietuvinkų“ apie draugijos reikalus labai daug, ten aš meldžiau Jus gerbiameji keletos nesunkiū dalykėliū del draugijos platinimo ir jos tobulinimo, vienok Jusū pagalbą mažai tesulaukiaū. Todėl manydamas, kad gal nariai nevisi skai-

to draugijos organā ir nežino kas draugijos viduryje dėdasi, nusprendžiau tiesiog i Jumis kreiptis šiūom pranešimu.

Praneiū Metų Draugijos Plėtojimas.

Nuo pereito Seimo, kaip Jums žinoma, tapo įsteigta: Apšvietos ir Spaudos komisijos.

Spaudos komisija ikišiol, del nekuriū priežasčių da rtebėra nesuorganizuota. Apšvietos-gi komisija po seimui tuojaus tapo suorganizuota ir jau nemažai pasidarbavo apšvietos dirvoje. Čia reikia vėl pasakyti, gaila, kad Tėvynės Mylėtojų Draugijos nariai, apšvietos darbā mažai teperēmė.

Apšv. Komisija parengė eilę nudingų paskaitų, su iliustracijomis, kurios atliekama su elektriška mašina. Tā viskā Apšv. Kom. turėdama nutarė siūsti savo Sekretoriū p. M. Šalčiu po visas Tėvynės Mylėtojų Draugijos kuopas.

P. Šalčius atsiūkė, prieš savā išvažiavimā per visus laikraščius, prašydamas, kad TMD. kuopos jam surengtų vakarus. Aš nuo savęs per draugijos organā taipgi nuosirdžiai meldžiau visū draugijos nariū, kad visos TMD. kuopos butinai rengtū vakarus i kuriuos ponas Šalčius atvažiūsus su paskaitomis.

Bet, po to viso, vos kelios Tėvynės Mylėtojų Draugijos kuopos ponā Šalčiu kvietė. Visos kitos ant to taip svarbaus reikalo visai atidos neatkreipė ir vakarū visai nesurengė ir todėl Apšvietos Komisijos tokios didelės pastangos neatnešė pageidaujamos pasekmės. Per daug metų TMD. kuopos nutarimus darydavo, kad reikalingos paskaitos del pasekmėginio liaudies švietimo. Pereitas Seimas tuos kuopų teisingus reikalavimus remdamas įsteigė tam tikrā komisiją, kuri tuom dalyku ir rupinsis, bet iš pradžių, kaip pasirodo, kuopos ir visi nariai tam dalyku mažai paramos duoda. Vienok aš turiū viltį, kad toliaus gal nariai pamatys svarbā tame reikale ir daugiau rems apšvietos darbā, kurį Tėvynės Mylėtojų Draugija varo.

Dabar leidžiami TMD. veikalai trupūtį susivėlino iš priežasties, kad „Kulturos Istorijos“ vertimas tapo suvėlintas beveik metais laiko. Centro Valdyba, matydama didelį reikalā, prieš pereitas Kalėdas, nusintū Vokietijos nelaisvėj esantiems lietuviams Tėvynės Mylėtojų Draugijos knygū, apie 10,000 egzemplioriū, dykai.

Ypatingai šiūose karės metuose TMD. Centro Valdyba daug tu rėjo įvairiū dalykū, kuriuos pasekmingai atliko. Bet Tėvynės Mylėtojų Draugijos nariai nuo pereito Seimo savo draugijos labui mažai pasidarbavo. TMD. nuo pereito seimo vos kelesdšimts naujū nariū gavo. Tat maty tie musū seni nariai mažai savo draugijai dirbo, nors buvo visos kuopos prisizadėjusios stropiai darbuoties gavime draugijai naujū nariū. Gaila.

Dabartinis Draugijos Vidurinis Stovis.

„Kulturos Istorija“ yra jau visai baigiama ir visi užsimokėjusieji už šiūs metus TMD. nariai neužiūgo gaus puikū trijū tomū leidiniū; taipgi baigiamas leidinys pono Šalčiaus, kurį visi nariai taipgi neužiūgo gaus. Šie veikalai draugijai atsieis apie \$5,000.00 ir šiais veikalais Tėvynės Mylėtojų Draugija inėš i Lietuvā kulturā, dar vienā kulturos žiedā. Visi nariai, kurie myli apšvietā ir kuriuos apšvietā rupi bus iš šiū leidiniū užganėdinti.

Apšvietos Komisija turi jau pri-

rengus prie spaudos keletā labai naudingū paskaitū, kurios bus atspausintos ir siuntinėjamos visiems apskriėiams, kurie tū paskaitū reikalaus. Čia prie progos pasakytiū, kad švietime liaudies galima butų labai daug padaryti, jeigu nariai energingai tū darbā remtū.

L. Šerno reikalas.

Kaip Jums žinoma, visū Lietuviū mylimas garsus musū rašytojas Šernas, kuris yra prirašęs taip daug, gal, naudingiansiū knygū lietuviū kalboje, ant savo senatvės liko be darbo. Jo padėjimas dabar tapo apgalėtinai blogas. Tėvynės Mylėtojų Draugijos Literatūškasis komitetas, matydamas musū senelio tokį apgalėtinā padėjimā ir matydamas didelę svarbā praplatinti musū liaudies tū taip svarbiūs raštus, nutarė pasiūlyti Tėvynės Mylėtojų Draugijai nupirkti ir išleisti ant rā paties Šerno pataisytā jo raštū laidā. Tā L. K. pasiūlymā Tėvynės Mylėtojų Draugijos Centro Valdyba nubalsavo priimti, ir todėl L. Šerno visi išleisti ir neišleisti raštai yra TMD. nupirkti. Dabar L. Šernas pradeda tuos raštus taisyti prie spaudos ir jie bus leidžiami ir dalinami visiems TMD. nariams.

Kadangi Šerno raštai susideda iš apie 16-kos nemažū tomū, todėl ims keletā metų draugijai juos išleisti. Šernas padarė su TMD. kontraktā, priengtū visus savo raštus spaudai bėgyje 2-jū metų ir už visus raštus ir jų prirengimā Tėvynės Mylėtojų Draugija apsiėmė Šernui užmokėti i tuos dvejus metus \$2,000.00 savaitinėmis mokestimis po \$20.00 i savaitē.

Tat matote, gerbiameji, kokį didelį kulturos darbā TMD. pasiėmė ant savo pečiu. Idant padaryti šį darbā pasekmingū, Centro Valdyba be pagalbos visū TMD. nariū negalē, todėl aš noriu, kad nariai mane suprastū kas iš visū nariū yra reikalaujama.

Mes Šerno raštus nelesime visus ant syk. Leisdami Šerno knygas visuomet leisime ir kitokiū TMD. teikiamū knygū ir todėl Šerno raštū leidimas turės tęsties nors keletā metų.

Pradedant šį darbā Centro Valdyba nutarė kreipties i visus TMD. narius su sekančiu prašymu:

Visos Tėvynės Mylėtojų Draugijos kuopos šį ateinantį sezonā turi parengti nors po vienā vakarā, iš kurio visas pelnas turi buti atiduotas i TMD. Centralinē izdā Šerno raštū leidimui; kiekvienas TMD. narys turi butinai prikaltinti mažiausia po vienā naują nariū. Taipgi visos TMD. kuopos privalo raginti pašalines draugystes aukauti Šerno raštū leidimui. Visos TMD. kuopos ir pašalinės draugystės aukavusios nemiažiau kaip \$10.00 tam tikslui, gaus visus Šerno raštus apie 16 tomū.

Jeigu visi TMD. nariai ir jų kuopos, priimtū šį Centro Valdybos patarimā, ir jam stropiai pasidarbnotū, tai Centro Valdyba iš kalno mano, kad nežiurint nors tas leidimas Šerno raštū yra milžiniškās darbas, tai vienok gali buti pasekmingas.

Tėvynės Mylėtojų Draugija pri-glaudama po savo prieglobstē musū senelē rašytoją L. Šernā padarys didelē mielaširdystēs darbā, sušelpdama tū musū visū mylimā senelē, ir nuveiks milžiniškā darbā del visū lietuviū.

Tat broliai! Visa Tėvynės Mylėtojų Centralinē Valdyba, varde platinimo lietuviū tarpe apšvietos ir varde Tėvynės Mylėtojų Draugijos, prašo ir kviēia Jumis visus prie konstruktivo ir didelio darbo.

Visos TMD. kuopos arba pavieniai nariai, kurie tame reikale darbuosis meldžiame pranešti visā savo darbavimosi planā ir jo pasekmes i draugijos organā „V. Lietuvinkų.“

Visos kuopos butinai turi laikyti mėnesinius susirinkimus, nes Apšvietos Komisija prišius gatavas paskaitas ir todėl nekurie kuopū susirinkimai gali buti masiniai, kuriose galėsite skaityti tas paskaitas ir prirašinėti nau-

jus narius. Kuopos už tai neprivalės mokėti, jei bent tik persiuntimo lešas.

Visos kuopos privalo užrašyti ant savo vardo organā ir turėti kuopū korespondentus; tie korespondentai kuopū susirinkimuose privalo iš organo viskā perskaityti kas buna per mėnesi rašyta apie draugijā.

Taipgi visos kuopos, kurios rengs vakarus naudai Šerno raštū leidimo ir tū vakarū pasekmes privalo plačiai garsinti laikraščiuose, ypatingai organe.

Velydami Jusū gerbiameji, darbams gausiū pasekmiū ir tikėdamiesi, kad šisai Tėvynės Mylėtojų Draugijos Centro Valdybos atsiūkimas nepaliks be pasekmiū, pasilikame Su didžia pagarbā,

Tėvynės Mylėtojų Draugijos Centro Valdybos varde,

Dr. A. J. Zimontas,
Prezidentas.

DAR IMTINIŲ REIKALAIS.

(Žemiaus paduodame dar vienā pluošteliū laiškū. Jie yra prišūsti iš Danijos Raudonojo Kryžiaus Lietuviū Skyriaus, ir adresuoti TMD. sekr. p. Norkui. Karės imtiniū laiškeliūs išverčiame lietuviškai iš rusū kalbos. Mielai skyriaus vedėjas, p. J. Savickis, savo laiškeliū antrā sykį paakina lietuviūs amerikiečius — siūsti lietuviams belaisviams maistā ir kitokiā pašalpā. Podraug primena, kad belaisviūs galima bus nors trupūtį sušėlpti pirkinėjant atvirutes su paveiksliūiais iš pačių belaisviū gyvenimo. Lai šitas nepraeina pro musū vientaučiū ausis! — J. O. Širvydas).

Laiškas p. J. Savickio, i TMD. sekr. P. Norkū: — Gerbiameji!

Kart su šitu siūnciama poriatvirukū pavyzdžiū. Atvirukai yra išleisti Liet. Centro Komiteto Ing. Kopenhagoje pavestomis lešomis — grynas pelnas bus suvartotas lietuviams imtiniams, esantiems nelaisvėje juoblogiausiame padėjime, maisto nesant Norint atvirukū galima gauti Tėvynės Mylėtojų Draugijos sandėlyje bei Kopenhagoje žemiau nurodytu adresu.

Tikimasi atvirukai bus išleisti imtiniū periodiniai: — kiek bus jų atsūncama iš logeriū.

Tikėdamiesi jog gerb. Redakcija, neatsisakys pavesti vietos savo laikraštyje imtiniū liudngū gyvenimā nušvietus; talpinant imtiniū atsiūnciamus laiškus, mana tu reikalū rašinēlius bei pačios redakcijos spausdinant nuo savės žodį-kitā.

Su tikrā pagarbā,
Jurgis Savickis.

Adresas lietuviū imtiniū reikalais „Croix Rouge Danoise Section Lituanienne,

Copenhagen, Denmark.
Jurgis Savickis.

Laiškas nuo Juozo Vytoro, Drosing 55, Austria, (Rašyta rusiškai) — 6-4-1917. Daug gerbiamas J. Savickis!

Labai esu Jums dėkingas už Jusū prišiusitās knygas. Tuomi man suteiktē didelē progā apipažinti su lietuviū literatūra ir kitais dalykais. Šitomis knygo-

mis aš naudosiuos išvien su savo dviem vientaučiais.

Joseph Vytoras.

„Labai dėkingas už atsijstus del musū per oficieriū Butkū papeiros, kurie paskutiniame laike buvo labai reikalingi.

Aš Jusū laiške danožiau, kad Jus prašėt kožno lietuviū aprašyti savo vargus Austrū nelaisvėj. Todėl apie tai pasistengsiū nors trupūtį aprašyti. — I nelaisvē papuoliau 25-8-15m. ant kranto upės Dniestro. Tuojaus mus nuvedė i Vengrijos miestā Šatmar-Nameti. Pirmosios dienos mano gyvenimo Šatmare praėjo lignonbu tyje, prie gudū kareiviū (aš esu feldšeris). Gyvenimo labai gerai, valgio buvo sočiai, nežiurint i tū, kad padėjimas kareiviū buvo labai vargingas: gulėdavo ant plikū narū ir butai buvo labai nešvarūs. Taip pragyvenau 6 mėnesius Šatmare. 28-2-16 m. mane paskyrė važiuoti i Gudijā — apmaina Raudono Kryžiaus. Išsiūstē mane i miestā Egeri, Bohemioj. Gyvenimas Egerio logeryje buvo daug švaresnis, negu Šatmaro. Valgis taippat buvo neprastas, bet visgi buvo mažai ir tie, kurie negalėjo prisipirkti sau duonos, buvo alkani. 29-7 transportas Raudono Kryžiaus nuvažiavo i Gudijā, o aš, kaip nepatekęs i tū transportā, buvau nusijstas i Miestā Brikšū taippat Bohemioj (nuo transporto pasiliko 42 feldšeriai). Gyvenimas Brikse buvo labai blogas. Duonos duodavo tik 3 ēvertis svoro i dieną ir tik praslinkus dviem mėnesiam dalj duonos padidino lig vieno svoro. Valgis buvo labai blogas ir mažai duodavo: apie 3 ēvertis litro pietums ir tokiā daly vakarienei. Arbatā saldiā rymetyje gaudavome tikrai tris kartus i savaitē. Ant darbo kad ir varinėj, tai tikantai lengvas, mus feldšerius, daugiausia prisidėdavo supuvusias bulves rinkti iš sveikūjū. Už dienos darbā gaudavome po 4 bulves. Kiti visi vaiksėdodavo i šachtas angliū kasti. Valgis aniems buvo maž-daug geresnis ir uždirdavo i dieną po 25 kap. retkarčiais ir daugiau. Darbas šachtose buvo labai sunkus — gerai tā žinaū, nes dvi die ni aš pats dirbau. 18-2-17 m. mus visus feldšerius atvežė atgal i Egeri, kur mus gyvenimas maž-daug pagerėjo: nors valgis taippat buvo blogas, kaip ir Brikse, bet duodavo daugiau apie 11/4 litro. Duonos taippat duodavo visā svarā (400 gramū). 23/5 iš musū burio 10 feldšeriū paskyrė važiuoti i Danijā, kur patekau ir aš. 23/5 buvome Danioj.

Viena mano nelaimė, kad visā laikā negavau jokios žinios iš tėvynės, taippat neturėjau jokios pagalbos. Paskutiniomis dienomis gavau du laiškū nuo pažįstamo, kuriuose buvo paminėta, kad yra išsiūsti del manės siuntiniai, bet taip ir išvažiavau jų negavęs. Sotūs buvau tikrai tuos šešis mėnesius, kuriuos gyvenau Šatmar-Nemeti Vengrijoj. O kitā visā laikā buvau alkanas. Dabar-gi Danioj gyvenimas didei pagerėjo delto, kad valgis geras. Iš lietuviū per visā laikā nelaisvėj mačiau tik vienā Šatmar-Nemeti — Petrū Černiauskā Kauno gub. Brikse ir Egeri nesutikau nei vieno, nežiurint i tai, kad ir daug apie juos klausinėjau.“

KRASOS DEZUTE.

Tijunaitis. — Jūs apdaunojate vargą, kad nesate poetu, bet mes manytume, kad didesnis vargas yra poetas, kurie nepajįsta eliiavimo taisyklių. Jūsų eilutes negalėsime ištaisyti.

Putnėlis. — Jūsų fejletonų pataisėme. Išpausdinsime sekanciam N. Raškite vaizdžiau.

P. Petronis. — Straipsnelį apturėjome. Aciu. Peržiūrėsime.

M. E. T.—da. — Labai aciu už fejletoną. Pilnai tinka. Labai butų malonu, kad tankiau mums prisistumėte panašius fejletonus.

Korespondentui, Kamblaičiui, Narinui, Urbeliui. — Aciu. Tilps.

Gudupiečiui. — Labai aciu, kad ne užmirštat mums. Bet Jūsų korespondenciją negalime sunaudoti, nes vienas tas nelabai apina plačiąją visumę, o antra tas lyg ir pažeistų nelaimingosios garbės, Vietinės lai tą vien žino ir pasimokina.

S. Bulotai. — Labai aciu, tai labai naudinga žinutė.

KĄ JUMS SKAUDA?

Jeigu jūs atrodote išblyškę ir sergantį, jūs visomet ir visuomet girdėsite šį sezoninį klausimą. Bet nesunku yra surasti teisingą vaistą. Devyniuose atsitikimuose iš dešimtis, jūsų viduriai nevirškina tinkamai. Jie turi būti išvalyti ir jų virškinimas nureguliuotas. Geriausias vaistas, kuris sutaisys jūsų virškinimo sistemą yra Trinerio Amerikoniškas kasa Kartaus Vyno Elikširas. Jis sutaisys jūsų sveikatą, suardytą per vidurių sukietėjimą, nevirškinimą, galvos skaudėjimą, nemigą, etc. Jis duos puikiausius rezultatus visose vidurių ligose; ir daugybė sergančių moterų, kalnakasių ir kitų darbininkai, kurie kvėpuoja netyru oru etc. gal pritari tai savu persitikrinimu. Kaina \$1.00 aptiekose. Nepaprastose oro permainose atmintkite, kad reikia imti Trinerio vaistai nuo kosulio. Nuo reumatizmo neuralgijos puikiausias vaistas yra Trinerio Linimentas. Kaina šių dviejų butynių, — vaistų jūsų šeimynai tai pat 25 ir 50c. aptiekose, krasa 35 ir 60c. Jos. Triner, Manufacturing-Chemist, 1333-1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

UŽDYKĄ \$5.00.

Noriu gauti darbą už polterių ir Bildingą, bet nei kada nedirbęs, todėl sunku gauti. Kas iš lietuvių tą darbą dirbat ir galėtumėt perstatyti mane į tą darbą, tai aš už tai dėsiau \$5.00. Vėliau ar anksčiau praneškite man laišku.

F. AKELAITIS

103 Grand St., B'klyn, N.Y. (40)

PAVEIKSLAI

Dar galima gauti šie paveikslai: Algirdis Did. Liet. Kunigaikštis Miera 14 per 10 col. kaina 15c. Bingaudas Didysis Liet. Kunig. Miera 10 per 14 col. kaina 15c. Mindaugas Did. Liet. Kunig. Miera 14 per 10 col. kaina 15c. „Vytauto“ Prisiega — 35c.

Kiti visi jau yra išsibaigę. Augščiau minėti taip pat baigiasi. Norintieji pasiskubinkite su užsakymais. (Agentams neduodam). Pinigus siųskite stampams.

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“ 120 Grand St., B'klyn, N.Y.

A. RUKAS

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ“ Ingaliotas agentas

Prima prenumeratą knygų užsakymus, ir paskelbimus; taipgi ir spausdintus darbus. Pilnai „Vienybės Lietuvninkų“ administracija atako u p. A. Ruką. Kur atsilankys p. A. Rukas pilnai jam užsitikskite.

A. RUKAS, 2544 E. York St., Philadelphia, Pa.

PAJIESKOJIMAI

PAJIESKAU dėdės Pranciškaus Kiburio, paeina iš Kauno gub., Šiaulių miestelio, girdėjau, kad gyvena apie Philadelphia, Meldžiu atsisaukti po šiom antrašu: A. RAYMOND Canadian Serocco Co. Windsor (40)

PAJIESKAU moteries Barbaros Petrikiėnės, kuri pabėgo su kitu vyru Augusto 28 d. iš Freehold, N. J. Ji yra 5 pėdų augščio, tamsu plauku, staciškos nosies, žilų akių, raudono veido, linksmaus būdo. Ji pasiėmė su savim ir dvi mergaites viena 13 metų turi tamsus plaukus, o kita 12 metų šviesius plaukus. Ji apsigyveno Philadelphiajy ir sako, kad vyras miręs mainose ir nori ženyties su korto pavėjijimu.

Mes paeinam iš Kauno gub., Ševlūnų pavieto, Vieksnių parapijos, sodos Medzelenkies. Ji po tėvais Baltutaitė. ANTANAS PETRIKIS, 19 Franklin Av., Harrison, N. J. (41)

Pajieskome vyrų, kurie nori mokyties važiuoti ir taisyti automobilius, tapti mechanikais, kuriems bus pagerintas tarnavimas kariuomenėje. Vienatinė lietuviška mokykla. A. J. KUBILIUS (Instruktorius) 231 W. 50th Str., New York, N. Y. (Valandos nuo 7 iki 10 vakare) (43)

Pajieskau Petro Baltrušaitiui, pirmiau gyveno St. Louis, Mo., o dabar nežinau kur gyvena. Taipgi pajieskau Kazimiero Kriščiūno, pirmiau gyveno Detroit, Mich. Taippat pajieskau visų savo draugų, kurie paeina iš Suvalkų gubernijos, Vilkaviškio pavieto, gmino Vilkaviškių, kaimo Selmų, taigi meldžiu atsisaukti pas mane per laišką, o aš duosiu atsakymą kožnam. Aš esu gubernijos Suvalkų, Vilkaviškio pavieto ir gmino Vilkaviškių, kaimo Selmų. W. ADOMAITIS 3273 Goul Str., Philadelphia, Pa. (42)

Pajieskau pussefers, Varusės Vėgelytės, su kuria sykiau iš Lietuvos atvažiuovome, girdėjau gyvena Detroit, Mich., ji pati ar kas kitas malonės pranešti antrašu: MRS. A. CEPULIONYTĖ (Varanavičiėnė) 114 Penn Str., Chester, Pa. (41)

PAJIESKAU pussefers, Varusės Vėgelytės, su kuria sykiau iš Lietuvos atvažiuovome, girdėjau gyvena Detroit, Mich., ji pati ar kas kitas malonės pranešti antrašu: MRS. A. CEPULIONYTĖ (Varanavičiėnė) 114 Penn Str., Chester, Pa. (41)

PAJIESKAU pussefers, Varusės Vėgelytės, su kuria sykiau iš Lietuvos atvažiuovome, girdėjau gyvena Detroit, Mich., ji pati ar kas kitas malonės pranešti antrašu: MRS. A. CEPULIONYTĖ (Varanavičiėnė) 114 Penn Str., Chester, Pa. (41)

PAJIESKAU pussefers, Varusės Vėgelytės, su kuria sykiau iš Lietuvos atvažiuovome, girdėjau gyvena Detroit, Mich., ji pati ar kas kitas malonės pranešti antrašu: MRS. A. CEPULIONYTĖ (Varanavičiėnė) 114 Penn Str., Chester, Pa. (41)

PAJIESKAU pussefers, Varusės Vėgelytės, su kuria sykiau iš Lietuvos atvažiuovome, girdėjau gyvena Detroit, Mich., ji pati ar kas kitas malonės pranešti antrašu: MRS. A. CEPULIONYTĖ (Varanavičiėnė) 114 Penn Str., Chester, Pa. (41)

PAJIESKAU pussefers, Varusės Vėgelytės, su kuria sykiau iš Lietuvos atvažiuovome, girdėjau gyvena Detroit, Mich., ji pati ar kas kitas malonės pranešti antrašu: MRS. A. CEPULIONYTĖ (Varanavičiėnė) 114 Penn Str., Chester, Pa. (41)

PAJIESKAU pussefers, Varusės Vėgelytės, su kuria sykiau iš Lietuvos atvažiuovome, girdėjau gyvena Detroit, Mich., ji pati ar kas kitas malonės pranešti antrašu: MRS. A. CEPULIONYTĖ (Varanavičiėnė) 114 Penn Str., Chester, Pa. (41)

PAJIESKAU pussefers, Varusės Vėgelytės, su kuria sykiau iš Lietuvos atvažiuovome, girdėjau gyvena Detroit, Mich., ji pati ar kas kitas malonės pranešti antrašu: MRS. A. CEPULIONYTĖ (Varanavičiėnė) 114 Penn Str., Chester, Pa. (41)

PAJIESKAU pussefers, Varusės Vėgelytės, su kuria sykiau iš Lietuvos atvažiuovome, girdėjau gyvena Detroit, Mich., ji pati ar kas kitas malonės pranešti antrašu: MRS. A. CEPULIONYTĖ (Varanavičiėnė) 114 Penn Str., Chester, Pa. (41)

PAJIESKAU pussefers, Varusės Vėgelytės, su kuria sykiau iš Lietuvos atvažiuovome, girdėjau gyvena Detroit, Mich., ji pati ar kas kitas malonės pranešti antrašu: MRS. A. CEPULIONYTĖ (Varanavičiėnė) 114 Penn Str., Chester, Pa. (41)

PAJIESKAU pussefers, Varusės Vėgelytės, su kuria sykiau iš Lietuvos atvažiuovome, girdėjau gyvena Detroit, Mich., ji pati ar kas kitas malonės pranešti antrašu: MRS. A. CEPULIONYTĖ (Varanavičiėnė) 114 Penn Str., Chester, Pa. (41)

PAJIESKAU pussefers, Varusės Vėgelytės, su kuria sykiau iš Lietuvos atvažiuovome, girdėjau gyvena Detroit, Mich., ji pati ar kas kitas malonės pranešti antrašu: MRS. A. CEPULIONYTĖ (Varanavičiėnė) 114 Penn Str., Chester, Pa. (41)

KLAIDOS PATAISYMAS.

Gerbiamoji „V. L.“ Redakcija: — Malonėkite atitaisyti klaidą korespondencijoje iš Elizabeth, N. J. No. 39 „V. L.“, kur yra pasakyta, kad TMD. kp. turėjo būti pašalpinė T. M. Draugija. — Draugas.

AUKOS IŠ SUMERSVILLE, CONN. Per A. M. Martaus prakalbas 5 d. rugpjūčio. A. Tamulis iš Thomasville, P. Paciuaiūtė, P. U. Zubavičiūtė po \$1.00. Smulkų \$3.55. Viso \$6.55.

Šių aukų paskelbimas suvelintas iš tos priežasties, kad tuoj po susirinkimo buvo pasiūstas paskelbti „Tėvynei“, kuri nei ne paskelbė, nei jokio atsakymo nedavė. I. Makaveckas

Pasinaudokit is progos!

Labai pigiai parsiduoda ir ant lengvų išlygų: Medinis namas — naujas, ant vieno loto 25 per 100 pėdų didumo, visi moderniški intaisymai; maudyklės, pečiai, gazas, šiltas ir šaltas vanduo. Gyvena dvi familijos. Rendos ir metą atneša \$372.00. Parsiduoda tik už \$3,200. Inešti reikia tik \$600.

Du mediniai namai, ant kampo, su visais moderniškais intaisymais. Lotas 50 per 100. Metinės rendos atneša \$665.00. Parsiduoda tik už \$5,750.00. Įmokėti reikia tik \$1,750.00. Šitie namai randasi labai gražioj vietoj ir norinčiam pirkti yra didelis „bargain.“

Groceris ir buėrnė parsiduoda, groroje ir tinkamoje vietoje. Apie linkėje gyvena apie 50 familijų lietuvių. Priežastis pardavimo — kitas biznis. Šioje vietoje geras ir apsuksrus biznierių gali puikų biznį padaryti.

Turime ir daugias namų ir kitokių biznių ant pardavimo. Todėl norėdami gauti platesnes informacijas kaip apie čia paminėtus, taip ir kitus čia nepaminėtus namus ir biznius, kuriuos mes turime ant pardavimo, malonėsite kreipties ar tai laišku ar asmeniškai pas: J. W. LUTKAUSKAS Real Estate and Insurance Astor Building, Room 202, 217 Broadway Tel. Barclay 5472. New York City, N. Y.

Ofisoo valandos: Nuo 9-ny ryto iki 5-kių vakare.

Bile kas gali iškelti Barzdaskutystę, Plaukų taisymą (hairdressing), Manicuring ir tt. į labai trumpą laiką; mažai Mleidų. Mes mokiname moteris ir vyrus. Atsilankite del platesnių informacijų. NOSSKOFF'S BARBER SCHOOL 1202 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

DIDŽIAUSIA DOVANA!! Ant tempo laiko) Kas prisius Du Dolariu, tas gaus „Vienybę Lietuvninkų“ ant metų ir puikią visokių štukų darymui knygą už \$1.50. Pinigus siųskite Money orderiu išperkant ant pačtos. Adresuokite: J. SPURGA 315 So. 4th St., Bklyn, N. Y.

GAUK SIUOS MUZIKOS VEIKALUS: MIKAS PETRAUSKAS, Bevažinėjant po Ameriką, davinės lekcijas chorams ir tt. kur tik bus priemas tam sąlygos. Lekcija-pamoka chorui, apie 2 val. laiko, 10 dol. Susifinot: MIKAS PETRAUSKAS Adresas: Mr. M. Petruskas 395 Broadway, So. Boston, Mass.

Centais Užėdijama Desėtkus Berekalingai dangelsi vaituoja New Yorko pakūretū. Kadangi puikiai galima pamatyti tik už 25c. Labai putki sąsiuva 112 pakū per veikalų New Yorko gatvių, stočių elevatorių, požeminių gelžkelių, muzėjų, knygynų, hotelių, parkų, tiltų, teatrų ir didžiausių namų su pašikininimais po kiekvienu paveikslu. Ta sąsiuva kiekvienam malonu turēt. Reikalauk „V. L.“ administracijoje, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y. prisijuniant pinigus stampomais.

Tel. 4428 Greenpoint Dr. J. WALUKAS VALANDOS: nuo 8 iki 10 iš ryto nuo 1 iki 3 po pietų nuo 6 iki 8 vakare Nėdėliomis pagal sutarimą. 69 SO. 3rd ST., BROOKLYN, N.Y.

Dr. J. S. Message (Misevičia) 270 BERRY STREET Brooklyn, N. Y. Tel. 595 Greenpoint Specialistas širdies ir plaučių ligų. OFFICE HOURS: 8-10 A. M. 12-2 P. M. 6-8 P. M.

DAKTARAS A. BACEVYČE GYVENA ELIZABETH POET'S, N. J. 161 Franklin St., ir kampo Second St. Ligonius priima: ryto nuo 8-9 po pietų nuo 1-2-30 ir vakare nuo 6-8 Telephone 1587 R. Elizabeth.

Tel. Orchard 1874 RUSKKAS-LIETUVIŠKAS DAKTARAS L. CHERURGAS 39 st. Marks Pl., 8-th st. 2-nd Ave. New York, N. Y. Po pietų 1-3, vakare 6-7:30

TIK-KĄ IŠĖJO IŠ SPAUDOS Visos Lietuvos Žemlapis

Sutaisė ir išleido M. Šalčius Žemlapis parodo sienas, kokios turi būti laisvos Lietuvos. Kauniečiai, vilniečiai, suvalkiečiai ir Prūsų lietuviai ras ant jos savo bažnytkiemius, miestelius ir miestus.

Žemlapis didumo: 24 colių ilgio ir 20 pločio, spalvuotas, spauda aiški ir įskaitoma. Kaina 60 centų. Pinigus siųskite money orderiais arba stampomis.

„VIEN. LIET.“ ADMIN. 120 GRAND ST., B'KLYN, N. Y.

Pittsburgho ir apie linkės Lietuvių žiniai Galite nusipirkti pavienius „Vien. Liet.“ numerius, užsiprenumeruoti ant metų, ir užsisakyti knygas J. E. Ignota, 46 So. 22nd Str. A. J. Katkus 2204 Forbes Str. PITTSBURGH, PA.

FRANESIMAS Mes pranešame Rockfordo Ill. ir apie linkės lietuviams kad p. J. J. Petraitis yra „Vienybės Lietuvninkų“ ingaliotas užrašinėti „Vien. Liet.“ ir priima užsakymus ant knygų ir apgarsinimų. Mes už p. Petraitį pilnai atsakome „V. L.“ Administracija.

J. J. PETRAITIS 1229 Ferguson St. Rockford, Ill.

DIDELIS SUVALKIJS ŽEMLAPIS (Mapa) Sutaisė B. K. Balutis Didumas 28 per 22 colli. Penkiose spalvose (koloruose). Parodo lietuvių kalboje visus miestus, bažnytkaimius, kaimus, pačtas, telegrafus, mokyklas, kelius, geležinkelius, ežerus, upes, rubežių tarp lenkų ir lietuvių ir daugelį kitų dalykų.

„Geriausias žemlapis lietuvių kalboj. — Perlisto labai puikiai.“ — Taip atsilėpė apie jį vis laikraščiai. Kaina VIENAS DOLIARIS su prisijuntimu į namus. Reikalauk pas J. J. Paukszis & Co. 120 Grand St. Brooklyn, N. Y.

Didžiausias paskolas duodame visame Brooklyne Duodam lietuviams ant Deimantų, Laikrodėlių ir šiaip visokių aukšinių daiktų. Taipgi ir ant visokių drabužių. M. Bruckheimer Sons. 705 Grand St. near Graham Av. Brooklyn, N. Y. Telephone 2488 Stagg

Telephone, Stagg 1228 NUSTOS GALVOS SKAUDEJIMAS, JEIGU NESIOŠI AKINIUS. Iš daug atsitikimų, akių nuvargimas, yra pamatinė priežastis galvos skaudėjimui, neuralgijos ir dangelsio ligų. Gargamtuok savo akis. DR. M. FREEMAN (Akių specialistas) Atsiminkit numerį: 611 GRAND ST., tarpe Lorimer ir Leonard Str., Brooklyn, N. Y. Isteigta nuo 1902 m.

H. I. RACINE REAL ESTATE. SPECIALIŠKAI FARMOS Jei jūs interesuojatės farmomis, arba Nejudinama Nuosavybe, rašykite del katalogo. Mes turime geriausių farmų visoje Connecticut valstijoje. Duodame ant lengviausių sąlygų. PLAINFIELD, CONN. Phone 99-4 Moosup Div. NAUJOS GAIDOS. 1) Birutė. — „Dievaičiai, dievuliai“, Birutės aria — sopranui; kaina 30c. 4) Vestuvės. — Papuskie vėjeli, Jaunosios aria — sopranui ar mezzo-sopranui; kaina 35c. 5) Eglė (Žalčių Karalienė). Žalčio ir Gulbė-Dievaičio duetas; kaina 75c. 6) Kregždėlė. — Duetas. Kaina 30c. Šias naujas gaidas galima gauti „VIEN. LIET.“ ADMINISTRACIJOJE 120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

DANININKAMS IR DAINŲ MYLĖTOJAMS. MUZIKA Dvi puikios sąsiuovs „MUZIKOS“ su daugybe dainų ir gaidomis. „MUZIKOS“ No. 1 ir No. 2 turētų rasties pas kiekvieną dainininką, chorų mokytoją ir pas tuos, kurie nori tapti gerais dainininkais. Apart dainų su gaidomis kiekvienoje sąsiuovoje yra po keletą straipsnelių apie abelną dailės meną. „MUZIKOS“ No. 1. Turinys dainų — 1. „Mes padainuosim“ — 4 mišriems balsams (viena iš gražiausių dainų). 2. „Beaštanti Aušrelė“ — 4 mišriems balsams (tai žavėjanti dainelė). 3. „Oi močiūt motinėle“ — labai gražus duetas. 4. „Vai broli, broli“ — vyrų chorui. Apart to 2 giesmės ir viena kompozicija piano solo. Kaina 30c. „MUZIKOS“ No. 2 Turinys dainų: — 1. „Šeriau žirgelį“ — mišram chorui. 2. „Agonėlė“ — žaislas trims lygiems balsams. 3. „Ant tėvelio dvaro“ 4 mišriems balsams. 4. „Po dvarelių vaikščiojau“ Solo prie piano. 5. „Per girią, girią“ — Vairų chorui. 6. „Šviesi naktis mėnesienai“ duetas. 7. „Vai vargios mano dienečės“ — solo. Apart to dvi giesmės ir viena klasiška kompozicija pianui. Kaina 30c. Visų kompozicija gerb. St. Šimkaus. „MUZIKOS“ numerių neperdaugiausai turime. Norintieji su užsakymais pasiskubinkite. Chorams ir šiaip trupoms imant desėtką ar daugiau numerių duodame nuvažinta kaina. Adresuokite: „VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“ 120 Grand Street Brooklyn, N. Y.

JUOKŲ SKYRIUS

Teisybės iš dugno.

Jei jūs norite, kad svečiai greitai išsiskirstytų, tai sumanykite aukų parinkti nukentėjusiems nuo karės ir tą atidėkite ant pabalgos puotos.

Klausykis ne to ką tau sako, bet to, ką nori paslėpti.

Girk tikrai tą, kurį negali iškolioti.

Greičiau galima išmokyti septynes svetimas kalbas, negu sustoti kalbėjus vieną kalbą.

Iš mūsų korespondentų tvarinių. — „Nereikia p. Y. stebėtis, kad X drangija, kuri buvo sutverta ant katalikiškų pamatų, dabar virto tautiška. Juk ir p. Y. tapo sutvertas ant tų pačių pamatų, o dabar ana ant kokių jis stovi!

Kas kaltas.

Kas kaltas, kad Ryga puolė? — klausia vienas žmogus lietuviško bolševiko.

— Nugi francuzai su angliais, — atsako.

— Kaip tai? — Nereikėjo jiems spausti vokiečių iš anos (vakarų) pusės. Iš ten paspaudė, tai vokiečiai ir pasistumė kitan kraštan.

Aukos.

Šįmet žiemą jei pamatysite moteris teatruse ir baliuose apsitaisiusias į didžiausias dekoltee, pusnuges, tai nemanykite apie jas blogai. Jos brangią materiją aukauja karės reikalams ir sužeistiems.

Amerikos kongresas.

Į kongresą įneštas bilius, užtraukt paskolą 13,482,432.23 dolarių.

Šią sumą sunku perskaityti, tai bilius pereis be debatų.

Sufragistės tvirtina, kad jos turi tiek narių, kiek ir Amerika kareiviu.

Tai būtų gerai juos suvienyti.

Kontroliuoja.

Dabar duoną ir anglis kontroliuoja Washington ir dėl tokios augštos garbės taip jie pasipūtė, kad ir prieti niekas negali.

Iš baimės.

Vienam ligoniui gydytojas liepė kasdien pasivėžyti nemažiau valandos. Pirmą kartą besivėžinant vežikas greitai važiuo ir jis nusigandęs tarė: — Palauk, nesiskubink. Jei taip greitai važiuoti, tai greitai pervėžinėsi visą valandą.

Moterų logika.

O tie vyrai, vyrai! Mus baro, o patį dar labiau nepunktuališki. Štai mano vyras žion liepė laukti. Aš laukiu nuo šešių, o dabar jau pusė septynių. — O kuomet tu turėjai ateiti. — Penkiose.

Pas fotografistą.

— Tamista mane momentališkai nutrauksi. — Tik truputėlį nustokite kalbėti.

— Kas tai yra, tamista dedi miško dekoracija. Tai negerai.

— Kodėl. — Miškan aš niekad viena nei...

A. Zdažinskas

41 Wolcott Str., New Haven, Conn. „Vienybės Lietuvininkų“ Keliaujantis agentas, P. A. Zdažinskas yra ingaliotas užrašyti naujiems skaitytėjams „V. Liet.“ ir priima mokesčių nuo senų skaitytų. Taipgi priima spaudai visokius apgarsinimus, korteles, bilias ir kitokius darbus. „VIEN. LIET.“ ADMIN.

DUODU DOVANĄ 50C. VERTES, Kas užrašys „Vienybę Lietuvininkų“ pas mane ant metų. Tik vietiniame gyventojams.

JUOZ. SAUNORAS. 829 Clifford Av., Rochester, N. Y.

ŠOKIŲ MOKYKLĄ

Vinomas per 36 metus, kaip gibiausias šokių žinovas. Prof. Sternio Šokių Mokykla, 952 Broad way, kampas Myrtle Ave., Brooklyn. Visai palei L. Sta. Seni ir jauni mokiniai. Valcas, Two step, Foxrot ir visoki kiti populiariai šokiai. Mokiname merginas, vyrus ir vaikus. Duodame privatiškas lekcijas jei pageidaujama. Mokykla atdara kas dien nuo 9 ryte iki 11 vakare taipgi ir Nedėlios popiečiuose ir vakare. Privatiškas kambaris dėl mokinimo. Dedama visa atida. Taipgi mokiname ir steidžiavus šokius. (Apr. 18)

Nusipirk Mosties.

TAI „BUSI GRAŽUSI“ Ją išdirba Mentholatum Co. Prieš eisiant gult ištepk veidą mostie per kelis vakarus, o padarys veidą tyru ir skaisčiam baltu... Toji mostis išima plėčius raudonus, juodus arba šlakus ir pralina visokius spuogus nuo veido. Kaina dėžutės 50c. ir \$1.00. Pinigus gali siųsti ir stempoma. J. BINKUS. P. O. Box 36, Holbrook, Mass.

LIETUVISKAS Fotografistas ir Maliorius

Geras Darbas ir visiems Priimama Prekė

J. J. STOKIS

177 Nassau Str., Kampas Bridge Str., Brooklyn, N. Y.

Kiekvienai MOTEREI žinotina Specialistas Moteriškų Ligų. JOSEPH LIPMAN, M. D. 314 E. 50th St., New York. OFISO VALANDOS: iki 10 val. ryte; nuo 1 iki 2 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 vakare. Nedėliomis pagal sutartį. Egzaminavimas DYKAL. Mes ištiriame ir pasakome visas ligas ir pagelbime. Iš kitur atvažiuosiusi ligoniams parupinam vieta, kol gydosi. Beikalui esant, kreipkitės, mes apžiūrėsime ir duosime prietelišką rodą. Patarnavimas visai pigus. Neumirškite mano antrašo. DR. J. LIPMAN, 314 E. 50th St. NEW YORK. Arti 2nd Avenida. — Kalbame Lietuviškai. —

Didžiausias ir naudingiausias laikraštis. Neužsiima barnėmis ne polemikomis. Taipina daug žinių. Taipina daug moksliskų ir pamokymų straipsnių. „DIRVA“ verta skaityti kiekvienam lietuviui ir lietuvei. Tik \$2.00 metams. Kanadoj ir Mexikoj \$2.50. Kitose šalyse \$3.00. Ant pažiūros vienas No. Dykal. „DIRVA“ 2804 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO

Telephone 2427 Greenpoint SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

ŠIFKORČIU

INKURTA 1886 M.

Parduodam Širkortes visomis geriausiomis linijomis į Lietuvą ir iš Lietuvos į Ameriką, Angliją ir Argentiną, taipgi keliaujantiems suteikiame geriausius patarimus. Reikalaujami Širkortė, visados kreipkitės ypatingai ar laišku į mūsų Ofisą, o mes jus aprūpinisime.

SIUNČIAME PINIGUS į Lietuvą ir visas dalis svieto saugiai ir pigiai. Per mūsų Ofisą siunčiami pinigai greičiausia nueina, ir visados siuntėjams duodam žinią, kada buna priimti pinigai. Keliaujantiems į Lietuvą parupiname konsulariškus pasportus, pasitinkame New Yorke ant dypo, aprupiname bagažus ir palydime ant laivo. Dėl smulkesnių žinių kreipkitės per laiška pridėdami už 2 centu stampą atsakymui.

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“

Prenumerata metams \$2.00; pusei metų \$1.00. Kanadoje metams \$2.50; pusei metų \$1.25. Anglijoj, Lietuvoj ir kitur metams .... \$3.00.

Pamatymui siunčiame vieną numerį dovanai. Knygų katalogą siunčiame ant pareikalavimo dovanai.

J. J. Pauksztis & Co.,

120 Grand Street, Brooklyn, New York.

JONAS S. LOPATTO

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvis advokatas paibaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose. Ofisas rumuose 308-9-10 Coal Exchange Bldg. Cor. River and West Market Strs., Wilkes Barre, Pa. Bell tel. — 1864 Residence 3532 J.

SOROL

SUTAISYTAS IS formulo-recepto; suteikto išmintin-gu Egipto zokoninku. SOROL apšveičia ega stebetinai pasukim-gu nuo gėimo pivo ir žarna. ger-klas skaudėjimo, dusulio, galvos skaudėjimo, nastojimo apertio, žaltio goltroje, etc., etc. Sutaiz-omas išdirbeje labai pagarsėjusio seno ir ištikimo draugo Seimyn-os, naudojamo visame pa-lyje per puse šimtmečio—P už bonkite visose aptiekose arba galite užsisakyti tiesiai iš F. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington Street, New York.

Tik ką išėjo iš po spaudos puiki apysaka eilėmis Parašyta JONO VILKELIO.

PASAKA APIE JONUKĄ KVAILIUKĄ ir Gudrujį Karalių

Tai juokingos eilės iš gyvenimo caro Nikolajaus Antrojo. Knygelė susideda iš trijų dalių. Skaitytojas ras labai daug puikaus pasiskaitymo. Eilės tinka ir deklamacijoms.

KAINA TIKTAI 25c.

Galima prisijusti stampoms).

Kreipkitės į: —

„VIEN. LIET.“ ADMINISTRACIJĄ.

120 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

SEVERA'S WAFERS FOR HEADACHE & NEURALGIA

(Severos Plotkelės nuo Galvos Skausmo ir Neuralgijos) atneša greitą palengvinimą. Kaina 25 centai už dėžutę su 12 plotkeliu su milteliais.

Šeimyniškas Linimentas.

Kiekviena šeimyna privalo laikyti gerą linimentą ir turėti po butelį bile laiku po ranka atsituks susizeldimui, ar susidaužimui, išsiskimimui arba pertenkimui. Panašiuose atsitikimose nepažystama nieko geresnio už

Severa's Gothard Oil

(Severos Gothardiškas Aliejus). Kalpo gyduolė vietiniam panaudojimui, jis nuramina skausmus, skaudėjimus ir traukėjus, ir lygimi gerai tinka gydymui nesveikavimų, kaip antai: reumatizmo, neuralgijos, išsiskimui, susidaužymų, apibrinkimo, sutinimo pažandų, sustyrusių narių arba mskulu. Kaino: 25 ir 50 centų — visur aptiekose.

PUIKUS ISSINARINIMAMS. P. Fran. Veverka iš Bloomfield, Mont., praneša mums savo laiške iš 16 d. vasario, 1917 m., sekanciai: „Išsinarinai sau koja kelyje, bet panaudojus kelis kartus Severos Gothardišką Aliejų, skausmas perėjo vieti ir dabar jaučiuosi puikiai!“

Pirkite Severos Gyduoles vietinėse aptiekose, reikalaujami tikrai „Severos“ išdirbimų, arba užsisakyti tiesiog, jeigu tikrų negalite gauti.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

VAINEIKIO ir NARVYDO FOTOGRAFIJŲ GALERIJA

499 Grand Str., kampas Union Ave., Brooklyn, N. Y. Tel. 1723 Stagg.

Fotografuojam: Veselijas, Krikštynas, Laidotuvias ir visokias Grupas. Fotografijas padidinam ir malvojam; senus paveikslus atnaujinam. Nuimame dienuomis ir naktimis. Studia atdara nuo 9 val. ryte iki 8 v. vakare. Prekės nebrangios.

GRABORIUS

JUOZAS GARŠVA

Mano firma gerai atlieka sekaneius darbus: išbalsamuoja ir laidotuvius mirusius ant visokių kapinių. Pagrabus parosiu nno papras-čiausiu iki praklinausiu. Parnsamdaus karie-tas laidotuvėms, veselijoms, krikštynoms ir ki-tiems pasivažinė-jimams.

Viršui minėtis reikalais kreipkitės pas mane, o busit užganedinti. 144 NORTH 5th STR. OFFISAL: 264 FRONT STR. BROOKLYN, NEW YORK.

Vincas Struogis

Lietuvos Vėliavų Išdirbėjas 155 Hope St. Brooklyn, N. Y. Telefonas 2989 Stagg Residence Tel. 3671 E-Williamsburg

VISŲ LIETUVIŲ ATYDAI! Nuo tulo laiko užsiėmiau išdirbinėtikras LIETUVOS VĒLIAVAS mūsų Draugijoms, Klubams bei Organizacijoms. Sulygšiol, beveik žėdna mūsų draugija rupindamasi įsisteigti sau Vėliavą, pasidirbdama pagal geresnį išmanymą savo komiteto.

Taigi šiomi pranešu lietuviams, kad kur tik randasi draugijos, klubai arba organizacijos, stengtusi turėti tikrą Lietuvos Vėliavą. Duodami užsakymą padirbimui Lietuvos Vėliavą kreipkitės šiom adresu:

V. STRUOGIS 155 HOPE STREET BROOKLYN, N. Y.

Teisingiausia Lietuviszka Agent ura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausiu ir greičiausiu Laitvų keleiviai visados bus užganedintais. SIUNČIU PINIGUS

į visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kauloją 800.000.) Taipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėti dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugr-zinau.

P. J. CHMIELIAUSKAS, 177 E. Main St. PLYMOUTH, PA. (Bell Phone 8—R)

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Kosciuskos Parodos už rupestingą ir artistiką Išdirbimą KARUNŲ, ŠARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAŽŲ IR TEIP TOLIAUS.

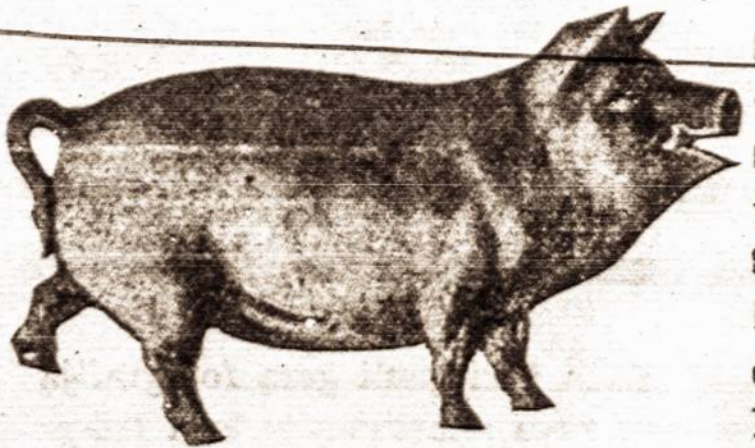
Turiu už garbę apreišėli guodotinis Kunigams ir guodotinis Denagystėms, kad aš distu visus angliškus pamintus delgus PIGIAUSIAI, TEISINGIAUSIAI IR GERIAUSIAI, nes per daugelį metų užsiėmiau išdirbinėtikras jėm-jau gaminantį patalėtas ir dėl to galia visų patalėtas pigiau ir geriau negu teisi fabrikai. Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

M. Mierzwinkas

UŽLAIKO

Dvi Didelias BUCERNIAS,

kuriose galima gauti visokios MĖSOS užlaikomos pagal krajavą madą, kaip tai: Skilandžių, visokių Dešrų ir visai padarytos Rūkintos Mėsos, Jaunų Paršukų, Kumpių, Krajavų Taukinių ir Kudų Lašinių.

VISADOS ŠVIEŽIA MĖSA IR ĆYSTAI UŽLAIKOMA.

M. Mierzwinkas

75 GRAND STREET 41 AVENUE A
Kampas Wythe Ave. —:BROOKLYNĖS:— Kampas 3-rd St.
BROOKLYN, N. Y. NEW YORK, N. Y.
Tel. 3359 Greenpoint. Tel. 2174 Orchard

REUMATIZMAS! REUMATIZMAS!

Kodėl kentėti taip didelį skaudėjimą REUMATIZMA! Visi juokiasi iš Reumatizmo, kurie tikrai vartoja aptiekoriaus F. A. URBONO MILTELIOUS (proskus powder) ir LINIMENTA, tie šandien yra sveiki. Taigi ir Jūs galite lengvai pasveikti ir sykiu naktis su sveikaisiais iš reumatiskų skaudėjimų.

REUMATIZMO MILTELIOUS ir LINIMENTA galite gauti per pačią tiktai už \$1.25.

Vieš kreipkitės adresuodami:

F. A. URBONAS, Aptiekorius,
151 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.
(KAMPAS BERRY STREET) Telephone Greenpoint 1411

Wm. SHEDLOW'S ir KARL. LATUKAS Savininkai

VIENTAINĖ SVETAINĖ

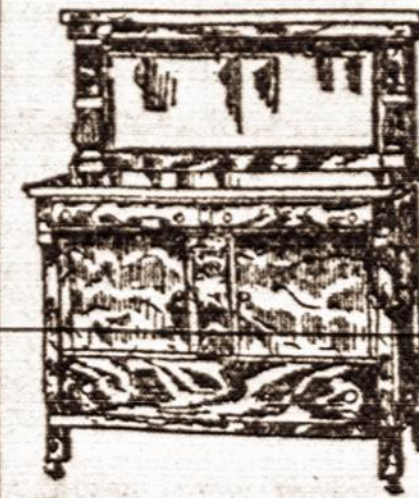
Galima užsisakyti Baliams, Mitingams ir Veselioms, (vestuvėms) 734-736-3rd Ave. SO. BROOKLYN, N. Y.

Telephone 1295 South.

Macys Bros. Furniture Co. DIDŽIAUSIAS NAMAS,

Kur galima gaut visokių naminių popuošalų ant lengviausių išlygų

\$1.00 į sanvaite

Pristatom į visas apielinkias: Jersey, New York, Maspeth. Atvažiuokit kad ir iš toliaus, karai užsimokės.

Mūsų adresas

MACYS BROS. Furniture Co.

198-200 Grand Str. Brooklyn, N. Y.
Tarpe Bedford ir Driggs Ave. Šale Comedy Teatro.

įsteigtas 1866

Telefonas 1576 Greenpoint

Edward J. Widness & Co.

Užlaiko Krautuve Stubinių Daiktų

Puožu, Stiklinių Daiktų, Pečių, Lino-leum, Staltiesių, Langdengių, Geležinių Bleklinių Daigtų, Peilių ir t. t.

SPECJALIŠKI DAIKTAI BARAMS ir HOTELIAMS

99 Grand Street, Brooklyn, N. N.

NOTARIJUS (REJENTAS)

JUOZ. O. SIRYVDAS

120 Grand St., Brooklyn, N. Y. Kokie tik legališki popieriai ir dokumentai reikis užtvirtinti ir padaryti — čia yra padaroma: Devionostis, pirkimo bilas, liudijimai, sertifikatai, vekseliai, etc. etc.

Telephone 3076 Stagg.

HERMAN APELER UZEIGA

Puikūs užkandžiai ir geri Cigarai 398 Grand Street kampas Rodney st. Brooklyn, N. Y.

Telephone 1381

Nik. P. Zelwis

Lietuviškas graborius. Išbalamuotas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviams, veselioms ir krikštynoms. Ofisai ir gyvenimas: 1034 Bank Street, Waterbury, Conn. Lietuviai, kreipkitės reikale.

AMERIKOS LIETUVIŲ ATLETŲ KLIUBO,

Baltimore, Md. VIRSININKŲ ADRESAI: — Pirmininkas: — Jonas Alyta, 639 W. Lombard Str. Vice pirm.: — Antanas Bašimas, 730 W. Lexington Str. Prot. sekr.: — Jurgis Velyvis, 320 N. Greene Str. Fin. sekr.: — Vincas Lukoševičius, 673 Columbia Ave. Kasierius: — Juozas Milunaitis, 855 W. Lombard Str. Gen. Man.: — Ant. Mackevičius, 730 W. Baltimore Str. Biznis Man.: — Juozas Bajoras, 822 Hollins Str. Susirinkimai buna laikomi po 1-mai ir 15-tai dienai žėdo mėnesio Klubo name, 7:30 val. vakare. 539 Columbia Ave. Telephone, St. Paul 8074.

VISI VYRAI IR BALTEUSI SKAITYKITE

Pasaulio organą „TARKA!!!“ 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Kada turi taisyti dantis, eik pas seną dantistą ant kurio gali pasiremti, kuris jau 10 metų šioje apielinkėje tarnauja, ir kurį visi rekomenduoja. Tas parodo, kad jis užganėdina visus. Speciališkai patarnavimas lietuviams. Galima susikalbėti lietuviškai ir lenkiškai.

Dr. SALETAN & POSNER

SURGEON DENTISTI 313 BEDFORD AVE. KAMPAS SO. 2nd STREET, BROOKLYN, N. Y. 10 metų toj pačioj vietoj.

LIETUVIŠKA RESTAURACIJA

Svariai užlaikoma, gretas ir prie lankus patarnavimas. Atvažiuavę svečiai iš kitų miestų ir vietiniai atsilankykite, o gausite puikius valgius kokiu tik kas pareikalausite. Priekam užlaikau puikius kambarius nakvyatems, kaip vietiniams taip ir atkalevusiems iš kitų miestų. Kreipkitės po šiuo adresu J. ZOSTAUTAS. 102 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Dr. Richterio PAIN EXPELLER

su „ANKOR“ nuo Reumatizmo, Skausmų, skaudėjimo ir sustingimo sarnaruose ir raumenyse. Tikrasis parsi-duoda pakelyje čia nupieštame. Atnešk visus pakelius, kurie nebus užpečėtyti su „ANKOR“ 35 ir 65 e. aptiekose ir tiesiogiu nuo: F. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington St., New York.

Kandroto Užeiga

Tinkamiausi Užeiga Del Lietuvių 126 Grand Street Tel.1490 Greenpoint Brooklyn, N. Y.

NORĖDAMAS GAUTI GERUS CEVERYKUS

e k visada pirkli pas Simaną Pociuną Cia gausi Čeverykus gerų išdir bysčių, kaip W.L.DOUGLAS EMERSON ir kitų. Reikalau damas užėik. S. POCIUNAS 127 Grand St., kampas Berry St., Brooklyn, N. Y.

Rukyk Naujoko Cigarus!

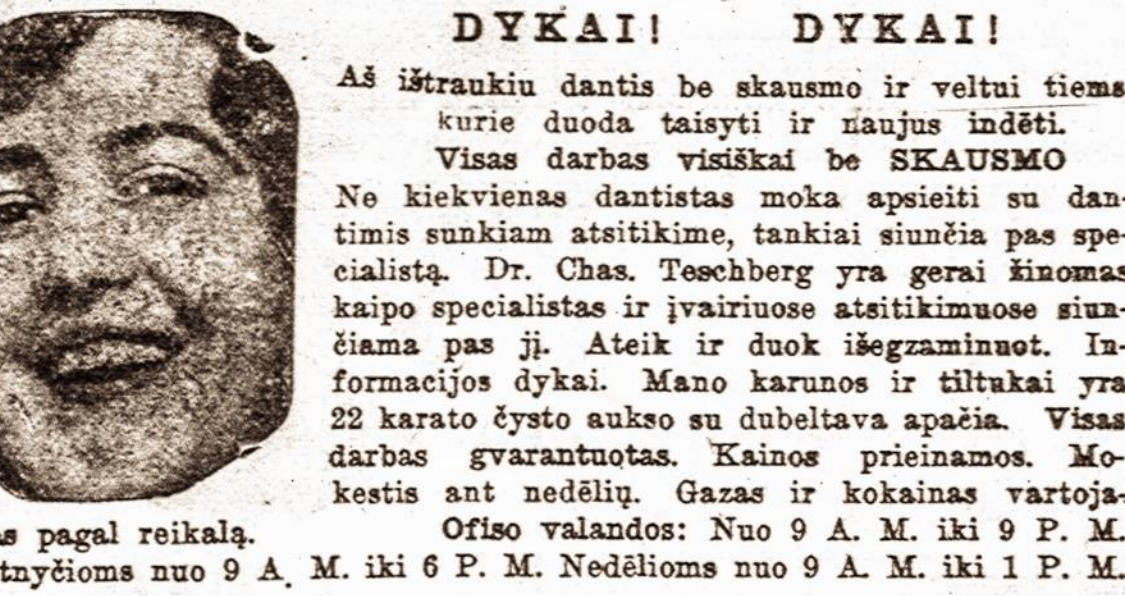

Nes yra padaryti iš importuoto geriausio Havanos, Sumatros ir Domestic tabako; kurie rukant maloniai vėpia ir todėl geresnių Cigarų niekur negali gauti! Užtai pas Barbierius, Krautuves ir Salimnuose reikalauk tik ro Lietuvio Naujoko Cigarų. Jo dirbtuvė yra po numeriu:

359 Broadway, Brooklyn, N. Y. TĖMYK, kad būtų NAUJOKO vardas ant bakso!

\$2.00 [diena] \$2.00 [valandą] KURIS JUMS GERIAUS PATIKTŲ Geri „Lietuvos“ laikraščio agentai lengvai padaro po \$2.00 į valandą liuosu nuo darbo laiku. Jūs turite progtį ir patį padaryti. Ir neriklausijate savo darbe mesti. Klauskite platesnių informacijų, rašydami „LIETUVA“ 814 W. 33rd St. Chicago, Ill.

DR. CHAS. TESCHBERG. D. D. S. Lietuviškas Dantistas 500 Grand Str., kampas Union Avenue, Brooklyn, N. Y. Kalba lietuviškai, lenkiškai ir rusiškai. Telephone Stagg 3698

ATIDAI!

Drangystėms, Klubams ir Kuopoms. Mes išdirbame viską kas tik reikalinga del drangijų. Visokius ženklus, guzikčius, kukardas (badges), žarpuos, Vėliavas ir antspaudas. Guzikčių (buttons) prekė nuo \$25.00 už šimtą ir angėliams. Tankiai mūsų vienatėiai kreipiasi pas tydelius, kurie nepažindami lietuvų Tautos istorijos, atlieka angėliams minėtus darbus netinkamai. Mes pranešame savo tautiečiams, kad darbą atliekame atsakandiai. Del platesnių žinių kreipkitės pas: STUPAS & CO. 123 FERRY STREET, NEWARK, N. J.

ATEITIS savo skaitytojams duoda labai daug naudingų raštų apie žmonių sveikatą ir ligas, taipgi apysakų, juokų, eilių, paveikslų. Turi savo korespondentus visoje Amerikoje, taipgi Lietuvoje, Rusijoje, Vokietijoje, Francijoje, Anglijoje ir kt. „Ateitis“ kaina metams \$2.00, pusei metų \$1.00. Užsieniose metams \$2.50. Pasizūretui viena numeri siunčiame dovanai. „Ateitis“, 366 Broadway, So. Boston, Mass.

VINCAS J. DAUNORA APTIEKORIUS
TIKRA LIETUVIŠKA APTIEKA
LIETUVIS PAS LIETUVI
229 BEDFORD AVE. KAMPAS NORTH 4TH GATVĖ
BROOKLYN, NEW YORK

Mokykis Francuzu Kalbos

Užsirašyk „Amerikos Lietuvi“, kuriame rasi geriausių Raštų, Zinių, Juokų ir Eilių
Taisgi dabar ką tik prasideda Francuzų Kalbos Lektijos, labai naudinga nors kiek Lietuviams su tą kalba susipažinti. Ypatingai jauniems, kuriems gal atseis Francijoje buti, visiems kareiviams naudinga užsirašyti „Amerikos Lietuvi“ \$2.00 metams.
„AMERIKOS LIETUVIS“ 15 Millbury Street, Worcester, Mass.

IVAIRIOS ŽINIOS

DELEI „TĖV.“ INSINUACIJŲ ANT „VIEN. LIET.“

Pereitame „Tėvynės“ Nr. tilpo net 3 straipsniai pilni neteisrybių ir šmeižimų ant „V. L.“ ir jos redaktorių. Bet kad užmetimai ant tiek buvo neteisingi, priversti buvome parašyti straipsnį ir nušviesti visus tuos dalykus.

Taigi tą straipsnį atidedame iki sekančio Nr.

Vietines Žinias

TEATRALIO SEZONO ATIDARYMAS.

Dramatiškosios Dailės Draugija po vadovystės artisto A. Vitkausko subatoje, 6 d. spalio, McCaddin svetainėje atidarys šio mėto sezoną. Atidarys ne bile kinui paprastu veikalu, bet vieno iš garsiausių Rusijos rašėjų L. Andrejevo veikalų „Mūsų gyvenimo dienos.“ Šitas veikalas yra labai indomas, per kurį pereina mūsų gyvenimo blogos ir geros pusės. Čia tarpe dramos rasite ir komedijos ir revoliucijų dainas ir muziką. Kalbėti apie vertumą veikalas nėra ko, nes pats vardas autorius atsako už save. Nėra nei vienos žymesnės tautos, kuri neturėtų šio veikalą savo kalboje.

Brooklyniečiai Rnki p. Jokubaitis, kad sugrįžęs iš kariūnės vėl darbuotųsi kaip pirmiau.

Gavo pusę milijono per dieną. — Neseniai buvo žydų Yom Kippur šventė (Išpirkimo Diena), ir per ją žydai sudėjo apie pusę milijono dolarių palengvinimui kentejimų tų sątautiečių, kurie skursta iš priežasties karės. Tokių esą apie 3 milijonai. Beje, žydai nori iš viso surinkti dešimtį milijonų dolarių tam tikslui.

Japonų misija. — Pereitą savaitę New Yorke lankėsi japonų misija. Miestas ypač 5th Av. buvo išdabinta.

Susimušę gatvekariai. — Pereitą pėtnyčią Bronkse susimušę du gatvekariai. Iš pasažierių tapo 20 sužeista, tarp jų keli gana sunkiai.

Svečiai. — Pereitą savaitę mūsų redakcijoje lankėsi šie svečiai: p. K. Makarevičius iš New Haven Conn.

Naujas automobilistas. — Ponas J. Zostautas „Lietuviško restorano“ savininkas pereitą pėtnyčią pirkė pūkų automobilį — „Overland“, kuris žada lietuviams patarnauti-parsamdyti verselijoms, krikščionoms ir šiaip jaunimui pasivėžyti.

Permainė darbo vietą. — P. Bukšnaitis, išdirbęs 11 metų banke ant 141 Washington Str., New Yorke, nuo spalio 1 d. persikėlė už menažerį užrubežinio skyriaus į banką Henry C. Zaro 1-3 Third Ave., New York.

Judomieji paveikslai iš Rusijos ir Turkijos karės fronto uba rodomi Cliffside, N. J. p. G. Paučerice svetainėje, kamps Walker į 3rd gatvių. Paveikslus rodo p. A. T. Račiūnas.

Stažys šimkns jau apsigyveno Brooklynne, ant 667 Bedford Av. Davinės lekeijas. Muziką ir dainas mylintieji kviečiami kreipties prie jo.

Francšimas. — Lietuvių Labo bendrovės susirinkimas atsisbus Ketverge 4 d. Spalio. Pradžia 8 val. vak. Svetainėje No. 93 Grand Str. Todėl visi nariai malo nėsaitė atsilankyti, nes turėsime

daug svarbių reikalų apkalbėti. Sekretorius, G. Kudirka.

Jonas Spurga — vėl apsigyveno Brooklynne, krautuvėle, kurią laikė Kearny, N. J. pardavė.

Mitchelis stos savitai rinkimuose: — Kaip žinoma Bennetas tapo kandidatu republikonų partijos rinkimuose majoro. Bet daugelis Mitchelio draugų ir pasekėjų kviečia šį atsiskirti nuo partijų ir vadyti agitaciją bei patstatyti save kandidatu visai skyrium.

Jį žada tuomet remti nemažiau 10 tukstančių asmenų, tarpe jų daug žymių republikonų ir demokratų.

Demokratų (Tamany Hall) kandidatu yra teisėjas Hylan, republikonų Bennet, socialistų Morris Hilquit. Gi jei Mitchelis apsiims būti kandidatu „amerikonų“ partijos, tai turėsime keturias ypatais trokštančias patapti majoru.

Jurgis Jokubaitis. — Seredoje (Spalio 3 d.) tapo paimtas į kariūmenę ir išvažiavo į Yaphank, L. I. Jokubaitis buvo plačiai žinomas brooklyniečiams, kaip dailės mylėtojas. Buvo vienas iš tvėrėjų „Kanklių“ choro prie buvusio „Harmonijos“ choro. Jis prie „Karalienės Aniolų parapijos“ choro vėliausiu laiku dainavo. P. Jokubaitis buvo labai mylimas ir gerbiamas.

Brooklyniečiai Rnki p. Jokubaitis, kad sugrįžęs iš kariūnės vėl darbuotųsi kaip pirmiau.

Gavo pusę milijono per dieną. — Neseniai buvo žydų Yom Kippur šventė (Išpirkimo Diena), ir per ją žydai sudėjo apie pusę milijono dolarių palengvinimui kentejimų tų sątautiečių, kurie skursta iš priežasties karės. Tokių esą apie 3 milijonai. Beje, žydai nori iš viso surinkti dešimtį milijonų dolarių tam tikslui.

Japonų misija. — Pereitą savaitę New Yorke lankėsi japonų misija. Miestas ypač 5th Av. buvo išdabinta.

Susimušę gatvekariai. — Pereitą pėtnyčią Bronkse susimušę du gatvekariai. Iš pasažierių tapo 20 sužeista, tarp jų keli gana sunkiai.

Svečiai. — Pereitą savaitę mūsų redakcijoje lankėsi šie svečiai: p. K. Makarevičius iš New Haven Conn.

Naujas automobilistas. — Ponas J. Zostautas „Lietuviško restorano“ savininkas pereitą pėtnyčią pirkė pūkų automobilį — „Overland“, kuris žada lietuviams patarnauti-parsamdyti verselijoms, krikščionoms ir šiaip jaunimui pasivėžyti.

Permainė darbo vietą. — P. Bukšnaitis, išdirbęs 11 metų banke ant 141 Washington Str., New Yorke, nuo spalio 1 d. persikėlė už menažerį užrubežinio skyriaus į banką Henry C. Zaro 1-3 Third Ave., New York.

Judomieji paveikslai iš Rusijos ir Turkijos karės fronto uba rodomi Cliffside, N. J. p. G. Paučerice svetainėje, kamps Walker į 3rd gatvių. Paveikslus rodo p. A. T. Račiūnas.

Stažys šimkns jau apsigyveno Brooklynne, ant 667 Bedford Av. Davinės lekeijas. Muziką ir dainas mylintieji kviečiami kreipties prie jo.

Francšimas. — Lietuvių Labo bendrovės susirinkimas atsisbus Ketverge 4 d. Spalio. Pradžia 8 val. vak. Svetainėje No. 93 Grand Str. Todėl visi nariai malo nėsaitė atsilankyti, nes turėsime

Reikalinga Mergina

ar moteris prie apžiūrėjimo namo, fr kiek prigelbėti tarpais padirbti krautuvėje. Ypač yra proga pramokti šore dirb. Mokestis gera. Darbas ant vi. Atsišaukit: —

K. BUNDONIS. 32 So. 2nd Str., Brooklyn, N. Y. (41)

12-TAS METINIS BALIUS! Lietuvių Laisvės Draugijos Atsisbus pūkų ir labai iškilmingas balius su daugybe įvairumų Spalio (Oct.) 6 dieną, vakare 6:30 val. vak. Balius atsisbus „Tautiškaime Name“ 101-103 Grand Str., Brooklyn, N. Y. Įžanga vyrams 25c. moterims-mergionoms 15c. Kvietom draugijom įžanga 15c.

Kviečiami Brooklyniečiai ir apielinkės lietuviai. Užkviečia Komitetas. (40)

Reikalingas Vyras. Nuolatinis darbas, geras mokestis. Atsišaukit: Loeb Brothers 471 Keap St., Brooklyn, N. Y.

SKAITYKITE Musų išleista knygą „JAUNIEJI SKRAUJA“ — Senovės medžioklių apysaka.

AR ESI GIRDEJES? Kad žmogus gali pasigražinti sau veidą ir įgyti ilgus plaukus. Prisiųsk stampą ir gausi visas informacijas. DISTRIBUTOR FOR WILBERT CO. 42 Vine Street, Montello, Mass.

Užsirašyk sau ar savo pažįstamiems didžiausią savaitraštį „VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“ Insteigta 1886 m. „Vienybė Liet.“ privalo skaityti kiekvienas lietuvis ir lietuvaite. „Vienybė Liet.“ talpina moksliskus ir pamokinančius straipsnius. PRENUMERATA METAMS: Suvienytose Valstijose...\$2.00; pusei metų \$1.00. Kanadoje.....2.50; pusei metų \$1.25. Kitose viešpatystėse.....3.00; pusei metų \$1.50. Pažiuorejimai slūnciame vieną numerį dovanai ir knygų katalogą. DIDŽIAUSIA KRAUTUVĖ VISOKIŲ KNYGŲ. „VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“ 120-124 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE 1886 METAIS

Kapitalas 1 Sausio, 1917, \$145.000 Pomirtinių išmokėjo ... \$92.715 Ligoje pašalpų ..... \$52.813 Moka pomirtinių \$150, \$300, \$600 ir \$1.000. Moka ligoje pašalpos— \$6.00 \$9.00 ir \$12.00 į savaitę.

ŠELPIA Našles, Našličius, Moksleivius, Politiskus Kankinius, Imigrantus ir remia visus prakilnius lietuvių tautiškus ir kulturiškus reikalus.

ZMONIŲ apšvietai leidžia savaitraštį „TĖVYNĖ“ su iliustruotu mėnesiniu priedu Moterims ir Vaikams, ir nariai tą gauna dovanai. Leidžia kningas, kurias nariams duodama už pusę kainos.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE yra seniausia, didžiausia ir tvirčiausia apdraudus, pašalpos ir kulturos organizacija. Kuopos yra visuose miestuose. Norėdamas prisirašyti, kreipkis prie vietinės kuopos, arba norėdamas platesnių informacijų, rašyk pas Centro Sekretorių, šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS 307 WEST 30TH STREET, NEW YORK CITY.

New Plaza Hall

Dvi DIDELĖS SALES DEL BALIU, BENKIETU, YPATINGAI VESEILIU IR LINKSMU VAKARELIU PUIKUS KAMBARIAI MITINGAMS ARBA ŠIAIP VISOKIEMS SUSIRINKIMAMS IR T. T.

A. Miller, Savininkas 121-31 Havemeyer Str., 265-267 So. 1st Str., 319-324 Grand Street BROOKLYN, N. Y. Telephone 4437 Stagg

NEPAMIRŠKIT Tautiško Namo, Extra, parankiausia Salė veselioms, Baliams, Teatrams ir mitingams. Skanų užkandžiai ir nakvynė. A. RAZUTIS 101-108 Grand Str. Brooklyn, N. Y. Telephone 1470 Greenpoint

Tel. 5311 Greenpoint. Jokuba Kancieriu 253 Wythe Ave. Kampas North 1-st Str. BROOKLYN, N. Y.

Kada nori gauti gerą fotografiją su gyvu panašumu ir kuri laikys metus, eik pas plačiausiai žinomą artistą fotografistą STRAUSS PHOTO ART STUDIO 301 GRAND STREET BROOKLYN, N. J. Kampas Havemeyer Gt. Viršų Plaza teatro SPECIALIAKAI! Del skaitytojų šio laikraščio („Vien. Liet.“) 6 gražios foto grafijos ir 1 malevotas portretas už 75c. Tik šį mėnesį Atsinešk šį apgarsinimą su savim.

THE LACKAWANNA Parankiausiai geležinkelei Europos keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja багаžą ir perveža pasažierius. The Road of Anthracite (Kietųjų auglinių kelias). Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Scrantoną ir Anglijų Sritį. Tarpe New Yorke ir Buffalo penki traukiniai kasdien. Tarpe New Yorke, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien. Tarpe New Yorke, St. Louis ir Pietvakarių kasdien. Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas. Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas: George A. Cullen, Passenger Traffic Mgr. 90 West Street, N. Y.

JONAS KULBOKA Visu Draugas 291 Wythe Ave. Kampas So 1-st Str. BROOKLYN, N. Y. Tel. 279 Greenpoint.

Du-kart nedėlinis laikraštis žmogiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje. Išleida kas UTARNINKĄ ir PĖTNYČIĄ Prenumerata kaštuoja: Amerikoj Ant viso mėto \$2.50 Ant pusės mėto \$1.25 EURO- Roelėje ir Lietuvoje \$3.50 Anglijoj ir Skotlandijoj 15 sh. Prunose 15 markių.

PIRMAS LIETUVISKAS Fotografistas ir Maliorius G. BENSON, 328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Prick tam pilnai užimokę skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ vaikų Kalendorių. Adresavokite: W. D. Boczkowski & Co 520-522 W. South St. MAHANAY CITY, PA

Bell Phone, Dickinson 3995 M. Dr. Ignotas Stankus 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. Physician and Surgeon (lietuvis gydytojas ir chirurgas pabaiges Indyanos Universiteta) Gydo visokias ligas vyrų, moterių ir vaikų. Daro operacijas. Ofiso valandos: 9-11 rito, 2-4 po piet. 7-9 vakaro. Nedėlioms: 9-11 rito 1-4 po piet.

Telephone 3674 Stagg Robertas Gabrecht's Kasdien Szutinti Kliamsai ir Kliamsu Sriuba 355 GRAND STREET, KAMPAS MARY AVE. Brooklyn, N. Y.